

Olomoucký kraj

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY OLOMOUCKÉHO KRAJE

BŘEZEN **2006**

Obsah:

1.	Společenský a hospodářský stav regionu, vztah ke vzdělávání	3
1.1.	Obyvatelstvo	3
1.2.	Lidské zdroje	4
1.3.	Ekonomická základna a podnikání	6
1.4.	Nezaměstnanost v Olomouckém kraji	9
1.5.	Demografický vývoj v Olomouckém kraji	11
1.6.	Vzdělanostní struktura v Olomouckém kraji	13
1.7.	Postavení Olomouckého kraje v ČR	15
1.8.	Spolupráce se sociálními partnery	15
2.	Střednědobé návrhy a záměry Olomouckého kraje	15
2.1.	Předškolní vzdělávání	21
2.2.	Základní vzdělávání	22
2.3.	Střední vzdělávání	23
2.3.1.	Gymnázia	24
2.3.2.	Střední odborné školy	24
2.3.3.	Střední odborná učiliště	25
2.4.	Terciární vzdělávání	26
2.5.	Další vzdělávání	28
2.6.	Speciální vzdělávání	29
2.7.	Základní umělecké školy	30
2.8.	Školy a školská zařízení jiných zřizovatelů	31
2.9.	Jazykové školy	32
2.10.	Školská zařízení	32
2.10.1.	Dětské domovy	32
2.10.2.	Pedagogicko - psychologické poradny – rozvoj integrovaného systému poradenství ve školství	33
2.10.3.	Střediska pro volný čas dětí a mládeže	35
2.11.	Prevence sociálně patologických jevů	36
2.12.	Zajišťování rovnosti příležitosti ke vzdělávání	37
2.13.	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	38
2.14.	Evropské vzdělávací programy	39
3.	Přístup k předškolnímu a povinnému vzdělávání	40
3.1.	Předškolní vzdělávání	40
3.2.	Základní vzdělávání	40
3.3.	Přístup absolventů základních škol ke střednímu vzdělávání	41
3.4.	Přístup absolventů středních škol k terciárnímu vzdělávání	44
4.	Ekonomická část	44
4.1.	Finanční nároky na veřejné rozpočty – Státní rozpočet ČR	45
4.1.1.	Přímé výdaje – SR kapitola MŠMT	45
4.1.2.	Rozvojové programy a účelové dotace – SR kapitola MŠMT	46
4.1.3.	Státní rozpočet – jiné kapitoly	47
4.2.	Finanční nároky na veřejné rozpočty – rozpočet kraje	48
4.2.1.	Oblast provozních výdajů	48
4.2.2.	Oblast investiční činnosti, oprav a údržby majetku	48
4.2.3.	Další výdaje Olomouckého kraje v oblasti školství, mládeže a sportu	50
4.3.	Další zdroje financování – Evropský sociální fond	52
4.4.	Efektivita dosavadních opatření	53
5.	Závěr	53

Úvodní východiska

V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů „Krajský úřad zpracovává v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji a předkládá jej ministerstvu k vyjádření. Část dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji, týkající se vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřízených krajem, předkládá rada kraje zastupitelstvu ke schválení“.

Jeho struktura je stanovena ustanovením § 2 vyhlášky MŠMT č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy a Metodikou zpracovávání střednědobých koncepcí Olomouckého kraje.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky, regionálních specifik rozvoje ekonomiky, trhu práce a společnosti ovlivňujících rozvoj vzdělávání, stav a vývoj vzdělávací soustavy kraje.

Na jeho přípravě se podílely pracovní skupiny složené z ředitelů jednotlivých typů škol, které pracovaly na návrzích řešení problémových okruhů pro Dlouhodobý záměr Olomouckého kraje. Předložené materiály po odborné stránce posuzoval Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje, který v případě potřeby připravil variantní řešení návrhů.

1. Společenský a hospodářský stav regionu, vztah ke vzdělávání

1.1 Obyvatelstvo

V roce 2005 měl Olomoucký kraj 635 126 obyvatel a 397 obcí. Pokud se zaměříme na zhodnocení velikostních skupin obcí v kraji, zjistíme, že nejvyšší podíl (44,7 %) z celkového počtu obcí tvoří obce s počtem obyvatel 300 – 999. Druhou nejčastěji zastoupenou velikostní skupinou obcí v Olomouckém kraji představují obce s počtem obyvatel v rozmezí 1 000 – 4 999 (26,1 %). Třetím nejvyšším podílem (25,9 %) zastoupení jsou obce do 299 obyvatel. Obce, které mají 5 000 a více obyvatel, představují nejnižší podíl (3,3 %).

Ze statistických údajů je zřejmé, že více než tři čtvrtiny obcí (77,2 %) v kraji mají nižší hustotu zalidnění než je hustota zalidnění v kraji (1 23,1 obyvatel na 1 km²). Celorepublikový průměr je 129,6 obyvatel na 1 km².

Většina obcí v kraji se územně člení na části obce. V Olomouckém kraji je celkem 755 částí obcí a v průměru ke konci roku 2004 připadlo na jednu část obce 841,2 obyvatel.

Statut města má v Olomouckém kraji 26 obcí. Město Olomouc je statutárním městem v čele s primátorem. Více než polovina obyvatel (57,6 %) Olomouckého kraje žije ve městech (stav k 31. 12. 2004). Podíl městského obyvatelstva oproti roku 2000 (58,4 %) mírně klesl. V reálných číslech představuje úbytek obyvatel ve městech Olomouckého kraje od roku 2000 do konce roku 2004 téměř 9 tisíc lidí.

Věková struktura obyvatelstva podle Sčítání lidu, bytů a domů (dále jen SLBD) 2001 v Olomouckém kraji odpovídá věkové struktuře ČR: obyvatelstvo do 15 let – 16,5 % (ČR 16,2 %), 15 - 59 let – 65,3 % a obyvatelstvo starší 60 let – 18,2 % (ČR 18,4 %). Podle indexu stárí (tedy poměru obyvatelstva staršího 60 let ku obyvatelstvu mladšímu 15 let) byl Olomoucký kraj 7. mezi kraji ČR. Nejstarší obyvatelstvo se nachází podle obcí s rozšířenou působností v Prostějově, nejmladší naopak v Hranicích. Dlouhodobě nižší věkový průměr má také obyvatelstvo na Jesenicku. Přesto mezi jednotlivými územními obvody obcí s rozšířenou působností neexistují zatím tak významné rozdíly.

Podle prognózy ČSÚ čeká Olomoucký kraj, tak jako ostatní kraje v ČR, v budoucích letech úbytek a stárnutí obyvatelstva. Podle projekce obyvatelstva, zpracované ČSÚ s vyloučením stěhování, by mělo v roce 2050 žít na území Olomouckého kraje pouze 503 117 obyvatel. Stárnutí populace vyvolá také vyšší poptávku po službách pro seniory.

1.2 Lidské zdroje

Přes nižší životní úroveň má Olomoucký kraj relativně silný potenciál v lidských zdrojích. Díky široké historicky dané odvětvové struktuře má kraj relativně dost volné pracovní síly disponující poměrně širokou odborností. Z hlediska vzdělanosti obyvatelstva se Olomoucký kraj řadí spíše k předním krajům ČR, ale mezi jednotlivými okresy existují určité rozdíly. Zatímco vzdělanost v centrální části kraje se pohybuje na úrovni ČR, v populaci horských okresů je nižší podíl vysokoškoláků a maturantů a vyšší podíl osob vyučených a osob se základním vzděláním. Vážným problémem je vzdělanost obyvatelstva na Jesenicku.

Oborová vzdělanostní struktura ale neodpovídá zcela potřebám zaměstnavatelů. Kvalifikované pracovní síly chybějí zejména v průmyslu dřevozpracujícím a textilním a ve strojírenství. Pracovní síla s praxí v zemědělství se často při přechodu do jiných odvětví jeví jako málo pružná, podobně tomu bývá u starších osob s dlouholetou praxí u jediného zaměstnavatele.

Vzdělávání obyvatel se opírá o hustou síť základních i středních škol, včetně jedné univerzity v krajském městě. Nevýhodou je neexistence technických a ekonomických oborů, za nimiž studenti odcházejí do okolních krajů včetně hlavního města. To podmiňuje nedostatečnou základnu pro technické obory v průmyslu a službách. Podle výsledků SLBD má kraj nejvyšší podíl netechnicky a neekonomicky vzdělaných osob v republice. Důsledkem jsou problémy strukturální nezaměstnanosti, kdy v kraji citelně chybí právě technicky kvalifikovaní uchazeči o práci. Na druhé straně to jistým způsobem předurčuje další možnosti rozvoje kraje, který by se spíše než na průmysl měl zaměřit na rozvoj strategických, komerčních služeb. Tomu ale zatím neodpovídá například ekonomická struktura kraje.

Nedostatečné je profesní vzdělávání zaměstnanců, kdy zaměstnavatelé necítí potřebu zvyšovat kvalifikaci zaměstnanců, ale poukazují však na nízkou úroveň odborných dovedností absolventů některých typů škol. Situace vzdělanosti se postupně také proměňuje – mladá generace se vyhýbá dělnickým kvalifikacím a zvyšuje se počet studentů nižších stupňů vysokých škol.

Jedním z možných důsledků, společně se stárnutím obyvatelstva, může být zestárnutí některých profesí, například v zemědělství nebo stavebních profesích, překvapení může nastat ale i u strojírenských a technických oborů s vyšší kvalifikací, o něž v současnosti není takový zájem. Pracovní trh v kraji není možné charakterizovat jako jednotný. Hranice trhu práce jsou podmíněny bydlením a dány zejména možnostmi denního dojíždění do zaměstnání. Zaměstnavatelé musejí většinou spoléhat na „místní“ pracovní síly. Dokladem je vysoká územně-strukturální nezaměstnanost některých okresů, zatímco v okolních okresech potřebná volná pracovní síla existuje.

Z hlediska vyjížděky do zaměstnání převažuje jednoznačně vyjížděka v rámci obce, případně v rámci okresu. Jen minimální je vyjížděka v rámci kraje. Důsledkem jsou výše zmiňované problémy strukturální nezaměstnanosti. Dokládají to i pracovní mikroregiony, které v Olomouckém kraje odpovídají většinou územním obvodům obcí s rozšířenou působností. Pouze jižní část kraje, území obcí Olomouc, Prostějov, Přerov, Lipník nad Bečvou a Hranice, představuje větší pracovní region zahrnující více obcí.

Velká část pracovních sil dojíždí v důsledku snížení nabídky pracovních míst v kraji také mimo kraj. Saldo dojížděky za prací činilo podle SLBD 2001 přibližně – 6 tisíc osob. Přičemž přibližně větší část vyjíždí do sousedních krajů, nejvíce do Jihomoravského, ale velká část obyvatel dojíždí za prací také do Prahy.

Podle míry registrované nezaměstnanosti patří Olomoucký kraj dlouhodobě ke krajům s jednou z nejvyšších měř v republice. Podle okresů pak okres Jeseník patří dlouhodobě mezi tři okresy ČR s nejvyšší registrovanou mírou nezaměstnanosti. Mezi slabé regiony patří Olomoucký kraj také podle průměrné měsíční mzdy, která v roce 2005 činila 16.191 Kč.

Lidské zdroje a vysoké školy	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Kvalitní a ne drahá pracovní síla• Nadprůměrný podíl VŠ vzdělaných osob• Hustá síť základních i středních škol, včetně jedné univerzity v krajském městě• Silný lokální patriotismus (především na Hané)• Stabilní populace mnohogeneračních autochtonií v jižní části kraje• Dobrá jazyková výbava a existence mnoha bilingvních středních škol	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatek technických oborů a osob s touto kvalifikací• Nejednotný pracovní trh v důsledku malé vyjížďky obyvatelstva za prací• Dlouhodobě jedna z nejvyšších měr nezaměstnanosti a problémy strukturální nezaměstnanosti především• Velké rozdíly ve vzdělanostní úrovni mezi jednotlivými mikroregiony v technických oborech• Jedna z nejvyšších úrovní pracovní neschopnosti v ČR• Příjmy obyvatel stále více zaostávají proti ostatním krajům• Slabá sociální stabilita a nižší vztah obyvatelstva k obývanému území v doosídlovaných oblastech
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">• Vytvoření motivujícího trhu práce• Využití komparativní výhody relativně levné, ale kvalifikované pracovní síly• Rozvoj technických oborů• Osvojení schopnosti využívat Strukturální fondy především v oblasti lidských zdrojů	<ul style="list-style-type: none">• Možný odchod kvalifikovaných osob v důsledku nedostatečné nabídky pracovních příležitostí• Možná sociální degradace některých venkovských oblastí zejména na severu kraje• Omezení obslužnosti v odlehlých oblastech

1.3. Ekonomická základna a podnikání

V roce 2000 se Olomoucký kraj podílel 4,9 % na HDP ČR a pořadím mezi 14 kraji jsme obsadili 10. místo. V roce 2004 došlo k posunutí na 8. příčku. Vhodným ukazatelem ekonomické výkonnosti regionů je hrubý domácí produkt na 1 obyvatele. V roce 2004 dosáhl tento ukazatel v našem kraji výše 211 467 Kč, což znamenalo zvýšení oproti roku 2000 o 48 754 Kč.

Příčiny tohoto stavu lze hledat ve struktuře místní ekonomiky. Útlum zaměstnanosti v zemědělství a průmyslu ve prospěch služeb v posledním období téměř ustal, ale výkonnost služeb stále nestačí nahradit ztráty tradičních sektorů. Všechny sektory Olomouckého kraje zaostávají totiž v produktivitě za produktivitou ČR.

Nepříznivý vývoj z hlediska ekonomické struktury nastal v Olomouckém kraji mezi lety 1998 a 2001, kdy po odstranění vlivů na národní a sektorové úrovni byl lokálními vlivy posílen sektor zemědělství a naopak byla oslabena odvětví komerčních služeb (peněžnictví a pojišťovnictví, obchodní služby, výzkum, vývoj a služby v oblasti nemovitostí). V roce 2004 bylo v zemědělství zaměstnáno přibližně 7 % zaměstnanců, což je téměř o dvě třetiny více než v ČR. Navíc zemědělství Olomouckého kraje vykazuje nižší produktivitu než na úrovni ČR. Nejvyšší podíl ekonomicky aktivních obyvatel v zemědělství podle SLBD 2001 měly územní obvody obcí Konice a Jeseník.

Výrobní sektor reprezentují především odvětví stavebnictví a zpracovatelský průmysl. Stavebnictví v kraji má obdobnou pozici i výkonnost jako na ostatním území České republiky. Zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu klesla v roce 2004 na 32 %, přičemž podle SLBD 2001 byla hlavními odvětvími výroba strojů a zařízení, výroba potravin, nápojů a tabákový průmysl a výroba kovů, kov. konstrukcí a kovo výrobků, tedy vesměs odvětví s nízkou přidanou hodnotou. Tato odvětví zaměstnávala v roce 2001 více než polovinu všech ekonomicky aktivních obyvatel ze zpracovatelského průmyslu.

Zaměstnanost v sektoru služeb dosáhla v roce 2004 přibližně 50 %, což je asi o čtvrtinu méně než na úrovni ČR. V tomto ohledu zaostává zejména sektor komerčních služeb, zaměstnanost ve veřejných službách je na úrovni ČR. Nejvyšší zaměstnanost ve službách zcela logicky vykazuje okres Olomouc, kde se soustřeďuje přes 40% ekonomických subjektů kraje z oblasti komerčních služeb.

Z hlediska velikosti podniků převažují v kraji malé a střední podniky – podniky do 20 zaměstnanců (bez samostatně hospodařících osob) představovaly přibližně 10 % všech ekonomických subjektů, celkem jich bylo přibližně 13 tisíc. Podniků s více než 100 zaměstnanci bylo v roce 2004 v kraji přibližně 250, z toho asi 10 s více než 1000 zaměstnanci. Nejvíce je samozřejmě samostatně hospodařících osob, které ale mnohdy představují „mrtvé duše“, a jejich přesný počet neodpovídá statistice.

Ekonomiku Olomouckého kraje tak silně ovlivňuje stav a rozvoj malých a středních podniků (MSP). Podle posledních údajů v kraji působí téměř 14 tisíc malých podniků s méně než 20 zaměstnanci. Malé podniky (do 20 zaměstnanců), včetně osob samostatně výdělečně činných zaměstnávaly 84 063 obyvatel, tj. vytvářely více než 35 % všech pracovních míst.

Podle podnikatelské aktivity patří kraj spíše pod průměr ČR. Výjimkou je v tomto pohledu okres Jeseník, kde je počet podnikatelů nadprůměrný. Díky tomu je také v tomto okrese pravděpodobně relativně nízký podíl dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů o práci stejně jako uchazečů do 25 let. Naopak i tato vysoká „podnikavost“ nedokáže kompenzovat celkový nedostatek pracovních příležitostí, především pro starší osoby s nízkou kvalifikací, a tak se Jeseník řadí na poslední místo mezi okresy podle míry registrované nezaměstnanosti.

Významné je technologické zaostávání podniků – mnoho podniků v kraji používá technologie a zařízení starší, respektive zaostávající za určujícími trendy. Velmi nízké jsou také výdaje na výzkum a vývoj (dále jen V a V) - zatímco na úrovni Česka představují výdaje na výzkum a vývoj přibližně 1,3 % HDP (v roce 2004), v Olomouckém kraji to je pouze 0,7 %. Podniky Olomouckého kraje angažující se na V a V, modernizaci a inovacích jsou tedy výrazně závislé na mimokrajských kapacitách V a V. Pro rozvoj V a V v kraji je pravděpodobně největší překážkou „nepříznivá“ oborová skladba zdejšího vysokého školství, která není motivem pro nadnárodní podniky, které přicházejí za technickými studii do Ostravy, Brna nebo dalších oblastí v Čechách.

Nízké jsou také investice (průmyslové investice jsou na úrovni přibližně 75 % průměru ČR), kdy převažují investice do staveb nad investicemi do technologií (v ČR je tento poměr přibližně 50:50). Z hlediska územní diferen-

ciace je nejvyspělejší oblastí kraje okres Olomouc, resp. územní obvod Olomouce, jakožto obce třetího stupně. Toto území je také jako jediné možné považovat za území rozvojové. Podle mnoha ukazatelů patří k této oblasti také území obcí Prostějov a Přerov, které spolu s Olomoucí tvoří aglomerované „jádro“ kraje.

Naopak nejslabší, periferní, oblastí jsou území obcí Jeseník a Šumperk, která podle mnoha ukazatelů patří i mezi jedny z nejslabších oblastí ČR (například okres Jeseník má dlouhodobě nejnižší průměrnou mzdu v ČR a patří mezi tři okresy s nejvyšší mírou registrované nezaměstnanosti). Toto území dodnes nese také důsledky poválečného vysídlení německého obyvatelstva z pohraničních oblastí. Kromě toho mají tyto oblasti také výrazně nižší vzdělanostní úroveň obyvatelstva a nepříznivou, neprogresivní ekonomickou strukturu s vyšším podílem ekonomicky aktivních obyvatel v zemědělství a nižším v odvětví komerčních služeb.

Na přechodu mezi těmito dvěma kategoriemi je mikroregion Konice, který je podle mnoha ukazatelů na posledním místě v kraji. Nepříznivý je podíl osob s vysokoškolským vzděláním, který je nejnižší v kraji, dále také ekonomická struktura s vysokým podílem osob pracujících v zemědělství a průmyslu, který je navíc vysoce specializován (textilní a oděvní průmysl se podílely téměř 40 % na ekonomicky aktivním obyvatelstvu v průmyslu celkem).

Výrazný rozdíl existuje v Olomouckém kraji tedy mezi severní, nemetropolitní, která byla postižena také odsunem a následným dosídlením, a jižní, aglomerovanou metropolitní oblastí tvořenou mikroregiony Olomouc, Prostějov a Přerov. Tato oblast bude do budoucna pravděpodobně představovat rozvojové jádro kraje.

Ekonomický rozvoj a podnikání	
Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> • Relativně vysoká diverzifikace průmyslu • Vysoké zastoupení MSP v ekonomice kraje • Neexistence těžkých průmyslových odvětví • Rozvíjející se systém podpory MSP (inkubátory, informační a poradenské služby, ...) • Menší environmentální zátěž z hospodářské činnosti • Vysoká podnikatelská aktivita v periferním okrese Jeseník 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> • Slabý potenciál místního výzkumu a vývoje • Omezená nabídka ploch pro rozvoj průmyslu /podnikání v lokalitách s dobrým zázemím pro investory • Nepružný, nejednotný pracovní trh a omezená vyjíždka za prací • Nízká podnikatelská aktivita oproti národní úrovni • Nedokončená restrukturalizace ekonomické struktury • Nízká výkonnost v podstatě všech odvětví hospodářství • Dlouhodobě velmi vysoká nezaměstnanost • Absence velkých, tradičních podniků, které by představovaly páteřní osu ekonomiky
Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> • Příchod významných zahraničních investorů z oborů s vyšší přidanou hodnotou • Využití geograficky výhodné pozice na trasách evropských dopravních cest k posílení ekonomiky kraje • Ekonomický růst v hraničních polských oblastech a využití nástrojů EU na rozvoj přeshraniční spolupráce s Polskem a eliminaci perifernosti příhraničních oblastí 	Hrozby <ul style="list-style-type: none"> • Odchod některých ze stávajících investorů v důsledku zvýšení vstupních nákladů • Odliv kvalifikované pracovní síly • Další zaostávání venkovských, periferních oblastí • Měnění daňových zákonů, které neumožňují plánování příjmů a investičních výdajů z dlouhodobějšího hlediska • Zadluženost obcí a kraje včetně obrovského vnitřního dluhu

<ul style="list-style-type: none"> • Možnost čerpat prostředky na podporu malého a středního podnikání • Rozvoj automobilového průmyslu v rámci zahraničních investic na Slovensku 	
--	--

Inovace a vzdělanostní ekonomika	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podíl obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním v okrese Olomouc • Kvalitní vzdělanostní infrastruktura 	<ul style="list-style-type: none"> • Největší překážkou pro V a V je oborová struktura zdejšího vysokého školství • Nízký počet pracovníků v odvětvích výzkumu a vývoje a také podprůměrný počet výzkumných a vývojových institucí • Absence center V a V, která by nabalovala další podniky • Absence technických univerzitních /vysokoškolských oborů • Velmi nízké výdaje na výzkum a vývoj • Nízká vybavenost informačními technologiemi a nejnižší internetizace v ČR • Nedostatečná nabídka i poptávka terciárního vzdělávání
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Kooperace akademické sféry s některým z nadnárodních podniků v oblasti V a V • Přesun kvalifikované produkce ze západní Evropy • Využití stále relativně příznivé image kraje jako kraje s kvalifikovanými, ale relativně levnými lidskými zdroji pro příchod odpovídajících investorů a aktivit • Vznik národní inovační strategie 	<ul style="list-style-type: none"> • Další odchod technicky kvalifikovaných osob jako inženýrů • Malá aktivita základny vzdělávání a vědy, a uživatelské sféry při zavádění inovací i mimo hospodářská centra • Zvýšení závislosti na mimoregionálních kapacitách

V oblasti podnikové sféry:

Do práce vyjíždí necelá polovina obyvatel. Největší počet osob 38 831 (31,3 %) vyjíždějících ze prací je ve věkové skupině 20-29 let. Procento denně vyjíždějících obyvatel se s rostoucím věkem postupně snižuje. V porovnání s celou Českou republikou vyjíždí v Olomouckém kraji za prací o 4 % více obyvatel.

Nejvíce za zaměstnáním vyjíždějí občané okresu Šumperk (48,3 %), což je o 4,7 % více než v kraji a dokonce o 8,7% více v porovnání s celou republikou. Obyvatel okresu Přerov vyjíždí do zaměstnání sice méně, ale v porovnání s ostatními okresy jich nejvíce vyjíždí do práce denně. Jediný okres, který se přibližně drží kolem republikového průměru, je okres Olomouc.

V oblasti školství:

Porovnáme-li vyjížděku žáků, studentů a učňů do škol Olomouckého kraje a ČR, tak vyjížděka do škol mimo obec trvalého pobytu v Olomouckém kraji je větší (41 %) než v republice (36 %).

Z celkového počtu žáků, studentů a učňů (1 16 292) v kraji vyjíždí do školy mimo obec trvalého pobytu 47 844 (41 %) z toho denně 29,7 %. Nejpochetnější věkovou skupinou v kraji, která dojíždí, jsou studenti ve věku 15 – 19 let: 22 897 (47,9 % z celkového počtu vyjíždějících) pak jsou to žáci do 14 let: 15 281 (31,9 %) a dále studenti 20 – 29 let: 9 641 (20,1 %). V rámci jednotlivých okresů z hlediska dojížděky do škol žáků, studentů a učňů vyjíždí za vzděláním mimo obec trvalého pobytu z okresu Prostějov: 47,5 %, z toho denně 35,9 %. Okresy Šumperk, Jeseník a Přerov mají také vyšší dojížděku do škol než je krajský průměr. Z obcí okresu Olomouc vyjíždí mimo obec jen 34,6 % žáků, studentů a učňů, ale v rámci kraje je to největší počet vyjíždějících studentů 14 128.

Porovnáme-li dojížděku do škol s rokem 1991, tak u všech okresů v kraji se zvýšila o 2 – 7 %. Jen v okrese Přerov se vyjížděka do škol snížila o 7 %.

1.4. Nezaměstnanost v Olomouckém kraji

V dubnu 2005 činila míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji 11,2 % a celkový počet nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce dosahoval 35 482 nezaměstnaných (seřadíme-li kraje podle velikosti hodnoty míry nezaměstnanosti, pak Olomoucký kraj zaujímá, po Ústeckém a Moravskoslezském kraji, 3. místo s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v České republice). Ve srovnání se stejným obdobím roku 2004 je zaznamenán pokles podle původní metodiky o 0,2 procentní bod.

V dubnu 2005 bylo na úřadech práce evidováno 3 000 volných pracovních míst. Na jedno evidované pracovní místo připadalo 11,8 nezaměstnaných, což je v porovnání s celorepublikovým průměrem (8,6 nezaměstnaných na jedno volné pracovní místo) vyšší počet (navíc je třeba brát ohled na strukturu volných pracovních míst, která nemusí příliš odpovídat struktuře nezaměstnaných na úřadech práce).

Volná pracovní místa na úřadech práce nelze považovat za reprezentativní vzorek poptávky po pracovnících ze strany zaměstnavatelů. Je třeba brát v úvahu, že zaměstnavatelé mají zájem získat zaměstnance určité kvality, a proto v mnoha případech volí jiný způsob vyhledávání zaměstnance (např. výběrem z těch zájemců o práci, kteří se zaměstnavatelům hlásí sami, doporučením zaměstnanců, inzertní nabídkou, Internetem, personálními agenturami atd.). Z celkového počtu volných pracovních míst 10,1 %, tj. 304 pracovních míst, zahrnovala pracovní místa, na která se mohli hlásit mladiství a absolventi škol (ČR - 10,6 %). Na jedno evidované volné pracovní místo v kraji, na které se mohli hlásit absolventi škol a mladiství, připadalo 8,1 těchto uchazečů, což je hodnota vyšší, než je celorepublikový průměr (5,8).

Nezaměstnanost absolventů v kraji:

K objektivnímu posouzení nezaměstnanosti absolventů je využíván ukazatel - míra nezaměstnanosti absolventů. Ta je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů. Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání, příp. skupiny oborů, zůstane bez zaměstnání.

Vzhledem k vysoké obecné míře nezaměstnanosti v kraji mají absolventi škol jedny z nejobtížnějších podmínek pro hledání uplatnění na trhu práce. V porovnání s průměrnými mírami nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol za Českou republiku je v tomto kraji míra nezaměstnanosti absolventů vyšší ve všech kategoriích vzdělání.

V dubnu 2005 dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol v Olomouckém kraji 14,7 % (1 221 nezaměstnaných absolventů), což je hodnota vyšší, než je celorepublikový průměr (13,0%). Seřadíme-li kraje podle velikosti hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol, pak Olomoucký kraj zaujímá 3. místo s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v České republice (pro srovnání Ústecký kraj – 14,3 %, Zlínský kraj - 14,5 %, Jihomoravský kraj - 16,0 %, Moravskoslezský kraj – 22,0 %). Meziroční srovnání ukazuje, že míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol v kraji poklesla o 5,2 procentní bod (duben 2004 – 19,9 %) a počet nezaměstnaných se snížil o 448 absolventů (duben 2004 – 1 669 nezaměstnaných absolventů). Porovnáme-li míry nezaměstnanosti absolventů Olomouckého kraje podle

kategorie dosaženého vzdělání, nižší míry nezaměstnanosti v kraji vykazují gymnazisté a absolventi maturitních oborů středních odborných škol. Absolventi vyšších odborných škol mají relativně větší (ne však závažné) problémy s hledáním pracovního uplatnění v tomto kraji.

Míra nezaměstnanosti absolventů v kraji – denní studium (dubnové hodnoty)

Olomoucký kraj	Vyučení (E,H)		Gymnázium (K)		Vyučení s maturitou (L0,L5)		SOŠ s maturitou (M)		VOS (N)	
	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR
2002	29,4%	20,3%	8,8%	7,2%	25,6%	21,4%	20,2%	15,2%	38,0%	12,9%
2003	29,4%	23,4%	7,3%	6,4%	28,4%	23,5%	20,5%	16,3%	38,7%	13,2%
2004	25,4%	23,2%	6,7%	6,1%	25,8%	21,2%	19,0%	15,0%	31,3%	13,6%
2005	20,1%	17,9%	4,7%	4,8%	16,9%	16,1%	13,5%	12,2%	21,0%	10,9%

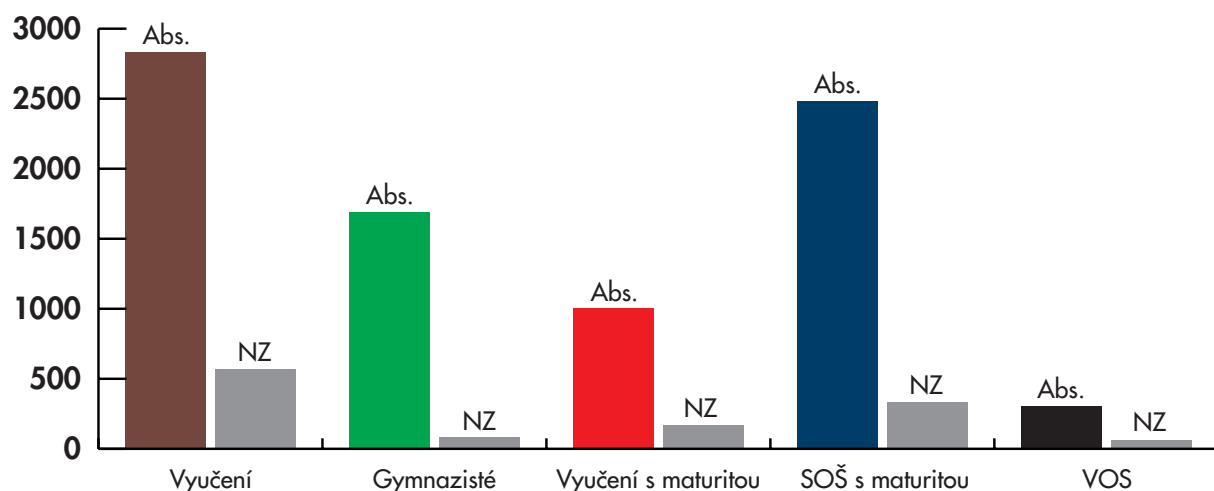
Pozn.: Míra nezaměstnanosti absolventů = NZ/Abs.

Počet absolventů a počet nezaměstnaných absolventů v kraji

Olomoucký kraj	Vyučení (E,H)		Gymnázium (K)		Vyučení s maturitou (L0,L5)		SOŠ s maturitou (M)		VOS (N)	
	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ
2002	2686	791	1529	135	450	115	2729	550	274	104
2003	2879	847	1129	82	1122	319	2479	507	282	109
2004	2958	750	1682	112	975	252	2513	478	227	71
2005	2830	569	1686	80	1000	169	2480	335	305	64

Pozn.: Abs. – počet absolventů (šk. r. 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005)
 NZ – počet nezaměstnaných absolventů (dubnové hodnoty)

Počet absolventů a počet nezaměstnaných absolventů v kraji v roce 2005

1.5. Demografický vývoj v Olomouckém kraji

Sledujeme-li změny proporcí věkové struktury optikou tří hlavních věkových skupin, pak si můžeme povšimnout, že produktivní složka populace (15 - 64 let) a senioři (65 a více let) jsou uskupení, která ve sledovaném období posílila.

Naopak dětská složka (0 - 14 let) zaznamenala úbytek. Snížení počtu dětí v populaci se projevilo ve všech krajích ČR. Podíl dětské složky populace v Olomouckém kraji v roce 2004 dosáhl 15,1 % a je mírně nad úrovní podílu ČR (14,9 %). Nejvyšší podíl dětí v populaci měl Ústecký kraj (15,9 %) a nejnižší Hlavní město Praha (12,5 %).

V Olomouckém kraji ve sledovaném období početně oslabila mladá populace. Úbytky zaznamenala celá široká věková skupina od 0 do 24 let, přičemž nejvyšší pokles (-12 000 osob) byl zjištěn u věkové skupiny 15 - 24 let. Počet dětí ve věku 0 - 14 let byl v roce 2004 oproti roku 2000 v Olomouckém kraji nižší téměř o 10 tisíc (-9 837). Úbytky v uvedených věkových skupinách korespondují s úbytky ve všech krajích ČR. V rámci České republiky úbytek dětí do 14 let za posledních 5 roků dosáhl skoro 140 tisíc (-137 488). Úbytek mladých obyvatel v ČR ve věku 15 - 24 let byl ještě vyšší (-168 899).

Jelikož populace stárne a bude přibývat seniorů, je nezbytné uvést tu skutečnost, že zatímco mladých lidí v Olomouckém kraji ve věku 15 - 24 let, kteří se řadí do produktivní složky populace, rapidně ubylo (-12 000), věková skupina 50 - 64 let, která taktéž patří do produktivní složky, se naopak rozrostla (o 12 448 obyvatel). Tato fakta budou mít z časového hlediska celospolečenský dopad. Ekonomicky aktivních obyvatel bude ubývat a počet lidí, kteří budou odcházet do penze, bude přibývat.

Zhodnocením vývoje populační složky obyvatel ve věku 65 a více let je zřejmé, že v hodnoceném období senioři s výjimkou Hlavního města Prahy (-8 924) ve všech krajích ČR početně posílili (ČR o 11 627 obyvatel). V Olomouckém kraji o 1 675 osob. Podíl seniorů v populaci v Olomouckém kraji v roce 2004 dosáhl rovných 14% a je na úrovni podílu ČR (14,0 %). Nejvyšší podíl seniorů v populaci měla Praha (15,7 %) a nejnižší Ústecký kraj (12,4 %). Ve všech krajích ČR posílila zejména věková skupina staršího důchodového věku (80 a více let), v Olomouckém kraji o 3 594 obyvatel, což souvisí s prodloužením střední délky života.

V přirozené měně obyvatelstva převážily nepříznivé tendence vedoucí k prohloubení úbytku obyvatelstva a k populačnímu stárnutí. Základem nepříznivého stavu je trvalý, několikaletá velmi nízká míra porodnosti. V roce 2003 a 2004 sice počet narozených v Olomouckém kraji poněkud vzrostl, z dlouhodobého hlediska však zůstal nízký. Obdobná situace byla i v ostatních krajích ČR.

Ve věku obvyklého rodičovství jsou stále ještě příslušníci z populačně silných ročníků 70. let. Mnohé mladé ženy z této početné generace odložily své mateřství na pozdější dobu, tato doba vzhledem k tomu, že se jim blíží závěr jejich nejpłodnějšího věkového období, již nastala. V dalších letech tato silná generace přejde do věku s nižší plodností a ve věku rodičovství bude střídána stále slabšími a slabšími populačními ročníky. Proto nelze významnější zvýšení porodnosti bez mimořádně účinných vnějších stimulů očekávat.

Úbytek mladé populace ve věku 0 – 24 let v Olomouckém kraji v letech 2000 – 2004

V tom ve věku:	Počet obyvatel v roce:		
	2000	2004	rozdíl 2004–2000
0 - 14 let	105 624	95 787	-9 837
15 - 24 let	99 167	87 167	-12 000
25 - 29 let	54 923	56 407	1 484
30 - 49	177 829	178 113	284
50 - 64	116 191	128 639	12 448
65 - 69	26 822	25 744	-1 078
70 - 79	44 859	44 018	-841
80 a více let	15 657	19 251	3 594
Počet obyvatel celkem	641 072	635 126	-5 946

Za posledních 5 let v kraji **ubyla téměř 10 tisíc dětí ve věku 0 - 14 let**

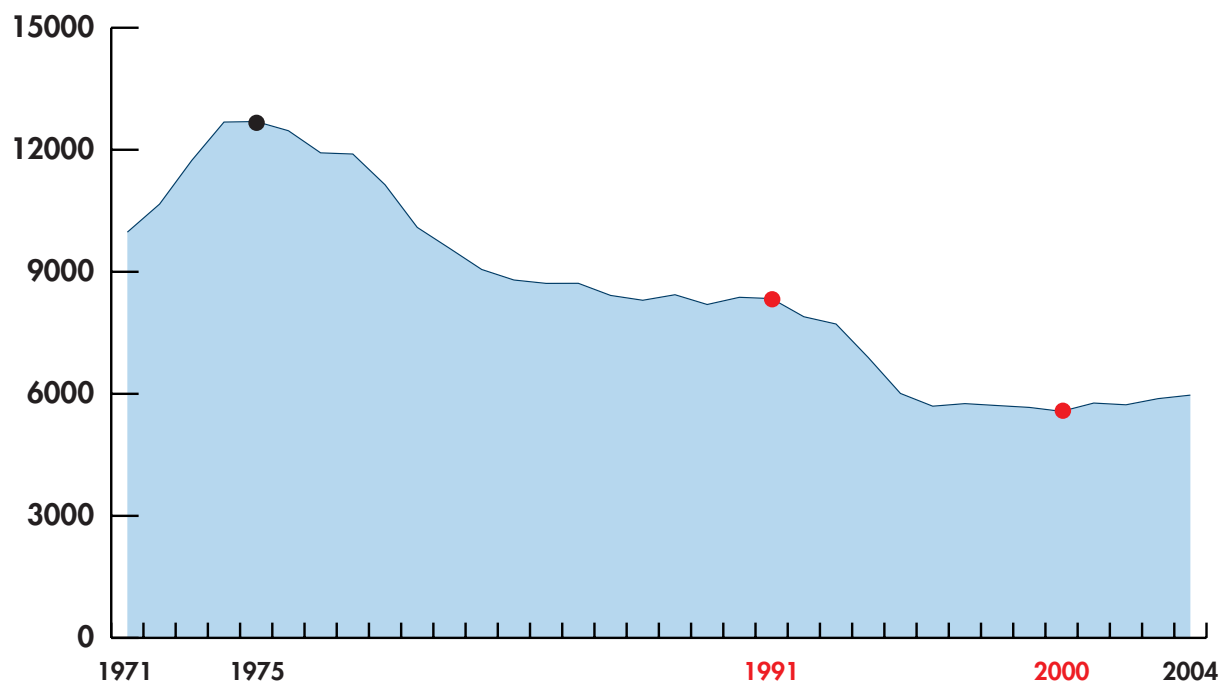
Za posledních 5 let v kraji **ubyla 12 tisíc obyvatel ve věku 15 - 24 let**

Celkově v kraji za posledních 5 let ubyla téměř 6 tisíc obyvatel

Pozn. údaje jsou za územní strukturu Ol. kraje platnou do 31. 12. 2004 (bez 3 obcí z MRSK)

Zpracovala: Ing. Mária Dvořáková, ČSÚ KR Olomouc, listopad 2005

Počty narozených v Olomouckém kraji v letech 1971 – 2004

Rok	Živě narození v Ol. kraji	Rok	Živě narození v Ol. kraji
1971	9 957	1989	8 179
1972	10 647	1990	8 356
1973	11 721	děti ukončí ZŠ v roce 2006, tj. dosáhly věku 15 let	
1974	12 664	1991¹⁾	8 324
1975	12 677	1992	7 878
1976	12 451	1993	7 699
1977	11 907	1994	6 875
1978	11 878	1995	5 992
1979	11 122	1996	5 679
1980	10 074	1997	5 742
1981	9 561	1998	5 695
1982	9 040	1999	5 649
1983	8 781	index 2015/2006 = 66,7 - úbytek 33,3% dětí	
1984	8 698	končících ZŠ v roce 2015 ve srovnání s r. 2006	
1985	8 700	2000	5 552
1986	8 402	2001	5 756
1987	8 283	2002	5 713
1988	8 419	2003	5 865
		2004	5 951

¹⁾ od roku 1991 stav přepočtený na územní strukturu platnou od 1. 1. 2005 (tj. včetně 3 obcí z Moravskoslezského kraje)

Pozn.: děti narozené v roce 2000 ukončí ZŠ v roce 2015

Zpracovala: Ing. Mária Dvořáková, ČSÚ KR Olomouc, listopad 2005

1.6. Vzdelanostní struktura v Olomouckém kraji

Porovnáme-li Olomoucký kraj s republikovými čísly, tak v procentuelním zastoupení máme přibližně stejný počet lidí s úplným středním vzděláním, ale oproti republikovým relativním číslům máme o necelá 4 % více lidí s učňovským vzděláním, naopak lidí s vysokoškolským vzděláním je o něco málo méně, než je republikový průměr. Podíváme-li se na vzdelanostní strukturu Olomouckého kraje, bylo z celkového počtu osob starších 15 let (533 898) sčítáním zjištěno , že nejvíce lidí (134 069 - tj. 25,1%) má úplné střední vzdělání, pak následují lidé s učňovským vzděláním (128285 – tj. 24 %), dále lidé se základním vzděláním (125 976 – tj. 23,6 %), se středním odborným (80 277 – tj. 15%) a vysokoškolským (43 361 – tj. 8,1 %).

Oproti sčítání z roku 1991 ubylo v Olomouckém kraji lidí se základním vzděláním z 33,7 % na 23,6 % a také s učňovským vzděláním z 31,2 % na 24,0 % - trend zvyšování vzdelanosti Čechů. Počet vysokoškolsky vzdělaných lidí od roku 1991 se zvýšil o 2 %.

V rozmezí 20 –30 let poprvé převažuje počet mladých vysokoškolsky vzdělaných žen (4 206) v Olomouckém kraji nad počtem stejně starých vysokoškolsky vzdělaných mladých mužů (4 106).

Vzdelanostní struktura Olomouckého kraje:

1.	úplné střední vč. nástavbového	25,1%	(ČR 25,6 %)
2.	učňovské	24,0%	(ČR 20,5 %)
3.	základní vč. neukončeného	23,6%	(ČR 23,0 %)
4.	střední odborné	15,0%	(ČR 17,4 %)
5.	vysokoškolské	8,1%	(ČR 08,9 %)

V jednotlivých okresech Olomouckého kraje jsou však rozdíly ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva.

Olomoucký okres má z celého kraje nejvíce lidí s úplným středním vč. nástavbovým vzděláním 26,4%. Pak následují lidé se základním vzděláním 22,1% a učňovským 20,2%. Také lidí s vysokoškolským vzděláním je v olomouckém okrese více než je krajský i republikový průměr (10,3%).

Centrem vysokoškolsky vzdělaných lidí je město Olomouc, které se řadí na 3. místo za Prahu a Brno v poměrném zastoupení vysokoškolsky vzdělaných lidí k celkovému počtu obyvatel (15,5%).

Prostějovský okres má naopak z hlediska vzdělanostní struktury nejvíce učňů 34,9% (učňovské nebo základní vzděláním má v prostějovském okrese 58,5% mužů a 57,2% žen) dále následují lidé s úplným středním vzděláním 24,3% a pak se základním vzděláním 22,9%. Vysokoškolsky vzdělaných lidí je zde poměrně málo a to jen 7,0%.

Okres Přerov má obdobnou vzdělanostní strukturu jak olomoucký okres, ale vysokoškolsky vzdělaných lidí je zde jen 7,6%.

Okresy Jeseník (JE) a Šumperk (SU) mají nejvíce lidí jen se základním vzděláním (JE – 26,9%, SU – 25,8%), dále následují lidé s úplným středním vzděláním (JE – 21,7%, SU – 23,8%). V okrese Šumperk je podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí jen 6,5%. V okrese Jeseník je zastoupení vysokoškolsky vzdělaných lidí nejmenší z celého kraje – pouhých 5,8%.

Obyvatelstvo patnáctileté a starší podle nejvyššího ukončeného vzdělání v Olomouckém kraji podle ORP stav k 1. 3. 2001 (údaje ze sčítání lidu domů a bytů)

ORP	Počet obcí	Celkem	v tom						
			základní a neukončené	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské vč. vědecké přípravy	bez vzdělání	nezišřeno
Hranice	31	28 525	6 675	11 061	7 257	893	2 218	144	277
Jeseník	24	34 917	9 390	14 334	7 279	1 060	2 016	362	476
Konice	21	9 740	2 914	4 301	1 883	177	382	30	53
Lipník n. Bečvou	14	12 771	3 198	5 179	3 005	345	889	46	109
Litovel	20	19 467	4 928	8 273	4 399	491	1 065	224	87
Mohelnice	14	15 512	4 273	6 397	3 529	364	792	49	108
Olomouc	45	133 603	27 441	47 113	36 002	4 685	16 302	394	1 666
Prostějov	75	82 714	18 273	34 545	20 486	2 315	6 053	543	499
Přerov	59	71 853	16 696	27 732	18 678	2 014	5 527	540	666
Šternberk	21	20 107	5 398	7 824	4 503	629	1 219	310	224
Šumperk	35	61 259	15 508	23 935	14 457	1 801	4 402	296	860
Uničov	10	19 116	5 191	7 751	4 499	482	1 022	60	111
Zábřeh	28	27 959	7 250	11 630	6 353	829	1 603	89	205

1.7. Postavení Olomouckého kraje v ČR

Jak vyplývá z předcházejících kapitol, Ekonomická základna a podnikání, Zahraniční investice a Nezaměstnanost v Olomouckém kraji, je patrné, že se jedná o ekonomicky slabší kraj s relativně vysokými vnitřními rozdíly. Olomoucký kraj zaostává v hospodářském vývoji za úrovní České republiky a od poloviny devadesátých let se trvale propadá ve statistikách podnikových výkonů, daňové výtěžnosti, příjmů obyvatel a nezaměstnanosti. Na druhé straně má kraj nadprůměrné kapacity z hlediska lidských zdrojů, které ale nejsou doposud odpovídajícím způsobem využity a zhodnoceny. Dokladem toho je ekonomická struktura, v níž stále dominuje zpracovatelský průmysl s řadou odvětví s nízkou přidanou hodnotou. Také zemědělství má stále nadprůměrný podíl jak na zaměstnanosti tak na tvorbě HDP. Absence technických oborů v rámci vzdělávacích institucí vede k nedostatku takto zaměřených pracovních sil. V kombinaci s nepříznivou ekonomickou strukturou má za následek jednu z nejvyšších měr nezaměstnanosti v ČR.

Kraj by se proto měl jednoznačně více zaměřit na odvětví služeb, především odvětví komerčních služeb, které jsou v současnosti zdrojem konkurenceschopnosti. Dalším potenciálem kraje je velmi zachovalé přírodní prostředí a řada kulturních a historických památek, které je možné využít pro cestovní ruch. Ten je dalším z odvětví služeb, na které by se mohl Olomoucký kraj zaměřit a využít pro další rozvoj, jehož potenciál je ale stále nevyužit.

1.8. Spolupráce se sociálními partnery

Olomoucký kraj spolupracuje v oblasti školství na jednotlivých úrovních vzdělávání s mnoha partnery a institucemi. Především se jedná o města a obce, které jsou zřizovateli rozsáhlé sítě mateřských a základních škol a sdružení zaměstnavatelů a zaměstnanců, které mají své významné zastoupení v Radě hospodářské a sociální dohody. Olomoucký kraj také úzce spolupracuje s občanským sdružením Sdružení středního školství Olomouckého kraje.

V Olomouckém kraji se od roku 2001 začaly veškeré změny v síti škol a školských zařízení i ve struktuře otevíraných oborů důsledně projednávat nejen v orgánech krajské samosprávy (rada, zastupitelstvo) a v poradních orgánech kraje (Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje), nýbrž i v Radě pro hospodářskou a sociální dohodu. Při vytváření oborové nabídky středních a vyšších odborných škol jsou o stanovisko žádány také úřady práce tak, aby struktura nabízených oborů odpovídala požadavkům trhu práce.

Díky úzké spolupráci se sociálními partnery se v Olomouckém kraji v letech 2001 – 2005 úspěšně podařilo racionalizovat předimenzovanou síť středních škol, z nichž řada nereagovala svou vzdělávací nabídkou na požadavky trhu práce a moderní trendy ve výuce. Jestliže v roce 2001 byl kraj zřizovatelem 168 škol a školských zařízení, k 1. 1. 2006 kraj zřizuje 137 škol a školských zařízení.

Vzhledem k tomu, že jednou z priorit Olomouckého kraje je rozvoj lidských zdrojů, iniciovala Rada hospodářské a sociální dohody Olomouckého kraje (RHSD) na svém jednání dne 4. září 2001, v souladu se svým statutem, vytvoření své pracovní komise – Rady pro rozvoj lidských zdrojů (RRLZ), jejímž hlavním cílem je strategie managementu rozvoje lidských zdrojů.

2. Střednědobé návrhy a záměry Olomouckého kraje

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2006 vychází ve svých střednědobých návrzích a záměrech ze strategických směrů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky 2005, Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje z roku 2003 a základního strategického dokumentu Olomouckého kraje Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje. Dlouhodobý záměr Olomouckého kraje 2006 vyhodnocuje stanove-

né úkoly, navrhuje další střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání rozvoje a naznačuje potřebu finančních prostředků.

a) Dlouhodobý záměr ČR 2005

Po vyhodnocení Dlouhodobého záměru ČR 2002 stanovilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) šest strategických směrů dalšího dlouhodobého rozvoje, v jejichž rámci byly definovány konkrétní úkoly pro nejbližší období i nezbytná podpora ministerstva:

- 1) zkvalitnění a modernizace vzdělávání (kurikulární reforma)
- 2) zajišťování kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání
- 3) zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků
- 4) rozvoj integrovaného systému poradenství ve školství
- 5) zajišťování rovnosti příležitostí ke vzdělávání
- 6) podpora dalšího vzdělávání

Výše uvedené strategické směry se v různé míře promítají ve střednědobých návrzích a záměrech krajského vzdělávání. V případě strategických směrů:

- 1) zkvalitnění a modernizace vzdělávání
- 2) zajišťování kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání
- 3) zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků

se jedná o průřezová témata, která se dotýkají všech typů škol. Zbývajícím prioritám jsou pak věnovány samostatné kapitoly.

ad1) zkvalitnění a modernizace vzdělávání (kurikulární reforma)

Kurikulární reforma je prioritou, která zvýší kvalitu, efektivitu a inovativnost vzdělávání na všech úrovních a zajistí tak, aby žáci získali dobrý vztah k vzdělávání a byli motivovaní k celoživotnímu učení, aby byla rozvíjena individualita každého žáka, podpořená variabilitou vzdělávacích programů na úrovni školy. Proměnou vnitřního klimatu škol a posílením pedagogické autonomie by mělo dojít k lepšímu postavení České republiky v mezinárodním porovnávání, které tyto schopnosti prokazuje.

Cílem reformy není vytvoření školních vzdělávacích programů, nýbrž efektivnější vzdělávání – užitečnější pro děti, žáky a studenty – vedoucí k růstu vzdělanosti národa a zvýšení jeho ekonomického potenciálu.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- vytvářet podmínky pro vzdělávání ředitelek a učitelek mateřských škol v problematice nových kurikulárních dokumentů a metodických textů;
- podporovat školy zapojené do celostátního projektu ověřování tvorby rámcových vzdělávacích programů (RVP) v základním vzdělávání a do přípravy Manuálu pro tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP) v základním vzdělávání;
- podporovat školy, které budou vybrány do celostátního projektu ověřování tvorby školního vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání a do přípravy Manuálu pro tvorbu školního vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání (po dokončení RVP GV v roce 2003);
- metodicky podporovat vytvoření školních vzdělávacích programů;
- podporovat prostřednictvím příspěvkové organizace Olomouckého kraje Schola servis realizaci seminářů zaměřených na kurikulární reformu.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- podíl vyškolených koordinátorů na jednu školu;
- podíl učitelů vyškolených koordinátory ŠVP z celkového počtu učitelů;
- podíl škol s vypracovanými ŠVP z celkového počtu škol;
- podíl žáků vyučovaných podle ŠVP z celkového počtu žáků.

Specifická podpora kurikulární reformy:

Specifická podpora kurikulární reformy se poskytuje v oblastech, ve kterých výrazně zaostáváme za evropskými i dalšími zeměmi a bez kterých nelze zajistit uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce a ani přispět ke konkurenceschopnosti ekonomiky. Jde především o programy zkvalitnění výuky cizích jazyků a zvyšování základních dovedností v oblasti informační gramotnosti.

■ **zkvalitnění výuky cizích jazyků:**

V této oblasti Olomoucký kraj úzce spolupracuje s vysokými školami, zejména s Univerzitou Palackého v Olomouci, která připravuje studenty pro učitelskou profesi s cílem rozšířit nabídky distančního rozšiřujícího studia pro absolventy programu JAME. Olomoucký kraj podporuje zapojení škol do programu UČITELÉ, který navazuje na zkušenosti z realizace projektu JAME a letních jazykových kurzů a doplňuje je o další podpůrné aktivity a cílové skupiny uživatelů.

Sřřednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- **podporovat zavedení dálkového studijního oboru na UP Olomouc pro učitele AJ 1. stupně ZŠ a organizačně a lektorsky podporovat učitele 1. stupně v kraji, kteří si doplňují odbornost na VŠ;**
- **podporovat zavedení studijních oborů na UP v Olomouci pro asistenty pedagoga a vychovatele v regionu Olomouc v rozsahu požadovaného zákona o pedagogických pracovnících;**
- **podporovat rozšíření výuky cizího jazyka na 1. stupni ZŠ.**

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- **podíl nekvalifikovaných učitelů cizích jazyků, kteří absolvovali DVPP, z počtu učitelů cizích jazyků;**
- **podíl učitelů cizích jazyků, kteří dosáhli mezinárodně uznávané úrovně znalosti cizího jazyka;**
- **podíl nekvalifikovaných učitelů cizích jazyků.**

- **zvyšování základních dovedností žáků a učitelů v oblasti informační gramotnosti:**

V roce 2002 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zahájilo realizaci Státní informační politiky ve vzdělávání (SIPVZ), která obsahuje tři programy:

Program I.	Informační gramotnost
Program II.	Vzdělávací software a informační zdroje
Program III.	Infrastruktura (Internet do škol)

V roce 2003 Olomoucký kraj přistoupil k realizaci pilotních projektů SIPVZ podle Metodiky pilotních projektů v rámci I.etapy SIPVZ. Cílem Metodiky pilotních projektů je implementace informační technologie do výuky na školách. V tomto roce bylo podáno celkem 63 projektů; celkový objem finančních prostředků činil cca 5 000 tis. Kč. Olomoucký kraj se podílel na uvedeném objemu částkou cca 1 500 tis. Kč a dotoval krajské školy ve výši 670 tis. Kč, obecní školy ve výši 590 tis Kč a i soukromé školy ve výši 200 tis. Kč.

V návaznosti na rok 2003 pokračoval i v roce 2004 Olomoucký kraj v dotační politice SIPVZ. Školy se aktivně účastní na tvorbě programů pilotních projektů, kdy bylo podáno celkem 38 projektů a celkový objem finančních prostředků činil cca 4 000 tis. Kč. Olomoucký kraj se podílel na uvedeném objemu částkou cca 670 tis. Kč.

V roce 2005 došlo k podstatným změnám v realizaci SIPVZ nejen ze strany MŠMT, ale i ze strany Olomouckého kraje. Olomoucký kraj jako zřizovatel poskytuje školám více finančních prostředků na zajištění standardu ICT služeb a pokrytí potřebných nákupů, kdy byl zvolen princip vsříceného financování. Celkový objem finančních prostředků činil 4 500 tis. Kč. Školy se vybavují technikou, programovým vybavením a proškolením pedagogických pracovníků podle toho, co se bude ve škole ve výchovně vzdělávacím procesu realizovat. Na základě žádosti o dotaci hradí 70 % MŠMT, 30 % předpokládaných nákladů hradí Olomoucký kraj školám zřizovaných Olomouckým krajem jako zřizovatel. Vzhledem k tomu, že školy zajišťují licenční politiku různými způsoby a velmi často za vysoké finanční poplatky, rozhodl se Olomoucký kraj pro zmapování reálného stavu s legálností používaného software pro podrobný softwarový audit, zaměřený především na produkty firmy Microsoft, zejména operační systém a kancelářský balík, tj. Word, Excel. Na základě výsledku auditu uvolnil Olomoucký kraj do

oblasti rozvoje ICT na školách a školských zařízení zřizovaných Olomouckým krajem (v oblasti nákupu hardware, nákupu a tvorby výukového a prezenčního software, realizace informačních center ICT, zabezpečení připojení škol k internetu, modernizaci počítačových sítí, podpoře rozvoje e-learningových systémů a dalších dílčích požadavků škol) cca 2 000 tis. Kč.

Olomoucký kraj i v roce 2006 bude nadále pokračovat v dotační politice na zabezpečování rozvoje informačních technologií na školách. Na tuto činnost vyčlenil ze svého rozpočtu částku ve výši 3 000 tis. Kč na dofinancování pilotních, rozvojových a národních projektů SIPVZ (jsou zde zahrnuty i dvouleté projekty, které byly podány a schváleny v roce 2005).

V Olomouckém kraji byl spuštěn portál SIPVZ www.olportal.cz, který informuje o aktivitách, kvalitě výukového softwaru a dalších možnostech v této oblasti a je školami i rodiči využíván.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- **pokračovat ve vzdělávání učitelů se zaměřením na modulární systém s větším zaměřením na praktické využití ICT ve výuce;**
- **zlepšovat vybavenost škol počítači včetně jejich obměny;**
- **podporovat činnost školských portálů Olomouckého kraje.**

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- **počet počítačů připojených k internetu na 100 žáků;**
- **podíl počítačů mladších 5 let z celkového počtu;**
- **podíl pedagogických pracovníků, kteří absolvovali další vzdělání v příslušné oblasti.**
- **vytvoření podmínek ke zkvalitnění vzdělávání na 2. stupni základní školy**

Olomoucký kraj organizačně a metodicky podporuje jak zkvalitnění vzdělávání na 2. stupni ZŠ tak i vyrovnání vzdělávacích příležitostí žáků na základních školách a v nižších ročnících 6 a 8 letých gymnázií. Důraz bude kladen na podporu zvyšování základních dovedností žáků a učitelů v oblasti informační gramotnost a zkvalitnění výuky cizích jazyků (viz výše uvedené střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání).

ad2) zajišťování kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání

Nové pojetí vzdělávání – přihlížení k individuálním potřebám žáků, jejich zájmům a možnostem, zaměření na rozvoj potenciálu každého z nich, větší rozmanitost vzdělávání odpovídající okolnímu prostředí, diferencovaným podmínkám jednotlivých škol a jejich vysoké autonomii ve volbě forem, metod výuky, časového harmonogramu a do určité míry i obsahu (podle RVP) – je nezbytné vyvážit systematickým sledováním a hodnocením dosahovaných výsledků. Smyslem vytváření systému evaluace vzdělávání je zpětná kontrola postupně zaváděné kurikulární reformy.

Olomoucký kraj podporuje vytvoření komplexního systému evaluace zahrnujícího tři hlavní oblasti:

- **hodnocení na úrovni žáka (hodnocení v uzlových místech vzdělávací dráhy žáka, volba vzdělávací cesty, ukončování studia na středních školách, uplatnění absolventů atd.)**
- **hodnocení na úrovni školy (externí hodnocení ČŠI, nabídka objektivních nástrojů, vlastní evaluace školy a její těsné propojení s externí evaluací ČŠI, hodnocení dalšími subjekty atd.)**
- **hodnocení a porovnání celého vzdělávacího systému i jeho jednotlivých částí (zapojení České republiky do mezinárodních průzkumů, evaluace regionů, různých sektorů, druhů a typů škol atd.).**

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- **podporovat střední školy s maturitními obory v zapojení do programu Maturita nanečisto v letech 2006 a 2007;**
- **podporovat školy v zapojení do mezinárodních průzkumů pro jednotlivé vzdělávací stupně;**
- **podporovat evaluaci ZŠ s cílem zavedení standardizovaného výstupu;**
- **podporovat semináře pořádané příspěvkovou organizací Olomouckého kraje Schola servis zaměřené**

- na evaluaci a autoevaluaci škol;
- ve spolupráci s Asociací středisek služeb ve vzdělávání v Nizozemí připravit projekt zaměřený na sebehodnocení škol ve vztahu k externímu hodnocení (vazby na národní standardy, interní postupy pro zjišťování kvalit středních škol atd.).

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- podíl škol, které uskutečňují evaluaci na úrovni žáka (v 5. a 9. ročnících základního vzdělávání);
- podíl škol, které uskutečňují autoevaluaci na úrovni školy;
- podíl škol zapojených do mezinárodních průzkumů;
- podíl pedagogických pracovníků, kteří absolvovali další vzdělávání v příslušné oblasti;
- výsledky evaluace žáků druhých ročníků středních škol v Olomouckém kraji v roce 2006.

ad3) zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků

Postavení pedagogického pracovníka nabývá na významu zejména v období uskutečňování rozsáhlých reforem vzdělávání – především tento pracovník je nositelem všech strategických změn. Na něm záleží, jak změni způsob výuky, jaké metody použije, zda se mu podaří vystihnout individuality žáků a všechny zaujmout, vést je k aktivitě, tvořivosti, odpovědnosti a motivovat je k učení jak ve škole tak i v dalším životě. Jeho role je i v oblasti přístupu k autoevaluaci i k hodnocení žáků aj. Úkoly jsou na pedagogického pracovníka kladeny i v dalších oblastech – vytvoření příznivého klimatu ve třídě, škole, ve spolupráci s rodiči i širší veřejností, zvládnout příliv dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, případně imigrantů do třídy, zajistit sociální soudržnost ve třídě a podporovat toleranci, rozpoznávat a odstraňovat šikanu atd.

Škála potřebných vlastností, znalostí a dovedností kladených na pedagogického pracovníka se rozšiřuje. V současné době stoupá i nezbytnost pochopení obsahových změn ve výuce. Potřeba jejich přijetí vyvolává změny v potřebě dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vyvstává nutnost jeho masivního zajištění. Současně vzniká tlak na příslušné fakulty vysokých škol, aby připravily nové studijní programy pro pedagogy podle potřeb jejich budoucích zaměstnavatelů v regionálním školství.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků realizovala příspěvková organizace Olomouckého kraje Schola servis v roce 2004 cca 100 seminářů, kterých se účastnilo 1 600 pedagogů. V roce 2005 proběhlo cca 230 seminářů s účastí kolem 4 000 pedagogických pracovníků. Na první pololetí roku 2006 je organizace zajištěno přibližně 200 seminářů a předpokládána účast je 4 500 pedagogů. Semináře pro rok 2006 jsou zaměřeny zejména na praktické semináře vyplývající z potřeb učitelů (RVP pro ZŠ a MŠ, Nová maturita pro SŠ).

V roce 2005 Schola servis úspěšně realizovala projekt v rámci rozvojového programu MŠMT „Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zabezpečovaného vzdělávacími zařízeními zřizovanými kraji“.

V roce 2006 bude Schola servis spolupracovat s Ústavem pro informace ve vzdělávání na projektech Vzdělávání pedagogických pracovníků a organizačních pracovníků v souvislosti s reformou maturitní zkoušky a s hodnocením v oblasti základního vzdělávání.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků spolupracuje Olomoucký kraj úzce nejen s Univerzitou Palackého v Olomouci, ale i se všemi dotčenými subjekty. V současné době je zpracovávána koncepce Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v Olomouckém kraji (DVPP).

V oblasti podpory dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se Olomoucký kraj zaměří především na:

- vzdělávání učitelů k zavádění kurikulární reformy;
- vzdělávání učitelů k reformě maturitní a závěrečné zkoušky;
- studium podporující správní kompetence;
- zvyšování kompetencí učitelů v pedagogicko – psychologické práci;
- zpřístupnění DVPP malotřídním školám;
- podpora managementu DVPP.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v Olomouckém kraji;
- organizačně a lektorsky podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků malotřídních škol a učitelů v odlehlejších částech Olomouckého kraje;
- zpracovat koncepci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v Olomouckém kraji;

- podporovat zpracování projektů zaměřených na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na moderní metody výuky;
- vytvořit podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků působících v oblasti dalšího profesního vzdělávání;
- podporovat zvyšování kompetencí učitelů v práci s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- podíl vedoucích pracovníků v oblasti školství, kteří absolvovali studium pro výkon řídicích pracovníků škol;
- zpracování koncepce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- podíl pedagogických pracovníků, kteří absolvovali další vzdělávání.

b) Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2003

Velkým přínosem prvního Dlouhodobého záměru kraje, schváleného v roce 2003, byl fakt, že se jednalo o výsledek týmové práce. Vedle zpracovatele se na jeho tvorbě úzce podíleli odpovědný člen Rady Olomouckého kraje, pracovní skupiny složené z ředitelů jednotlivých typů škol, členové Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje, Rady pro rozvoj lidských zdrojů, pracovní skupiny tripartity a odborná firma. Dlouhodobý záměr také díky této skutečnosti dobře reflektoval tehdejší stav a určil strategii dalšího postupu.

Z charakteristiky trhu práce vyplývaly pro vzdělávací systém tři zásady:

- při definování požadavků na změnu i zvýšení kvalifikace, stejně jako při přizpůsobování vzdělávacích programů potřebám trhu práce, bylo nezbytné zajistit účast sociálních partnerů a co nejužší spolupráci vzdělávacích institucí se zaměstnavateli;
- bylo nezbytné důsledně propojovat různé stupně a formy vzdělávání;
- pro zajištění nabídky dalšího vzdělávání bylo třeba v co největší míře využít sítě škol a školských zařízení; jednou z cest bylo vytváření center odborného vzdělávání či regionálních vzdělávacích center.

Z charakteristiky školství v kraji pak bylo možno vysledovat tyto základní tendence školství před jeho převodem na Olomoucký kraj:

- v řadě škol v jednotlivých městech či mikroregionech byly některé obory nabízeny duplicitně;
- byly otevírány obory, o které byl dlouhodobě malý zájem na trhu práce;
- na středních školách byly nabízeny obory, které neodpovídaly svým charakterem celkovému zaměření školy, důsledkem této tendence bylo snížení kvality výuky;
- pokles zájmu o učební obory na středních odborných učilištích potvrzoval snahy rodičů najít pro své dítě obor s maturitou za každou cenu;
- trh práce dlouhodobě postrádal absolventy učebních oborů strojírenského zaměření a maturanty technických směrů;
- nízké využití kapacit škol vedlo k vysokým finančním nárokům na jejich provoz;
- soukromé a církevní školy se vyvíjely bez vazby na celkovou koncepci školství na území Olomouckého kraje.

Z tohoto základního přehledu byly nastartovány čtyři základní směry, kterými by se ubírala první etapa racionalizace sítě škol v kraji:

1. směr – veškeré změny v síti škol a ve struktuře otevíraných oborů se začaly důsledně projednávat v orgánech krajské samosprávy (rada, zastupitelstvo) a v poradních orgánech (Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje, Rada pro hospodářskou a sociální dohodu);
2. směr - omezení neopodstatněné duplicity oborů v jednom městě, popř. mikroregionu;
3. směr - omezení otevírání těch oborů, o které je na trhu práce dlouhodobý nezájem;

4. směr - zahájení racionalizace sítě škol a školských zařízení, jejichž existence se ukázala jako neopodstatněná.

Výše uvedené základní směry se pak promítly do opatření, která byla schválena v rámci Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje v roce 2003 a jejich naplňování je součástí Výroční zprávy Olomouckého kraje 2006.

c) Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje

Program rozvoje územního obvodu kraje (PRUOK) je základní střednědobý program podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Jednou z priorit je pak rozvoj lidských zdrojů. Olomoucký kraj si uvědomuje, že nezbytnou podmínkou socio-ekonomického rozvoje je kvalitní vzdělávání. Jeho základem je kvalitní infrastruktura, efektivní využití škol, kontinuální modernizace vzdělávacích programů a koordinace aktivit všech zainteresovaných subjektů. Rozvoj vzdělávání je podmíněn také kvalitou lidských zdrojů ve vzdělávání.

Navržená opatření PRUOK řeší potřebu pokračovat ve vytváření efektivní a dostupné sítě středních škol a školských zařízení, která bude co do objemu i struktury plně vyhovovat potřebám regionu a napomáhat jeho plynulému rozvoji. Tato opatření obsahují dva základní směry.

První směr je pokračovat v zamezení otvírání oborů, o které je dlouhodobý nezájem na trhu práce a naopak podporovat školy nabízející obory perspektivní. Dále pak nepřipustit neopodstatněné duplicity oborů z důvodu lepšího využití personálních a materiálních zdrojů jednotlivých škol. Tyto kroky budou nadále činěny v úzké spolupráci s Výborem pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost a s Radou pro rozvoj lidských zdrojů jako poradními orgány Olomouckého kraje, a to na základě analýz trhu práce prováděných v úzké spolupráci s úřady práce.

Druhým směrem je potřeba zabývat se kromě změn ve struktuře vzdělávací nabídky i místy s přebujelou sítí středních škol, která zcela neodpovídá demografické situaci v kraji. Při realizaci všech navržených opatření bude pohlíženo na školství v Olomouckém kraji jako na celek bez ohledu na zřizovatele. Účelem je adekvátní, kvalitativně i kvantitativně efektivní síť škol na území kraje.

Navržená opatření PRUOK se odráží v jednotlivých kapitolách dlouhodobého záměru tak, aby tyto dva základní strategické dokumenty kraje tvořily vzájemně provázaný celek.

2.1. Předškolní vzdělávání

Významným rysem předškolního vzdělávání v uplynulém období bylo zavedení nových principů vzdělávání. Téměř ve všech školách se učí podle nových vzdělávacích programů. Rámcový program pro předškolní vzdělávání, který určil obsah, cíle a podmínky, byl ve školách rozpracován na „Školní vzdělávací programy“ přizpůsobené místním podmínkám. Důraz je kladen na výchovu a vzdělání dětí před začátkem plnění povinné školní docházky.

Na poradách s řediteli škol a vedoucími odborů školství obcí s rozšířenou působností, stejně jako při jednáních se starosty obcí, byl kladen důraz na nutnost přistoupení k racionalizaci sítě mateřských škol. O naplňování uvedeného záměru svědčí pokles počtu mateřských škol v období 2001 – 2005 z 437 na 409. Zatímco počet 437 vyjadřuje pouze počet samostatných ředitelství, počet 409 k 1. 9. 2005 představuje pouze 180 ředitelství a 229 míst, které poskytují předškolní vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání ČŠI v MŠ s ohledem na naplňování DZ 2003:

- Dochází převážně k orientaci na osobnostní model předškolního vzdělávání.
- Na tvorbě školních a třídních programů vycházejících z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání se podílela podstatná část učitelek.
- V pedagogickém procesu byl kladen důraz na dětskou hru a častěji byly uplatňovány aktivní metody učení.

- U dětí byla vhodnými metodami rozvíjena sociální citlivost, tolerance, vzájemný respekt.
- Většina pedagogických pracovníků mateřských škol se zapojila do dalšího vzdělávání, vzrostl počet ředitelů s absolutoriem školského managementu.
- Vzrostla vybavenost mateřských škol výpočetní technikou a připojení na internet, využívání vhodných výukových programů.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- **stabilizovat síť mateřských škol s ohledem na demografický vývoj, podporovat snahu obcí o jejich optimální a efektivní síť se zachováním kvalifikovaného personálního obsazení;**
- **v odůvodněných případech podporovat vznik tříd s alternativní pedagogikou.**

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- **počet tříd s alternativní pedagogikou;**
- **počet pedagogických pracovníků mateřských škol, kteří absolvovali příslušné další vzdělávání;**
- **počet pedagogických pracovníků mateřských škol s odpovídající kvalifikací.**

2.2. Základní vzdělávání

Základním školám byly poskytovány informace o možnostech doplnění či zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků v programech celoživotního vzdělávání. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků 1. stupně základních škol v kraji činí 85,32 %, pedagogických pracovníků 2. stupně základních škol v kraji činí 93,04 %. Procento kvalifikovaných tak zůstalo za poslední sledované období roku 2004 oproti roku 2001 zhruba na stejné úrovni.

Na poradách s řediteli ZŠ a vedoucími odborů školství obcí s rozšířenou působností, stejně jako při jednáních se starosty obcí, byl kladen důraz na nutnost přistoupení k racionalizaci sítě základních škol s ohledem na demografický pokles a zavedení agregovaných normativů při financování škol. O naplnění uvedeného záměru svědčí pokles počtu škol v období 2001 – 2005 z 297 na 280. Předemtných 17 škol fakticky ukončilo činnost. Ve školním roce 2003/2004 využila většina základních škol možnost prostřednictvím testů SCIO, které hradil Olomoucký kraj, provést evaluaci k ověření připravenosti žáků k přijímacím zkouškám na střední školy.

Pracovní skupina ZŠ bude v dalších letech podporovat rozvoj kvality základního vzdělávání, které bude realizováno na základě školních vzdělávacích programů. V Olomouckém kraji poskytuje vzdělání 280 základních škol, z toho 160 základních škol je plně organizovaných (tvořeno prvním i druhým stupněm) a 120 základních škol (42,85 %) tvoří jen první stupeň. Všechny základní školy v Olomouckém kraji navštěvuje 55 484 žáků, kteří se vzdělávají v samostatných třídách nebo ve třídách spojených ročníků. V základních školách tvořených pouze prvním stupněm se vzdělává z celkového počtu 28 628 žáků 1. stupně ZŠ 4 702 žáků. V případě rušení malotřídních škol nebo slučování pod jedno ředitelství s MŠ bude velmi důležité zvážit a posoudit všechna hlediska (např. dopravní obslužnost, využití kapacity školy, apobobanost pedagogických pracovníků, materiálně technické vybavení školy, výchovné a vzdělávací výsledky školy, ale i to, že malotřídní školy se stávají střediskem kulturního i společenského dění v obci).

V souvislosti s kurikulární reformou je důležité zvyšovat odbornost pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání. Je třeba rozšířit nejen nabídku seminářů z oblasti osobnostní a sociální výchovy, týmové spolupráce, komunikačních dovedností, které vycházejí z nejnovějších poznatků o procesech učení, z vývojové a sociální psychologie a z moderní pedagogiky, ale i zvýšit úroveň jazykového vzdělávání učitelů. Prioritní bude zejména zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogickým pracovníkům základních škol s prvním stupněm. V této oblasti Olomoucký kraj v roce 2005 úspěšně realizoval rozvojový program MŠMT „Zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol s ročníky pouze I. stupně“.

Olomoucký kraj bude akcentovat evropský trend současných základních škol – rozvoj škol ve školy komunitní, které se stanou školami otevřenými, poskytujícími komunitní vzdělávání. Svou činností se škola může stát i kulturně vzdělávacím, výchovným a informačním střediskem života v obci.

V dalším období budeme vytvářet podmínky pro zapojování základních škol a pedagogů do evropských rozvojových programů.

Hodnocení podmínek vzdělávání ČŠI v ZŠ s ohledem na naplňování DZ 2003:

- U většiny škol došlo ve srovnání se školním rokem 2002/2003 k dalšímu poklesu počtu žáků, v menší míře i tříd, zvýšil se počet základních škol tvořených sloučením několika subjektů (ZŠ, MŠ).
- Mnoho škol zavedlo volitelný nebo nepovinný předmět informatika.
- Zájem o vzdělávání, tvořivost a talent žáků byl v hodnocených školách podporován a rozvíjen účastí v olympiádách, soutěžích a činnostech v zájmových útvarech.
- Školy budují multimediální učebny vybavené moderní výpočetní a audiovizuální technikou, rozšiřuje se fond výukového software a jeho využívání.
- Školy ve větší míře využívají standardizované testy k ověření výsledků vzdělávání žáků.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále prosazovat:

- **zvyšování aprobovanosti učitelů základních škol.**

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- **v odůvodněných případech podporovat vznik tříd s alternativní pedagogikou na ZŠ;**
- **podporovat organizování kurzů k doplnění základního vzdělání základními školami.**

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- **počet tříd s alternativní pedagogikou;**
- **počet kurzů k doplnění základního vzdělávání;**
- **počet pedagogických pracovníků základních škol s odpovídající kvalifikací.**

2.3. Střední vzdělávání

Střední školy tvoří svým obsahem jednotný celek se základními školami. Člení se na gymnázia, střední odborné školy (SOŠ) a střední odborná učiliště (SOU). Poskytují všeobecné vzdělání, které je společné všem středním školám a odborné vzdělání, které je diferencováno podle zvolených oborů. Střední školy umožňují všem žákům získat střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Absolventi oborů ukončených závěrečnou zkouškou mají možnost pokračovat v nástavbovém studiu v denní nebo dálkové formě a tím získat střední vzdělání s maturitní zkouškou. Absolventi oborů ukončených maturitou mají možnost přihlásit se ke studiu na vysokých školách, vyšších odborných školách nebo do jednoletých kurzů cizích jazyků.

Olomoucký kraj připravuje zavedení systému stipendií Olomouckého kraje pro studium na zahraničních středních a vysokých školách. V roce 2005 byl zpracován návrh na zavedení systému stipendií Olomouckého kraje pro studium na zahraničních středních a vysokých školách, který bude předložen poradním orgánům kraje Výboru pro výchovu vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje a Radě pro rozvoj lidských zdrojů k projednání a následnému schválení tak, aby tento projekt mohl být v roce 2006 zahájen.

Hodnocení podmínek vzdělávání ČŠI ve středním školství s ohledem na naplňování DZ 2003:

- Výuka byla odborně správná a byl kladen důraz na propojení teorie s praxí v profilových předmětech.
- Ve výuce odborných předmětů žáci častěji využívali výpočetní techniku s přístupem na internet.
- Školy si postupně vytvářejí dílčí nástroje pro pravidelné hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- **zlepšit vybavenost a podmínky pro studium (budování odborných učeben, sportovišť, prostorů pro projektovou výuku a mimoškolní činnost);**
- **zavést systém stipendií Olomouckého kraje pro studium na zahraničních středních a vysokých školách;**
- **podporovat zapojení škol do vzdělávacích projektů realizovaných ve spolupráci se zahraničními školami stejného nebo příbuzného zaměření;**

- realizovat kroky, které povedou ke srovnatelné úrovni náročnosti v přijímacím řízení na obdobných typech škol;
- vytvářet podmínky na středních školách pro systémový projekt UNIV (uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání) a tím významně rozšířit nabídku celoživotního vzdělávání na tomto typu odborných škol;
- podporovat mimořádně nadané děti, žáky a studenty např. formou ocenění Talent Olomouckého kraje;
- podporovat zapojení středních škol do Národní soustavy kvalifikací a tím umožnit rozvoj v nabídce dalšího vzdělávání a v systému uznávání výsledků vzdělávání na tomto typu odborných škol.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- zavedení systému stipendií Olomouckého kraje pro studium na zahraničních středních a vysokých školách;
- počet středních škol zapojených do systémového projektu UNIV (uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání);
- počet středních škol zapojených do Národní soustavy kvalifikací;
- počet škol zapojených do vzdělávacích projektů realizovaných ve spolupráci se zahraničními školami stejného nebo příbuzného zaměření;
- pokračování podpory mimořádně nadaných žáků;
- zavedení systému, který povede k stanovení srovnatelné úrovně náročnosti v přijímacím řízení na obdobných typech škol.

2.3.1. Gymnázia

Základem gymnaziálního vzdělání musí zůstat jeho všeobecný charakter především pro potřeby budoucího vysokoškolského studia, ale i pro vysokou flexibilitu a adaptabilitu všeobecně vzdělaného gymnazisty pro potřeby rychle se měnících požadavků praxe. Kromě klasického vzdělávání je zapotřebí, aby gymnázia ve spolupráci s úřady práce a s požadavky trhu práce a vysokých škol rozšířila svou nabídku o další krátkodobé a střednědobé vzdělávací programy, (kurzy, cykly, jednotlivé předměty) a jejich modulární a stavebnicové uspořádání. Dále využít kapacity gymnázií pro vytváření vzdělávacích (doškolovacích, rekvalifikačních, přípravných) center i s využitím ubytovacích kapacit v rámci školských zařízení kraje pro další a celoživotní vzdělávání. Síť těchto škol je na území kraje hustá, přesto s ohledem na širší souvislosti uvedené v dlouhodobém záměru se neuvažuje o snížení počtu gymnázií.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat tematicky zaměřené třídy aniž by zřizoval tematicky zaměřená gymnázia (např. sportovní);

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- nadále podporovat všeobecný charakter gymnaziálního vzdělávání s ohledem na vysokou adaptabilitu a uplatnitelnost absolventů gymnázií na trhu práce;

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- procento úspěšnosti absolventů gymnázií v přijímacím řízení na vysoké školy.

2.3.2. Střední odborné školy

Do sítě odborných škol se řadí např. obchodní akademie, zdravotnické školy, hotelové školy, průmyslové školy, zemědělské školy, pedagogické školy, umělecké školy. Specifickým typem střední školy, který ovšem v kraji chybí, je konzervatoř. Uplatnění absolventů je velmi široké v oblastech výrobní i nevýrobní sféry, v průmyslové nebo živnostenské sféře. Pro řadu absolventů je toto vzdělání přípravou ke studiu na vysokých nebo vyšších školách

odborného zaměření. Některé střední školy mají svým zaměřením nebo vyučovaným oborem výrazně nadregionální charakter. Tyto školy nazýváme školami solitérními. V Olomouckém kraji to jsou obory pedagogické, lesnické, oděvní, technologie potravin, poštovní, sociální péče, některé zdravotnické obory vzdělání, památkové péče aj. V Olomouckém kraji dosud není rozvíjeno střední umělecké školství. Vzhledem k dlouhodobým uměleckým tradicím kraje je třeba podporovat vznik konzervatoře.

Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého (PřF UP) v Olomouci probíhala jednání o vzniku detašovaného pracoviště na Střední pedagogické škole v Přerově tak, aby došlo ke zvýšení kvalifikačních předpokladů pedagogických pracovníků a vzdělání se stalo dostupnějším pro učitele ostatních oblastí kraje.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat vznik konzervatoře v kraji;
- podporovat rozvoj technicky zaměřených oborů;
- vytvářet podmínky pro vzdělávání pedagogických pracovníků formou bakalářských vzdělávacích programů, a to zejména zřízením odloučeného pracoviště PřF UP v Olomouci na Střední pedagogické škole v Přerově;

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- v souladu s racionalizačními kroky v období 2001 - 2005 zachovat síť ekonomicky stabilních škol, jejichž vzdělávací nabídka bude vyhovovat podmínkám kraje;
- podporovat prezentaci nabídky vzdělávacích programů solitérních škol i nad rámec Olomouckého kraje.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- pokračování prací na vzniku konzervatoře v kraji;
- zřízení odloučeného pracoviště PřF UP na Střední pedagogické škole v Přerově;
- účast solitérních škol na prezentačních výstavách nabídek středních škol mimo území Olomouckého kraje.

2.3.3. Střední odborná učiliště a Odborná učiliště

Soustavu učňovského školství tvoří:

Střední odborná učiliště (SOU), která připravují žáky pro výkon dělnických povolání v učebních oborech a pro výkon některých náročných dělnických povolání a některých technickohospodářských činností provozního charakteru ve studijních oborech. Rovněž některá SOU vyučují obory nadregionálního charakteru jako polygrafie, farmacie, umělecké řezbářství.

Odborná učiliště a praktické školy (OU a PrŠ), tyto školy řadíme mezi speciální školy. Poskytují vzdělání žákům mentálně postiženým. Odborná učiliště připravují pro výkon povolání odpovídajících příslušnému učebnímu oboru. Mohou též poskytovat přípravu pro výkon jednoduchých činností žáků, kteří jsou schopni samostatně pracovat, ale jejichž pracovní a společenské uplatnění musí být řízeno jinými osobami. Do odborného učiliště se přednostně přijímají žáci, kteří úspěšně ukončili devátý ročník základní školy, kde probíhá výuka dle vzdělávacího programu zvláštní školy (dale jen zvláštní školy). Praktické školy připravují žáky pro výkon jednoduchých činností. Do praktické školy se přijímají žáci, kteří ukončili úspěšně zvláštní školu, ukončili povinnou školní docházku v nižším než devátém ročníku zvláštní školy, případně základní školy, lze přijmout i žáky, kteří ukončili neúspěšně devátý ročník základní školy. V Olomouckém kraji existují krajská odborná učiliště a praktické školy jednak jako součásti středních škol, jednak jako samostatné subjekty.

Střední odborná učiliště pro smyslově postižené. Tyto školy patří rovněž mezi speciální školy, neboť poskytují vzdělání žákům s různými smyslovými, tělesnými či kombinovanými vadami. Olomoucký kraj je zřizovatelem jednoho SOU takového druhu, a to Střední škola, Olomouc – Svatý Kopeček, Kříčkova 4.

Olomoucký kraj bude nadále pokračovat v restrukturalizaci vzdělávací nabídky tohoto typu středních škol, jejímž cílem bude vytvářet vzdělávací nabídku učebních oborů, která bude dobře materiálně zajištěna, bude mít podpo-

ru sociálních partnerů na trhu práce a bude vycházet z dlouhodobých předpokladů uplatnitelnosti na trhu práce. Takové oborové seskupení bude efektivním příjemcem veřejných prostředků podporujících kvalitu odborné přípravy.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat vytváření chráněných dílen či workshopů (legislativně podpořit možnost jejich vzniku) ze samostatných odborných učilišť, které k tomu mají vhodné podmínky;

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání

- ponechat segment učňovského školství v rozsahu potřeb trhu práce a regionu;
- podporovat standardizaci závěrečných zkoušek na učebních oborech ve spolupráci škol a NUOV;
- ve spolupráci s hospodářskou komorou podporovat programy, které zvyšují kvalitu učňů a prestiž řemesla.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- efektivita legislativních kroků podporujících jejich vznik a počet chráněných dílen nebo workshopů vytvořených v kraji;
- uplatnitelnost absolventů jednotlivých oborů vzdělání s výučním listem a s maturitní zkouškou na trhu práce v regionu;
- počet přijímaných žáků v těchto oborech vzdělání s ohledem na potřeby trhu práce a regionu;
- počet škol a žáků v jednotlivých oborech vzdělání zapojených do spolupráce s NUOV při standardizaci závěrečných zkoušek;
- počet škol zapojených do spolupráce na projektech s hospodářskou komorou a profesními sdruženími např. možnost získání „Osvědčení Hospodářské komory ČR pro úspěšné absolventy jednotlivých oborů vzdělání“.

2.4. Terciární vzdělávání

Vyšší odborné školy

Studium je orientováno prakticky a je specializováno na konkrétní povolání. Zásadní podmínkou k přijetí je maturita získaná na střední škole. Vzdělávací programy, nejčastěji tříleté, jsou ukončovány absolutoriem.

Vyšší odborné školy (VOŠ) vycházejí z tradic dřívějšího pomaturitního studia, proto také většina VOŠ koexistuje se středními odbornými školami. Pouze část z nich vznikla jako samostatná instituce. V Olomouckém kraji jsou VOŠ zřízeny v okresech Olomouc, Přerov a Šumperk. V okrese Prostějov sice není VOŠ, ale přímo v Prostějově je detašované pracoviště Technické univerzity v Liberci s bakalářským směrem studia - řízení oděvní výroby. V okrese Jeseník není VOŠ zřízena, ale nově zde rozvíjí svou činnost pracoviště Vysoké školy podnikání, a.s. Ostrava. V Olomouckém kraji působí také církevní VOŠ Caritas, která jako jediná existuje jako samostatný subjekt, všechny krajské VOŠ koexistují se středními školami.

Po rozvoji sítě vyšších odborných škol po roce 1996 je potřeba přehodnotit jejich postavení ve vzdělávací soustavě. Úsilí diferencovat terciární vzdělávání je hlavním podnětem pro restrukturalizaci sítě vyšších odborných škol a jejich vzdělávacích programů.

Cílem této restrukturalizace je:

- podporovat zřízení neuniverzitní vysoké školy z původní vyšší odborné školy za předpokladu, že splní podmínky akreditačního řízení;
- ponechat v síti vyšší odborné školy s kvalitními a dobře personálně i materiálně zabezpečenými vzdělávacími programy.

Podle situace na trhu práce podporovat zřízení krajských center odborného vzdělávání. Tato centra zřizovat zpravidla u středních a vyšších odborných škol s velmi dobrou úrovní vzdělávacího programu. Centra odborného vzdělávání by umožnila využití kapacit odborných škol při rekvalifikaci pracovních sil a při přípravě pracov-

níků v některých specifických profesích, např. zdravotnictví.

Vysoké školy

V Olomouckém kraji působí jedna univerzita, jež má veřejnoprávní statut. Univerzita Palackého v Olomouci uděluje bakalářský a magisterský stupeň vzdělání na sedmi fakultách s více než 12 000 studenty. Zákon o vysokých školách umožňuje veřejným univerzitám práva k některým intelektuálním aktivům vytvořeným ze státních finančních zdrojů. To umožnilo univerzitě vytvořit technologický park a inovační centrum na podporu technologického rozvoje v oblasti biotechnologií. Pozitivním jevem do budoucna je existence či snaha o zřízení detašovaných pracovišť vysokých škol.

Výzkum a vývoj je doposud na nízké úrovni a nepůsobí jako iniciátor inovačních procesů v kraji. Kromě výzkumných pracovišť univerzity zde nepůsobí žádná jiná významná organizace nebo instituce zaměřená na inovace a využití výsledků výzkumu.

Olomoucký kraj spolupracuje s jednotlivými fakultami univerzity v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a s ohledem na možnost čerpání finančních prostředků z Evropského sociálního fondu i na řadě konkrétních projektů, jejichž realizace umožní další rozvoj výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje.

Olomoucký kraj podporuje vznik vysokých škol neuniverzitního typu stejně jako činnost detašovaných pracovišť univerzit při středních školách. Neuniverzitní vzdělávání a bakalářské studium bylo rozšířeno v detašovaných pracovištích:

Šumperk:	Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Fakulta strojní
Přerov:	Vysoká škola logistiky o.p.s. Přerov Univerzita Tomáše Bati Zlín, Fakulta technologická
Prostějov:	Technická univerzita v Liberci, Fakulta textilní
Jeseník:	Vysoká škola podnikání, a.s. Ostrava
Hranice:	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Fakulta lesnická a dřevařská
Olomouc:	Moravská vysoká škola Olomouc

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat užší spolupráci VOŠ s vysokými školami v oblasti bakalářských studijních programů s cílem nezvyšovat počet VOŠ, ale jejich případné transformace na VŠ neuniverzitního typu či zavedení nových inovativních studijních programů;

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- připravit postupný útlum a ukončení těch oborů Vyšší zdravotnické školy Emanuela Pöttinga, které jsou se studijními obory Univerzity Palackého v Olomouci duplicitní; u ošetrovatelských oborů postupovat s ohledem na zájem zdravotnických zařízení a požadavky na získání kvalifikace zdravotnického pracovníka bez odborného dohledu;
- podílet se na tvorbě podmínek pro vznik nové fakulty „nelékařských oborů“ na Univerzitě Palackého v Olomouci. Název takové fakulty je zvažován, pracovní verze - Fakulta ošetrovatelství a nelékařských studií nebo Fakulta zdravotních věd;
- podporovat akreditaci nelékařských oborů na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci nebo na nově vzniklé fakultě, viz bod výše;
- podporovat úsilí Univerzity Palackého v Olomouci o rozvoj v oborech v souladu se záměry investorů;
- podporovat uzpůsobení vzdělávacích programů fakult vzdělávajících pedagogické pracovníky s jasným zřetelem na multikulturní výchovu a na práci s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí;
- podporovat záměry směřující k prostupnosti mezi vyšší odbornou školou a vysokou školou.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- akreditované nelékařské obory na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci nebo na nově vzniklé fakultě;

- zpracované vzdělávací programy fakult vzdělávajících pedagogické pracovníky s jasným zřetelem na multikulturní výchovu a na práci s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí;
- utlumené a ukončené obory Vyšší zdravotnické školy Emanuela Pöttinga, které jsou se studijními obory Univerzity Palackého v Olomouci duplicitní.

2.5. Další vzdělávání

Význam dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení nebyl až donedávna v České republice vnímán jako významná priorita rozvoje, nebyl komplexně řešen ve všech jeho souvislostech a legislativně podpořen. Tento nedostatek se promítá ve skutečnosti, že Česká republika má jednu z nejnižších měr účasti na dalším vzdělávání v porovnání se zeměmi EU. Na druhou stranu má však ČR jeden z nejrozvinutějších systémů středního vzdělávání s nejvyšší účastí mládeže, což se projevovalo právě na dosavadní potřebě dalšího vzdělávání. Potřeba kvalitního systému dalšího vzdělávání se však zvyšuje nejen v důsledku stále častějších změn zaměstnání, ale zejména v souvislosti s neustále se zvyšujícím tempem rozvoje informačních a komunikačních technologií zpřístupňujících v maximální míře nejnovější poznatky všem, kteří je umí vyhledat, v cizím jazyce pochopit a využít pro inovace a přispět tím jak ke konkurenceschopnosti, tak i k osobnímu rozvoji.

Olomoucký kraj si uvědomuje, že jeho rozvoj je podmíněn flexibilní a adaptabilní pracovní silou. Cílem je vytvořit podmínky pro celoživotní vzdělávání, včetně možností změnit profesní orientaci, bude podporována příprava a realizace nových programů terciárního vzdělávání na místních VŠ. V této oblasti je však zapotřebí intenzivní spolupráce s MŠMT, které disponuje klíčovými kompetencemi na úrovni vysokého školství.

Dlouhodobým cílem kraje je umožnit přístup ke komplexnímu systému vzdělávání, které není chápáno jako jednorázová záležitost, ale jako celoživotní potřeba osobního a profesního rozvoje obyvatel regionu. Za tímto účelem bude podporována příprava a realizace specializovaných vzdělávacích programů na místních SŠ a VOŠ i ve spolupráci se soukromým sektorem. Tato zařízení skýtají personální kapacity pro vznik vzdělávacích programů, nicméně nemají téměř žádné vlastní zdroje k jejich realizaci. Proto musí v této oblasti hrát zásadní roli kraj. Podpora nebude automatická. Bude založena na důkladném ověření rozšíření stávající nabídky vzdělávání. Důraz bude kladen na rozšíření nabídky odpoledních a večerních kurzů jazykového a ICT vzdělávání. Příkladem je zapojení SOŠ do systému celoživotního učení a rozvoj jejich spolupráce s ostatními subjekty činnými v této oblasti např. projekt UNIV. Jedná se o systémový projekt opatření 3.1. OP RLZ –zkvalitňování vzdělávání na školách a školských zařízeních a je zaměřen na vytváření sítě škol poskytujících vzdělávací služby dospělým v kraji a implementaci souběžně připravovaného systému uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení do této sítě. Projekt administrativně zajišťuje NÚOV ve spolupráci s jednotlivými kraji jako partnery projektu. Konečným uživatelem v Olomouckém kraji je 11 vytipovaných středních škol, na kterých se v rámci projektu zřídí tzv. „Centra distančního vzdělávání“ poskytující vzdělávací služby dospělým.

V podpoře dalšího vzdělávání je Olomoucký kraj také členem rozvojového partnerství při realizaci projektu EQUAL pod názvem Regionální strategie celoživotního vzdělávání osob znevýhodněných na trhu práce v Olomouckém kraji pro zvyšování zaměstnanosti. Projekt se zaměřuje na čtyři vybrané skupiny obyvatelstva, které jsou znevýhodněné na trhu práce:

- ženy po mateřské dovolené
- mladí lidé do 25 let
- zdravotně postižení
- osoby nad 50 let věku

Cílem projektu je vytvořit lepší podmínky, vyvinout nástroje a postupy pro systematickou podporu dalšího vzdělávání a celoživotního učení směřující ke zlepšení zaměstnávání osob ohrožených diskriminací a nerovností ve vztahu k trhu práce v Olomouckém kraji.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- podporovat dobudování infrastruktury pro rozvoj dalšího vzdělávání, využití kapacity stávajících školských zařízení čelících poklesu žáků a studentů v důsledku stárnutí a celkového úbytku populace;
- rozšířit možnosti dalšího vzdělávání prostřednictvím vzdělávacích programů (zejména kratších) střed-

- nich škol, vyšších odborných škol i vysokých škol, zejména s ohledem na potřeby trhu práce;
- podporovat rekvalifikační kurzy, které jsou v souladu s poptávkou na trhu práce;
- podporovat nové moderní způsoby výuky, zejména v oblasti distančního vzdělávání, jako je např. e-learning;
- podporovat společné projekty vzdělávacích institucí a podnikatelského sektoru;
- podporovat zřízení informačního systému pro zaměstnance a zaměstnavatele, který bude koncentrovat informace o možnostech vzdělávání v regionu v rámci celkové systematizace dalšího vzdělávání ;
- podporovat realizaci specializovaných vzdělávacích programů na místních SŠ a VOŠ;
- podporovat rozšíření nabídky vzdělávání v oblasti jazykových a ICT dovedností;
- analýza poptávky / potřeb v kraji s cílem nalézt prioritní oblasti v dalším vzdělávání;

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- počet účastníků kurzů dalšího vzdělávání, které nabízejí školy na základě podpory z Evropského sociálního fondu a celkem;
- podíl škol poskytujících další vzdělávání na základě podpory z Evropského sociálního fondu a celkem;
- počet kurzů dalšího vzdělávání, které nabízejí školy na základě podpory z Evropského sociálního fondu a celkem;
- počet učitelů, lektorů a konzultantů, kteří se budou účastnit dalšího vzdělávání za účelem zlepšení svých lektorských dovedností pro poskytování dalšího vzdělávání.

2.6. Speciální vzdělávání

Součástí výchovně vzdělávací soustavy jsou speciální školy, které poskytují pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod, prostředků a forem výchovu a vzdělání dětem a žákům mentálně, smyslově nebo tělesně postiženým, žákům s vadami řeči, žákům s více vadami, žákům obtížně vychovatelným a žákům nemocným a oslabeným, umístěným ve zdravotnických zařízeních. Umožňují těmto žákům plnění povinné školní docházky, připravují je k začlenění do pracovního procesu a života ve společnosti. Předškolní vzdělávání zajišťují speciální mateřské školy, které jsou zaměřeny na určitý druh postižení dětí. Speciální vzdělávání se poskytuje žákům, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického, případně psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení žáků do režimu speciálního vzdělávání.

Od 1. 9. 2005 došlo se změnou zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění ke změně názvů speciálních škol. Jednotlivé typy speciálních škol jsou zřizovány podle druhu postižení. Žákům s mentálním postižením poskytují vzdělávání MŠ speciální, ZŠ praktická (bývalá zvláštní škola) a ZŠ speciální (bývalá pomocná škola), odborné učiliště (OU) a praktická škola (PrŠ).

Školy při zdravotnických zařízeních. Z důvodu změn v oblasti péče o děti předškolního věku při pobytu ve zdravotnických zařízeních je v dlouhodobém horizontu nutné uvažovat o ponechání mateřských škol při zdravotnických zařízeních pouze na těch odděleních, kde vzhledem ke svému onemocnění pobývají děti dlouhodobě a opakovaně, např. ortopedie, urologie, onkologie apod. V současné době je při pobytu dítěte předškolního věku ve zdravotnickém zařízení umožněna přítomnost matky.

Hodnocení podmínek vzdělávání ČŠI v oblasti speciálního školství s ohledem na naplňování DZ 2003:

- Zvýšil se význam metodických orgánů z hlediska dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Ve školách jsou pravidelně zařazovány relaxační aktivity do výuky.
- Sloučení speciálních základních škol a speciálních mateřských škol proběhlo promyšleně a účelně, návaznost předškolního a školního vzdělávání se výrazně zlepšila.
- Odborná učiliště vhodně rozšířila nabídku učebních oborů pro absolventy ZŠ praktických.
- Úroveň výuky odborného výcviku byla velmi dobrá.
- Dochází k útlumu praktických škol s tříletou přípravou.
- Žáci ze ZŠ praktických jsou často přijímáni do středních odborných učilišť, v odborných učilištích se stále více objevují méně úspěšní žáci ze základních škol.

- Klesají počty žáků speciálních škol.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat návaznost ZŠ praktických a ZŠ speciálních na SOU, OU a PrŠ, včetně podpory zřízení nových učebních oborů v oblastech, kde je jich nedostatek (Jesenicko), podpory vzniku chráněných dílen a rehabilitačních tříd za podmínky změny legislativních pravidel a financování ze strany MŠMT a splnění materiálně-technických podmínek ze strany školy a sociálního zabezpečení (osobní asistent);

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- zachovat v rozsahu reálných potřeb Olomouckého kraje stávající síť škol a školských zařízení pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, případnou optimalizaci zaměřit na školy při zdravotnických zařízeních a případné sloučení s odpovídajícím typem školy zřizovaných obcí (např. v podobě odloučeného pracoviště);
- specifikovat podmínky, za kterých je integrace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami v konkrétních podmínkách kmenových škol a konkrétních možnostech rodin potřebných žáků k takovému řešení reálná;
- vytvořit metodické útvary - sdružení - poradních sborů pro řešení systémových problémů, které prostupují obory speciální pedagogiky i resorty zajišťující péči o potřebné děti – žáky.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- počet bezbariérových škol a školských zařízení v kraji;
- naplněnost jednotlivých typů škol a školských zařízení pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami;
- počet učitelů základních a středních škol zajišťujících reedukační péči o žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, především o žáky a studenty se specifickými poruchami učení;
- podíl počtu asistentů pedagoga na celkový počet integrovaných žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami;
- počet metodických konzultací pracovníků jednotlivých SPC poskytnutých učitelům vyučujícím žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami;
- počet pracovních setkání metodických útvarů – sdružení – poradních sborů pro řešení systémových problémů, které prostupují obory speciální pedagogiky i resorty zajišťující péči o potřebné děti – žáky.

2.7. Základní umělecké školy

Základní umělecké školy (ZUŠ) poskytují základy uměleckého vzdělávání v oboru hudebním, tanečním, literárně-dramatickém a výtvarném, který je nezbytným předpokladem a východiskem pro další odborné studium na konzervatořích, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým a pedagogickým zaměřením. Zajišťují komplexní rozvoj uměleckého vzdělávání dětí, mládeže a dospělých a rozvoj jejich přirozeného talentu. Plní společensky přínosnou sociální prevenci negativních společenských jevů od předškolního věku až po dospělost. V souladu s platnou legislativou jsou ZUŠ zřizovány krajem (17), městy či obcemi (7) a soukromými subjekty (2).

Hodnocení podmínek vzdělávání ČŠI v oblasti základního uměleckého školství s ohledem na naplňování DZ 2003:

- Zvyšuje se kvalita úrovně materiálně-technického vybavení škol.
- Zvyšuje se zájem žáků a rodičů o vzdělávání v základních uměleckých školách.
- Silí snahy zabezpečit výuku výraznými osobnostmi z umělecké praxe.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat vznik potřebných poboček a detašovaných pracovišť v rámci povolené cílové kapacity škol s ohledem na složitou dopravní obslužnost;
- podporovat úsilí UP Olomouc o rozvoj vysokoškolského studia se zaměřením na umělecké školství (PřF)

UP, FF UP);

- věnovat zvýšenou pozornost rozvoji literárně dramatického oboru;
- řešit komplexně oblast uměleckého školství a to v souladu s jejich aktivitami v rámci měst a obcí a jednat o možném přechodu do zřizovatelské kompetence měst a obcí.

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- v rámci vzájemné spolupráce vzhledem k přechodu na RVP a posléze ŠVP usilovat o vytváření obdobných podmínek pro existenci ZUŠ zřizovaných všemi výše zmíněnými subjekty;
- v rámci stability sítě ZUŠ podporovat pouze případné přesuny mezi kapacitami jednotlivých oborů v rámci stávající cílové kapacity škol;
- v oblasti realizace nových rámcových vzdělávacích programů věnovat zvýšenou pozornost zejména hudebnímu oboru;
- v oblasti DVPP realizovat ve spolupráci s konzervatoři a univerzitami požadavky na pedagogy vyplývající ze zákonů č. 563/2004 Sb., v platném znění a 561/2004 Sb., v platném znění;
- využitím grantových systémů Olomouckého kraje a Evropské unie podporovat rozvoj základního uměleckého školství, vyhledávat další možnosti a nabídky;
- zachovat nabídku všech uměleckých oborů ZUŠ.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- zachování stávajících cílových kapacit škol;
- vznik nových míst poskytování vzdělávání pouze v rámci stávajícího rozpočtu a cílových kapacit škol;
- realizace RVP a z něj vycházejících ŠVP v jednotlivých oborech ZUŠ;
- zachování nabídky uměleckých oborů.

2.8. Školy a školská zařízení jiných zřizovatelů

Řada škol a školských zařízení v Olomouckém kraji je zřízena jiným zřizovatelem. Jsou to jednak školy a školská zařízení zřízená městy a obcemi (a to i v oblasti středního školství – viz. kapitola 2.2), státem (Dětský diagnostický ústav a středisko výchovné péče, Olomouc – Sv. Kopeček; Speciální MŠ a ZŠ pro sluchově postižené, SPC při Speciální MŠ a ZŠ pro sluchově postižené, Olomoc), církví a soukromým subjektem. Soukromé školy a školská zařízení (34) se poměrně významným způsobem podílejí na vzdělávání v Olomouckém kraji.

Nejvíce se soukromé školy podílejí na středoškolském vzdělávání. Vysoce je hodnocena práce speciálních soukromých škol a školských zařízení, která pokrývají škálu činností, jež jsou mnohdy v kraji toho druhu jedinými. Snahou soukromých škol je doplnění vzdělávací nabídky nejen zavedením nových přístupů ke vzdělávání a péči o postižené žáky ale i vytvoření alternativních vzdělávacích cest v Olomouckém kraji. Olomoucký kraj jako první v ČR přistoupil k přímé finanční podpoře soukromých škol. Částečnou dotací provozních nákladů soukromých středních škol tak může ovlivňovat strukturu otevíraných studijních a učebních oborů na soukromých školách. V roce 2003 poskytl Olomoucký kraj soukromým středním školám neinvestiční dotaci v celkové výši 6 874 902 Kč, v roce 2004 v celkové výši 6 869 496 Kč. V roce 2005 poskytl Olomoucký kraj soukromým středním školám a soukromým školám poskytujícím vzdělávání žákům se zdravotním postižením neinvestiční dotaci v celkové výši 7 200 000 Kč. Účelem je adekvátní, kvalitativně i kvantitativně efektivní síť škol na území kraje, která bude co do objemu i struktury plně vyhovovat potřebám regionu a jeho plynulému rozvoji. Součástí sítě škol by měly zůstat funkční a objektivně kladně hodnocené soukromé školy, které poskytují služby na vzdělávacím trhu v souladu s potřebami regionu a jsou krajem respektovány.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- pohlížet na školství v Olomouckém kraji jako na celek bez ohledu na zřizovatele – účelem je adekvátní, kvalitativně i kvantitativně efektivní síť škol na území kraje, která bude co do objemu i struktury plně vyhovovat potřebám regionu a napomáhat jeho plynulému rozvoji;
- vytvářet efektivní síť škol na území kraje, ve které budou působit za srovnatelných podmínek školy a školská zařízení všech zřizovatelů, což umožní potencionálním zájemcům volbu vzdělávacích cest;
- ovlivňovat strukturu otevíraných studijních a učebních oborů finanční podporou provozních nákladů

těch soukromých škol, které nabízejí vzdělávací programy, jež jsou v souladu s potřebami trhu práce a záměry vzdělávání v Olomouckém kraji.

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání :

- finančně podporovat provozní náklady u speciálních škol, jež vhodně a nadstandardně doplňují strukturu speciálního školství v Olomouckém kraji;
- vytvářet podmínky tak, aby se školy jiných zřizovatelů mohly stát centry vzdělávání a zprostředkovaného aktivního poznávání nejen dětí, ale i dospělé populace;
- podporovat aktivity škol jiných zřizovatelů v oblasti celoživotního učení, jež jsou v souladu s potřebami trhu práce a vzdělávacími trendy v EU.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- projednávání struktury studijních a učebních oborů na soukromých školách v poradních orgánech kraje a výše finanční dotace na provozní náklady soukromých škol;
- počet zapojených škol do oblasti celoživotního vzdělávání.

2.9. Jazykové školy

Jazykové školy jsou školská zařízení, která poskytují jazykové vzdělání v hlavních světových jazycích. Jsou zřizovány krajem, či jsou součástí krajské školy, nicméně v souladu s platnou legislativou je ponechán název Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Organizují státní jazykové zkoušky a v současné době i jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou pro posluchače, kteří vykonali první maturitní zkoušku v příslušném roce.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat snahu jazykových škol o získání akreditace k oprávnění vykonávat mezinárodní jazykové zkoušky a certifikáty;
- podporovat zachování jednoletých kurzů cizích jazyků na akreditovaných jazykových školách;
- podporovat zachování stávající sítě jazykových škol.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- zachování jednoletých kurzů cizích jazyků na akreditovaných jazykových školách;
- zachování stávající sítě jazykových škol.

2.10. Školská zařízení

2.10.1. Dětské domovy

Dětské domovy pečují o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou ve většině případů součástí dětského domova. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do nejvýše 18 let.

I když je pro demografický vývoj do r. 2010 charakteristický pokles počtu dětí v MŠ, děti ve věku povinné školní docházky i ve věku docházky do středních škol a rovněž pokles počtu osmnáctiletých, neovlivní pravděpodobně tato tendence počtu dětí a mládeže v dětských domovech, kde v posledních 5-ti letech počet dětí neklesá, spíše naopak (již za první čtvrtletí r. 2002 prošlo Dětským diagnostickým ústavem Bohumín dvojnásobné množství dětí než v roce 2001). Bohužel, dochází spíše ke stále častějšímu snižování spodní věkové hranice dětí umísťovaných do zařízení pro výkon ústavní výchovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání ČŠI v oblasti školských zařízení s ohledem na naplňování DZ 2003:

- Dětské domovy se mj. soustřeďovaly na podporu rozvoje talentu, nadání a zájmů dětí, kvalitně zajišťovaly rozvoj individuálních a specifických vzdělávacích potřeb dětí mimo zařízení (např. víkendové a prázdninové pobyty), aplikovaly sociální učení v průběhu všech činností.
- Činnost výchovných ústavů pozitivně ovlivnilo jak zřízení funkce speciálního pedagoga – etopeda tak i práce odborných pracovníků (psychologa, psychoterapeuta); výchovné ústavy aktivně spolupracovaly s orgány sociálně právní ochrany.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat rozvoj dětských domovů v souladu se zákonem č. 383/2005 Sb., v platném znění, kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, v platném znění, s tím, že z důvodů vysoké finanční náročnosti je nutná finanční participace státu a kraje.

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání :

- podporovat možnosti využívat služeb nejbližších školských poradenských pracovišť;
- řešit specializovanou individuální péči o děti v dětských domovech;
- vytvářet podmínky a podporovat vznik možností samostatného bydlení;
- podporovat vznik elokovaných pracovišť stávajících dětských domovů (rodinné domy, byty ve stávající zástavbě...);
- podporovat zvýšení kapacity stávajících dětských domovů se školou;
- podporovat zřízení střediska výchovné péče.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- počet dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami z celkového počtu umístěných v dětských domovech, kteří jsou v péči poradenských zařízení (SPC a PPP);
- počet dětí, žáků a studentů, umístěných na základě nařízené ústavní výchovy do dětského domova, kteří vyžadují individuální přístup z důvodu speciálních výchovně vzdělávacích potřeb;
- počet mladých lidí samostatně ubytovaných v rámci dětského domova;
- počet mladých lidí samostatně ubytovaných mimo dětský domov;
- počet elokovaných pracovišť stávajících dětských domovů (rodinné domy, byty ve stávající zástavbě.....) a počet klientů dětských domovů, kteří tato pracoviště využívají;
- počet dětí, žáků a studentů se závažnými poruchami chování z celkového počtu umístěných v dětských domovech;
- počet dětí, žáků a studentů z Olomouckého kraje, kteří využívají služby SVP v jiných krajích.

2.10.2. Pedagogicko psychologické poradny - rozvoj integrovaného systému poradenství ve školství

V důsledku dynamických proměn ve společnosti i ve vzdělávání nabývá možnost nalezení potřebných informací na jednom dálkově přístupném místě stále více na významu pro učitele, jejich žáky, rodiče, výchovné a pedagogicko-psychologické poradce na školách i všechny další zájemce. Integrovaný poradenský systém ve školství v sobě propojuje dvě části, původně zcela samostatně řešené:

- **pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické poradenství:**

Pedagogicko-psychologická poradna pomáhá řešit výukové a výchovné problémy dětí předškolních zařízení, žáků základních, středních a speciálních škol a školských výchovných zařízení, pomáhá při profesionální orientaci žáků a zajišťuje pro předškolní zařízení, školy a školská výchovná zařízení odborné pedagogicko-psychologické služby. Pedagogicko-psychologická poradna provádí pedagogicko-psychologická vyšetření dětí a žáků, poskytuje metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům a výchovným poradcům ve školách a psychologům ve školských výchovných zařízeních.

Od roku 2004 působí v Pedagogicko - psychologické poradně Olomouckého kraje dvě koordinátorky péče o nadané žáky v regionu.

Speciálně pedagogické centrum je školské účelové zařízení. Zabezpečuje speciálně pedagogickou a psychologickou péči dětem a žákům se zdravotním postižením a poskytuje jim odbornou pomoc v procesu integrace do společnosti ve spolupráci s rodinou, školami, školskými zařízeními a odborníky. Centrum zajišťuje především péči o děti a žáky jednoho typu postižení, případně o děti a žáky s více vadami.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- podporovat rozšíření nabídky služeb speciálně pedagogických center formou detašovaných pracovišť s ohledem na potřeby regionu a zřizovatele;
- podporovat zřízení speciálně pedagogického centra pro děti a žáky tělesně postižené (v Olomouckém kraji není zřízeno SPC tohoto typu, dosavadní péči supluje jiná SPC - převážně SPC pro děti a žáky s více vadami v Mohelnici, v současné době klienti navštěvují mimokrajská zařízení - Brno, Opava, Ostrava), příp. plně rozšířit kompetence mohelnického SPC pro tuto oblast s celokrajskou působností;
- podporovat zřízení SVP pro území Olomouckého kraje s ambulantním poradenským provozem mj. také pro řešení úkolů primární prevence a sociálně patologických jevů u dětí a mládeže;
- zvážit možnosti využití stávajících SPC o logopedické, případně i jiné zaměření podle oborů speciálně pedagogických možností;
- pověřit metodickou garancí nad vymezenými oblastmi konkrétní SPC.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- počet klientů využívajících služeb detašovaných pracovišť jednotlivých SPC;
 - počet dětí, žáků a studentů s tělesným postižením z Olomouckého kraje využívajících služeb SPC pro tělesně postižené v jiných krajích;
 - počet dětí, žáků a studentů s tělesným postižením v péči SPC Mohelnice, případně v péči jiných SPC v kraji;
 - počet klientů využívajících služby SVP v jiných krajích;
 - počet klientů PPP Olomouckého kraje s problematikou primární prevence a sociálně patologických jevů u dětí a mládeže;
 - počet klientů jednotlivých SPC, kteří mají vedle hlavního postižení, díky kterému jsou v péči daného SPC, přidruženou logopedickou vadu;
 - počet pracovníků jednotlivých SPC s aprobační na logopedii;
 - aprobace pracovníků jednotlivých SPC podle zaměření na jednotlivé typy postižení;
 - počet klientů SPC s kombinovanými vadami;
 - počet metodických konzultací poskytnutých pracovníky SPC, PPP vyučujícím, případně pracovníkům jiných poradenských zařízení.
- kariérové poradenství:
je jedním z nástrojů, které pomáhají ke správnému rozhodnutí o volbě vzdělávací cesty a profesní orientaci a tím eliminuje riziko nesprávných rozhodnutí; stává se významným nástrojem prevence nezaměstnanosti v silicím konkurenčním prostředí na trhu práce a může přispět i k prevenci předčasných odchodů ze vzdělávacího procesu.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- doplnit a provázat integrovaný systém poradenství v kraji a v odůvodněných případech podporovat vznik školských poradenských pracovišť;
- nadále pokračovat ve vydávání Sborníku studijních a učebních oborů středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje;
- nadále finančně participovat na vydávání informačního materiálu Cesta povoláním;
- nadále organizačně zajišťovat prezentační výstavu učebních a studijních oborů středních škol Olomouckého kraje.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- počet škol, které využijí informací a výstupů projektu ISA k ověření své vzdělávací nabídky;
- počet výchovných poradců, kteří využijí systém v oblasti kariérového rozhodování a orientace ve světě práce.

2.10.3. Střediska pro volný čas dětí a mládeže

Střediska pro volný čas dětí a mládeže (SVČ) jsou zřizována jako domy dětí a mládeže se zájmovou působností zahrnující širokou škálu zájmového vzdělávání, které lze uskutečňovat různými formami činností. Tyto se uskutečňují ve více oblastech zájmového vzdělávání nebo se zaměřují na konkrétní jednu oblast zájmového vzdělávání a to jako stanice zájmových činností. Jedná se o významné subjekty mimoškolní výchovy a vzdělávání, organizátory účelného využívání volného času dětí a mládeže, které vykonávají činnost po celý školní rok, a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.

Celkově je síť SVČ dostačující, místy předimenzována, a to i vzhledem k tomu, že tato zařízení v osmi případech zřizují obce, popř. města. Současně se zájmovým vzděláváním dětí a mládeže zabývají i školy v rámci činnosti školních klubů a družin. Je evidentní, že typem a působností uvedených zařízení jde spíše o organizace místního (městského) významu a nikoliv krajského. Z těchto důvodů je nutné v dlouhodobém horizontu projednat s příslušnými obcemi a městy jejich transformaci.

Olomoucký kraj podporuje snahu mladých lidí o zapojení do veřejného života. Z podnětu Zastupitelstva Olomouckého kraje bylo ustaveno Zastupitelstvo mládeže Olomouckého kraje (ZMOK), jehož členové jsou zvolení studenti a žáci středních škol všech zřizovatelů na území kraje. Patronem projektu je Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Rada Olomouckého kraje jmenovala garanta projektu, náměstka hejtmána pro oblast školství, mládeže a sportu, který zajišťuje komunikaci mezi ZMOK a volenými orgány kraje. ZMOK zaujímá stanoviska k řešení stávajících problémů v oblasti vzdělávání, životního prostředí, zdravotní a sociální péče, sportu a kultury a je ve své činnosti velmi aktivní.

Olomoucký kraj podporuje rozvoj sportu a volnočasových aktivit. Ve spolupráci s Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci a členy odborných komisí zpracoval Koncepti rozvoje sportu Olomouckého kraje. Vzhledem k širokému okruhu zpracovatelů předložený materiál velmi dobře reflektuje stávající podmínky a nastiňuje základní strategické směry dalšího rozvoje.

V rámci podpory rozvoje špičkových sportovních areálů v Olomouckém kraji podpořila Rada Olomouckého kraje z kapitoly Významné projekty v roce 2005 přístavbu šaten a rekonstrukci sociálního zařízení městského sportovního areálu v Zábřehu (5 mil. Kč), rekonstrukci povrchu atletického oválu TJ Spartak Přerov (3 mil. Kč) a přispěla částkou 2 mil. Kč na výstavbu městského výukového krytého plaveckého bazénu v Uničově.

V roce 2005 pokračovala podpora organizací činných v oblasti sportu. Tato podpora byla realizována z rozpočtu kraje - kapitoly finanční příspěvky do 20 tis. Kč. Celkový počet žadatelů činil pro oblast tělovýchovy, sportu a školství 198. Příspěvek byl přiznán 101 žadatelům v celkové výši 1 741 456 Kč. Jednalo se o příspěvky na jednorázové akce sportovních a tělovýchovných organizací a neziskových organizací při školách.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále:

- podporovat formy aktivního trávení volného času u dětí a mládeže, které v sobě současně nesou prvky účinné primární prevence;
- podporovat strukturu aktivit pro volný čas dětí a mládeže tak, aby byly přístupny i pro děti z rodin ohrožených sociálním vyloučením;
- řešit komplexně volnočasové a zájmové vzdělávací aktivity na území mikroregionů;
- po dohodě s obcemi usilovat o přechod domů dětí a mládeže, které zřizuje kraj, do zřizovatelské kompetence obcí;
- rozšířit nabídku spontánních aktivit, volně přístupných, nezávislých na pravidelné účasti dětí;
- rozvíjet individuální práci s talentovanými dětmi a mládeží.

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- efektivně využít stávajících kapacit základních škol, mateřských škol, základních uměleckých škol, školních družin, školních klubů a domů dětí a mládeže;
- rozšířit nabídku volnočasových aktivit v existujících volných prostorách pro činnost zájmových kroužků

- zejména v místech, kde nepůsobí středisko volného času;
- nenavyšovat kapacity SVC, školních klubů, školních družin a nevytváret tak konkurenční prostředí mezi jednotlivými druhy (typy) zařízení;
- vytvářet možnosti vícezdrojového financování domů dětí a mládeže a středisek pro volný čas dětí a mládeže.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- postup transformace DDM pod obce;
- rozsah a kvalita zájmového vzdělávání realizací školních vzdělávacích programů pro SVC;
- podíl žáků a studentů příslušných věkových skupin účastnících se pravidelně zájmového vzdělávání.

2.11. Prevence sociálně patologických jevů

K příčinám vzniku sociálně patologických jevů patří celospolečenské klima, funkčnost rodiny, způsob trávení volného času, vrstevnické působení a osobnostní charakteristiky i vrozené dispozice. Oblast primární prevence je jedním z nejvýznamnějších pilířů celkové prevence sociálně patologických jevů. Její nezastupitelnost je na legislativní úrovni podpořena jejím uzákoněním jako povinnosti vyplývající pro školy a školská zařízení.

Pokud je primární prevence uplatňována ve sféře „snižování poptávky“, je jedním z jejích významných cílů působit na děti a mládež ještě předtím, než do soukolí sociálně patologických jevů zapadly, a odradit je od tohoto společensky nežádoucího chování. V tomto případě hovoříme o „nespecifické primární prevenci“.

V primární prevenci však stále významnější úlohu hraje tzv. „specifická prevence“, která se zaměřuje na předcházení výskytu sociálně patologických jevů mezi rizikovou populací, např. dětmi z dysfunkčních rodin, z rodin s problémem závislosti, dětmi s rizikovým chováním (záškoláci, mladiství vyloučení ze školy) a s rizikovými osobnostními předpoklady (hyperaktivní, s psychickými dispozicemi nebo problémy, maloadaptované mezi vrstevníky, s nízkým sebevědomím).

Koncepce a systém primární prevence sociálně patologických jevů a protidrogová politika ve školství jsou obsaženy ve „Strategickém protidrogovém plánu Olomouckého kraje na léta 2005 - 2010“, který byl oficiálně schválen ZOK na jaře 2005. Tento dokument komplexně řeší protidrogovou politiku Olomouckého kraje a úsek primární prevence je jeho nedílnou součástí. Konkrétně je koncepce primární prevence v tzv. SWOT analýze směřována k vydefinování slabých a silných stránek a současně doplněna o příležitosti a hrozby v této oblasti. Koncepce rovněž vytyčuje konkrétní cíle a způsoby řešení. Dílčí priority a aktuální trendy jsou pak rovněž obsaženy v dokumentu nazvaném „Manuál pro předkladatele projektů“, který podléhá schválení Radou Olomouckého kraje. Tento dokument slouží jako metodický materiál pro dotační řízení na podporu tzv. „Minimálních preventivních programů“, které jsou základními nástroji výkonu primární prevence na školách a školských zařízeních.

Primární prevence sociálně patologických jevů ve školství je nedílnou součástí celkové prevence společensky nežádoucích jevů a Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje spolupracuje v této oblasti na úrovni Krajského úřadu Olomouckého kraje zejména s Odborem zdravotnictví Krajského úřadu Olomouckého kraje (přípravou koncepce a systému prevence sociálně patologických jevů v Olomouckém kraji) a s Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje (styčným bodem je problematika rasové nesnášenlivosti a problematika osob ze sociálně znevýhodněného prostředí). V rámci Olomouckého kraje na činnostech v oblasti primární prevence participují města a obce a stále významněji i nestátní neziskový sektor.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- prioritně podporovat specifickou primární prevenci a dále rozvíjet a udržovat nespecifickou primární prevenci;
- zabezpečit finanční podporu z rozpočtu Olomouckého kraje pro realizaci činnosti v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů;
- činnost institucí systému primární prevence v resortu školství, mládeže a tělovýchovy provázat s činností institucí v působnosti dalších resortů, které prevenci realizují nebo na její realizaci participují, a to

- včetně nevládních organizací;
- podporovat činnosti a aktivity směřující k většímu zapojení rodičů do primární prevence;
- podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti sociálně patologických jevů;
- vytvářet prostor pro mimoškolní výchovu jako prostředek ovlivňující sociálně patologické jevy (např. školy s celodenním programem v lokalitách s vysokým počtem dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, komunitní školy).

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- výše finanční podpory ze státních prostředků a z rozpočtu Olomouckého kraje;
- počet programů realizovaných v rámci oficiální finanční podpory v oblasti primární prevence;
- každoroční vyhodnocení počtu škol, pedagogů, dětí a rodičů zapojených do programů primární prevence;
- každoroční aktualizace počtu poskytovatelů služeb v oblasti primární prevence z řad nevládních organizací

Na úrovni přenesené působnosti bylo v roce 2005 poskytnuta MŠMT ČR na podporu primární prevence sociálně patologických jevů ve školství celková částka 859 000 Kč. Tyto finanční prostředky se rovným dílem rozdělily na zajištění sociální prevence a prevence kriminality a na protidrogovou politiku. Uvedený systém financování bude zachován i pro příští léta stran naplňování cílů dlouhodobého záměru. Rovněž výše finančních prostředků by se měla pohybovat v přibližné výši skutečnosti z roku 2005.

2.12. Zajišťování rovnosti příležitostí ke vzdělávání

Zajištění rovného přístupu ke vzdělávání bez ohledu na druh znevýhodnění (např. zdravotního, ekonomického, sociálního, etnického, podle pohlaví) je jedním z důležitých projevů sociální soudržnosti společnosti. Na významu nabývá vytváření podmínek pro integraci osob se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného vzdělávacího proudu, spolu se zabezpečením potřebných speciálně pedagogických a psychologických podpůrných služeb.

Střední školy Olomouckého kraje každoročně využívají dotaci MŠMT ČR v rámci programu „Podpory romských žáků středních škol“ a Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje dává odborné stanovisko k projektovým žádostem o podporu z MŠMT ČR v programu „Podpory škol s vysokým podílem žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí“. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje intenzivně spolupracuje s Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje na implementaci Metodického pokynu MŠMT ČR č.j. 25 484/2000-22, ke zřízení přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním a k ustanovení funkce vychovatele – asistenta učitele. V souvislosti s novým školským zákonem byl realizován pracovní seminář „Romové a škola“ za účasti pracovníků MŠMT ČR, školských pracovníků a delegátů z Rady vlády pro záležitosti romských komunit. Pracovní seminář se uskutečnil v roce 2004. V roce 2005 následoval další, který byl zaměřen na funkci asistenta pedagoga ve školách s vyšším počtem dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Pro ředitele škol byl zařazen blok, jehož cílem bylo zvýšení úspěšnosti čerpání dotací z MŠMT v rámci programu Integrace romské komunity.

Olomoucký kraj v souladu s Krajským plánem vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením podporuje integraci zdravotně postižených dětí a to zejména v oblasti individuální integrace.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- podporovat zapojení Olomouckého kraje do projektu ESF – Střediska integrace menšin (rozvoj poradenství, vzdělávání a podpůrných služeb pro žáky se sociálním znevýhodněním);
- zavedení mechanismů pro přístup ke vzdělání v mateřských školách pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí od 3 let;
- podporovat vznik pracovních pozic asistentů pedagoga v mateřských školách s vyšším počtem sociálně znevýhodněných dětí;
- podporovat realizaci opatření a aktivit vedoucích ke zvýšení přístupu a k udržení dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí na běžných ZŠ;
- podporovat studium dětí ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí na středních školách.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami integrovaných do běžných tříd škol;
- podíl žáků ve specializovaných třídách běžných škol;
- podíl dětí a žáků ve speciálních školách z příslušné věkové skupiny;
- podíl pedagogických pracovníků, kteří absolvovali další vzdělávání v oblasti pedagogicko psychologické práce;
- počet studujících romské národnosti na středních školách;
- počet asistentů pedagoga pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí;
- počet přípravných tříd;
- počet dětí v přípravných třídách.

2.13. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) je významným předpokladem trvale udržitelného rozvoje, který je v celém světě pokládán za jedinou možnou pozitivní alternativu rozvoje lidské civilizace. Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů. Vytváření podmínek pro jeho realizaci patří i mezi prvořadé zájmy Evropské unie.

Environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou se rozumí:

- předávání soustavy znalostí a dovedností týkajících se zákonitostí biosféry, vztahů člověka a životního prostředí, problémů životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a možností i způsobů dosažení udržitelného rozvoje;
- rozvinutí schopností uvažovat v souvislostech a chápat interakci přístupů ekologických, technicko-technologických, ekonomických i sociálních;
- podněcování aktivity a tvořivosti směrem k žádoucímu jednání;
- ovlivňování vztahu k přírodě, odpovědnosti za jednání vůči prostředí, ohleduplnosti a spolupráce v mezilidských vztazích;
- působení na utváření hierarchie životních hodnot a celkového životního stylu ve smyslu potřeb udržitelného rozvoje.

Podpora EVVO v ČR vychází z platných právních norem, vládních usnesení, novelizované Státní politiky životního prostředí a mezinárodních závazků, kterými je Česká republika vázána a z předpisů Evropské unie (zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění; zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, v platném znění; Státní program EVVO ČR; Agenda 21; Meziresortní dohoda o spolupráci v oblasti EVVO mezi Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 5. 2. 2004; směrnice č. 90/313/EHS, o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí a další).

Aktivity EVVO v minulém období byly hrazeny z Operačního programu Olomouckého kraje, z rozpočtu Olomouckého kraje a prostředků vyhrazených na Koncepti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Olomouckého kraje. Připravena byla dokumentace projektového námětu „Rozvoj a budování regionálních kapacit environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) v Olomouckém kraji společně s žádostí na čerpání prostředků v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ), opatření 4.2.

V příštích letech předpokládáme, že budou střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání hrazeny z rozpočtu Olomouckého kraje včetně prostředků vyhrazených na Koncepti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Olomouckého kraje. Vytvářením a zpracováváním projektových námětů chceme usilovat o podporu z Evropských fondů. Informačním servisem a školeními budeme usilovat o zvýšení využití národních i evropských zdrojů.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- podporovat činnost koordinátorů EVVO v souladu s Metodickým pokynem k EVVO ve školách a školských zařízeních (MŠMT - Č.j.: 32 338/2000-22);
- realizovat body Akčního plánu Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Olomouckého kraje v oblasti školství;

- podporovat environmentálně zaměřené mimoškolní zájmové činnosti poskytované na vysoké odborné a metodické úrovni;
- vytvořit obsahově kvalitní a pro cílové skupiny snadno dostupný systém environmentálního vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu se Standardem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO (MŠMT - Č.j.: 10 197/2005-22);
- podporovat environmentální projekty škol a školských zařízení prostřednictvím vyhlašovaných soutěží, zprostředkováním informací, hledáním finančních zdrojů a prezentací úspěšných projektů;
- rozvíjet spolupráci s organizacemi poskytující ekologickou výchovu s cílem posílit ve vzdělávacích plánech a programech škol a školských zařízení terénní výuku v přírodě, projektovou výuku, globální rozvojové vzdělávání, interaktivní výuku a komunikaci související s problémy životního prostředí.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- počet koordinátorů a zájemců o EVVO zapojených v krajské síti;
- realizované body Akčního plánu Konceptce EVVO Olomouckého kraje v oblasti školství;
- realizované projekty EVVO na školách;
- organizace působící v Olomouckém kraji nabízející vzdělávací semináře a programy EVVO.

2.14. Evropské vzdělávací programy

Evropské vzdělávací programy hrají významnou roli v průběhu vzdělávacího procesu. Jedná se o grantové programy podporující evropskou dimenzi v počátečním i dalším vzdělávání. Nejvýznamnějšími a nejvíce využívanými programy jsou:

- Program Socrates – zaměřený na podporu všeobecného vzdělání;
- Leonardo da Vinci – podporující odborné vzdělání;
- Program Mládež – zaměřený na podporu neformálního vzdělávání mladých lidí.

Školy a školská účelová zařízení v Olomouckém kraji mají možnost čerpání finančních prostředků z uvedených programů na různé aktivity spojené se vzdělávacím procesem (formálním i neformálním), z nichž nejvýznamnější jsou výměnné pobyty studentů v zemích EU.

Cíle:

- rozvoj mezinárodních aktivit v Olomouckém kraji v oblasti vzdělávání;
- zvýšit informovanost o jednotlivých programech u škol a školských účelových zařízení v Olomouckém kraji;
- zvýšit počet žádostí o grant v uvedených programech z Olomouckého kraje;
- zvýšit počet výměnných pobytů a stáží studentů v zahraničí.

Ve školním roce 2004/2005 se do programů mezinárodní spolupráce v rámci vzdělávacích programů zapojilo celkem 29 středních škol a školských zařízení, které realizují celkem 44 projektů mezinárodní spolupráce financovaných z evropských zdrojů. Střední školy využívají zejména nabídek vzdělávacích programů Evropské unie Leonardo da Vinci a Socrates, nejvíce pak jeho součástí Comenius – Spolupráce škol.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- podporovat a propagovat evropské vzdělávací programy v Olomouckém kraji;
- podporovat zapojení Olomouckého kraje do mezinárodních společenství, jejichž cílem je posílení mezinárodní spolupráce při tvorbě společných projektů, zajištění výměny informací (tzv. best practices) a pomoc při hledání partnerů pro jednotlivé projekty.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- podíl žáků, kteří se zapojili do evropských programů (výměnný pobyt, práce na společném projektu, stáž...) z celkového počtu žáků;
- celková výše získané podpory z evropských programů za rok;

- účast v mezinárodních programech (Socrates, Leonardo da Vinci,....).

3. Přístup k předškolnímu a povinnému vzdělávání

Zajištění přístupu ke vzdělání patří mezi celosvětové priority, kdy i velmi rozvinuté země přijímají opatření pro zvyšování účasti na všech úrovních vzdělání. Je třeba upozornit na skutečnost, že dále uváděné vývojové trendy počtu dětí, žáků a studentů jsou výpočtem modelovým, který naznačuje, k jakému vývoji může v průměru za Olomoucký kraj dojít podle svých kritérií, i kritérií státní vzdělávací politiky.

3.1. Předškolní vzdělávání

V posledních letech se začíná zvyšovat počet dětí 3 - 5letých příslušných mateřským školám, s maximálními hodnotami v roce 2010, kdy se jejich počet zvýší o cca 5,82 % proti roku 2003 (o 970 dětí). Poté je předpokládán mírný a stabilní pokles počtu dětí. Zájem o předškolní vzdělávání ze strany rodičů vyjadřuje podíl dětí, které mateřské školy navštěvují: 82,1 % dětí tříletých, 97,3 % čtyřletých, 95 % pětiletých a navíc 35 % z dětí dvouletých a 24 % z dětí šestiletých (což je mírný vzestup proti předchozímu roku z hodnoty 23,88 %). Uvedené podíly vychází již ze skutečných dat za rok 2005/2006. V průběhu minulých let se podíly dětí mladších 3 let zvyšovaly.

Předpokládá se, že zavedení bezplatného posledního ročníku před zahájením povinné školní docházky nebude mít na počet dětí v mateřských školách významný dopad. Zatím není zřejmé, zda se efekt bezplatnosti promítne i ve výši odkladů povinné školní docházky. Z uvedených předpokladů rozvoje vyplývá, že se do roku 2010 zvýší počty dětí v mateřské škole (bez škol pro děti se zvláštními speciálními potřebami) na 19,6 tis., tj. o 0,9 tis. (4,7%) více než v roce 2005/2006 (viz příloha č. 1).

Uvedený nárůst by neměl být doprovázen významnými problémy s kapacitami mateřských škol s výjimkou lokalit, kde došlo ke koncentraci mladých rodin se ženami narozenými v období populačního maxima v sedmdesátých letech minulého století. Tam se zvýší počet dětí na učitelku, což znamená možné zvýšení potřeby učitelek. V posledním roce došlo ke snížení počtu učitelek o 1,26 %, vývojový trend však signalizuje, že by v příštích letech nemělo docházet k úbytkům učitelek. Využití kapacit mateřských škol se nyní pohybuje na 83% a v některých lokalitách může opět dojít k jejich přechodnému nedostatku. Jako řešení se nabízí využití uvolňovaných kapacit základních škol.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- podíl dětí v mateřské škole z věkové skupiny 3 - 5 letých.

3.2. Základní vzdělávání

Počet šestiletých dětí vzroste do roku 2010 / 2011 o 4,8 % proti roku 2005 / 2006, přesto celkový počet dětí 6 – 14 letých nadále klesá a nabude minima v roce 2010; téměř celý 13,8% úbytek bude dosažen již do roku 2010. Přitom se věková skupina dětí 6 – 10 let, příslušná 1. stupni základní školy, snižuje jen do roku 2008, zatímco ve věkové skupině 11 – 14 let pro 2. stupeň základní školy počty dětí klesají až do roku 2012.

Předpokládaný celkový počet žáků základní školy (bez škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) by se měl od roku 2005/2006 do roku 2010/2011 snižovat o cca 14,9 % (o 8,2 tis.); na 1. stupni základní školy ubude cca 2,9 %, ale na 2. stupni se počet žáků sníží téměř o čtvrtinu žáků (27,6 %). V úbytku žáků se projevuje nejen snižování populace, ale i odchody žáků do šestiletých gymnázií a osmiletých gymnázií, které se v průměru za Olomoucký kraj pohybují na úrovni 11,7 % (z žáků 5. a 7.ročníků základní školy). Jejich počet by se měl postupně snižovat z dnešních cca 824 žáků na cca 713 žáků v roce 2010/2011 (viz příloha č. 1). Na prvním stupni základních škol došlo v minulých letech k pomalejšímu snižování počtu učitelů/učitelek než

počtu žáků, proto se snížil počet žáků na učitele na 19 v roce 2005/2006; na druhém stupni dochází k tak výraznému poklesu počtu žáků, že i při 2% snížení počtu učitelů v reakci na snižování mzdových prostředků by se počet žáků na učitele/učitelku dále snižoval; udržení současné výše ukazatele na úrovni 15,85 žáků na učitele/učitelku by znamenalo úbytek téměř jedné čtvrtiny jejich sboru do roku 2010/2011 (každoroční úbytek o 5 – 7 %). Využití kapacit základních škol se v roce 2004/05 pohybuje na hodnotě 67 %.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- **podíl žáků prvních ročníků základních škol z věkového ročníku 6 letých;**
- **podíl žáků základních škol z věkové skupiny 6 – 14 letých;**
- **žáci, kteří nedokončí základní školu a dále se nevzdělávají.**

3.3. Přístup absolventů základních škol ke střednímu vzdělávání

V následujících letech se předpokládá propad uchazečů - absolventů základních škol. Pro zachování výkonů na středních školách budeme muset úbytek absolventů základních škol nahrazovat. Jednou z cest je rozšíření nabídky celoživotního vzdělávání na středních školách v Olomouckém kraji. Jsme si vědomi, že ve školním roce 2010/2011 dojde k zásadnímu poklesu populace ve věku do 15 let. Počet 15 letých se sníží z 8 275 v roce 2004/2005 na 5 929 v roce 2010/2011, což bude mít za následek pokles počtu uchazečů o studium na všech typech středních škol s výjimkou gymnázií a lyceí (viz příloha č. 1).

Olomoucký kraj bude v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR podporovat:

- nabídka středního vzdělání s maturitní zkouškou všech forem (včetně nádstavbového studia) se bude pohybovat na úrovni 70-75% přijatých ke studiu na střední škole;
- všeobecné vzdělávání na gymnáziích a v oborech lyceum by mělo dosáhnout cca 30% z přijatých ke studiu na střední školy;
- přijímání ke studiu na šesti a osmiletá se bude pohybovat na úrovni 10%;
- přijímání do prvních ročníků středních odborných učilišť by nemělo klesnout pod 30 – 35% absolventů základních škol.

K procentuálnímu zvýšení počtu žáků ve všeobecných studijních oborech dojde v Olomouckém kraji zachováním současného počtu přijímaných ke studiu na gymnáziích a lyceích. Vzhledem k poklesu počtu žáků v populačních ročnících nastupujících ke středoškolskému vzdělávání do roku 2015 zhruba o 1/3 a poměrně husté síti gymnázií v Olomouckém kraji, dojde k procentuálnímu navýšení studujících na všeobecných studijních oborech, aniž by docházelo ke vzniku nových gymnázií, nebo lyceí transformací některých středních odborných škol a učilišť, což by přinášelo zbytečné navýšení personálních a finančních nákladů. V jednotlivých případech je možné řešit tento problém zvýšením počtu otevíraných tříd na některém ze stávajících gymnázií.

Tímto opatřením dojde k nárůstu přijímaných ke studiu na gymnáziích z 20,6 % v roce 2004/2005 na 24,1% v roce 2010/2011 a na lyceích z 2,68% v roce 2004/2005 na 3,56% v roce 2010/2011. Celkový počet studujících na gymnáziích a lyceích pak bude přesahovat 35%, neboť mezi přijímané ke studiu na gymnázia nejsou započítáni studenti, přijatí ke studiu na osmi a šestiletá gymnázia.

Výše uvedeným opatřením tak dojde k navýšení počtu studentů ve všeobecných studijních oborech, aniž vznikne potřeba na navýšení kapacit na gymnáziích a lyceích, naopak dojde k jejich maximálnímu využití.

V souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR dojde ke snížení počtu studentů přijímaných ke studiu na středních odborných školách a na středních odborných učilištích. Na středních odborných učilištích se sníží počet přijímaných z 37,36% v roce 2004/2005 na 30,71% v roce 2010/2011.

S ohledem na pokles využití kapacit na středních odborných školách, odborných učilištích a učilištích se musí na středních školách vytvářet podmínky pro systém dalšího vzdělávání jako součást celoživotního učení (distanční, externí) s možností ekonomické spoluúčasti uchazečů. Střední školy se musí také zapojovat do spolupráce s ostatními subjekty činnými v oblasti celoživotního učení. Jedná se o sociální partnery ze státního, soukromého a neziskového sektoru a jejich organizace.

Olomoucký kraj bude podporovat:

- zapojení středních škol do systémového projektu UNIV (uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání) a tím významně rozšířit nabídku celoživotního vzdělávání na tomto typu odborných škol;
- zapojení středních škol do Národní soustavy kvalifikací a tím umožnit rozvoj v nabídce dalšího vzdělávání a v systému uznávání výsledků vzdělávání na tomto typu odborných škol;
- zachování možnosti nástavbového studia na středních odborných školách.

Kritéria dalšího vývoje vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji:

- **v souladu s dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávací soustavy ČR dosáhnout procentuálního zvýšení počtu žáků ve všeobecných studijních oborech zachováním současného počtu přijímaných ke studiu na gymnáziích a lyceích (vzhledem k poklesu počtu žáků v populačních ročních nastupujících ke středoškolskému vzdělávání do roku 2015 zhruba o 1/3 tím dojde k procentuálnímu navýšení studujících na gymnáziích a lyceích);**
- **dosáhnout poměr maturitního (70 %) a nematuritního vzdělávání (30 %);**
- **zachovat stávající počet i rozložení gymnázií v Olomouckém kraji;**
- **počty studujících na lyceích v kraji nezvyšovat;**
- **vytvářet podmínky pro systém dalšího vzdělávání na SOŠ jako součást celoživotního učení (distanční, externí) s možností ekonomické spoluúčasti uchazečů;**
- **zachovat v rámci celoživotního vzdělávání možnosti nástavbového studia, začleňovat programy pro dospělé a poradenskou činnost;**
- **nepodporovat vznik nových středních škol – pokud vznikne, pak v souladu se strategií regionálního a dlouhodobého záměru kraje, nesmí ale dojít k navýšení stávajících kapacit.**

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- počet žáků vstupujících z 5. ročníků ZŠ do 8 letých gymnázií a ze 7. ročníků do 6 letých gymnázií;
- podíl žáků vstupujících na střední školy z 15 leté mládeže;
- podíl přijatých žáků do jednotlivých druhů středních škol;
- podíl přijatých žáků do středního vzdělávání s maturitní zkouškou;
- podíl přijatých žáků do všeobecného studia;
- podíl přijatých žáků do středního vzdělávání s výučním listem;
- žáci, kteří nedokončí střední školu a dále se nevzdělávají;
- podíl využívaných kapacit škol.

Struktura oborů v odborném vzdělávání

Střední odborné školy, odborná učiliště a učiliště zřizovaná Olomouckým krajem musí přizpůsobovat svoji studijní nabídku takovým způsobem, který bude odpovídat požadavkům trhu práce, moderním trendům ve vzdělávání a bude v souladu s koncepcí Dlouhodobého záměru Olomouckého kraje. V odpovědnosti za realizaci školských vzdělávacích programů je nutné posílit autonomii středních škol především v pedagogické práci. Školní vzdělávací program musí zohlednit jak reálné dispozice žáků a jejich skutečné vzdělávací potřeby, tak skutečné podmínky, ve kterých je vzdělávání realizováno a to opět v souladu s koncepcí Dlouhodobého záměru Olomouckého kraje. Absolventi středních odborných škol, odborných učilišť a učilišť musí být schopni po nástupu do zaměstnání rychlé adaptace v pracovním procesu a pro zaměstnavatele musí být v krátké době přínosem. V porovnání s celkovým průměrem ČR je Olomoucký kraj charakteristický mírně vyšším podílem nově přijímaných do učebních oborů (37,2 %) a gymnázií (19,9 %) a naopak slabě podprůměrným zastoupením žáků přijímaných do středního vzdělání (0,6 %) a maturitních SOŠ (35,9 %). Podíl žáků nastupujících do studijních SOU (6,4 %) zhruba odpovídá celorepublikovému průměru. Došlo jednak k mírnému poklesu přijímaných žáků do učebních oborů a VOŠ, jednak k nárůstu počtu nově nastupujících do studijních SOU, nástavb a gymnázií. V případě středního vzdělání bez výučního listu i maturity a VOŠ nebyl vývoj zcela jednoznačný. Nejvyšší počty žáků jsou přijímány do učebních oborů (3 333) a ke studiu na maturitních SOŠ (3 216), naopak minimální počty žáků nastupují do středního vzdělávání, které není ukončené výučním listem ani maturitou (58), a relativně nízké jsou rovněž počty přijímaných ke studiu na VOŠ (438). V porovnání s ČR je podíl vyučených (37,5 %), absolventů gymnázií (22,3 %) a studijních SOU (6,9 %) o něco vyšší, podíl absolventů maturitních SOŠ (32,9 %) a středního vzdělání (0,4 %) se naopak pohybuje mírně pod celorepublikovým průměrem.

V detailnějším pohledu jsou značně nadprůměrné zejména podíly žáků přijímaných do studijních SOU skupin oborů 23 Strojírnoství a strojírenská výroba (28,5 % kraj; 16,3 % ČR), 28 Technická chemie a chemie silikátů (5,1 % kraj; 0,8 % ČR) a 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie (10,5 % kraj; 2,5 % ČR) a do vyššího odborného studia skupin oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (34,7 % kraj; 7,5 % ČR) a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (25,3 % kraj; 11,9 % ČR). Výrazně podprůměrné jsou především podíly žáků přijímaných do studijních SOU skupiny oborů 69 Osobní a provozní služby (3,8 % kraj; 10,9 % ČR), do nástavbového studia skupin oborů 64 Podnikání v oborech, odvětvích (32,9 % kraj; 43,4 % ČR) a 66 Obchod (1,5 % kraj; 4,9 % ČR), do studia na maturitních SOŠ skupin oborů 63 Ekonomika a administrativa (15,1 % kraj; 20,6 % ČR), 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (1,2 % kraj; 5,9 % ČR), 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (1,5 % kraj; 3,9 % ČR) a do vyššího odborného studia skupiny oborů 63 Ekonomika a administrativa (7,5 % kraj; 20,8 % ČR).

Celkové počty absolventů se v letech 2001-2003 mírně zvyšovaly, v roce 2004 nastal slabý pokles; tento vývoj odpovídá rovněž kategorii vyučených. Celkový nárůst počtu zaznamenali absolventi gymnázií, nástaveb a VOŠ, vývoj v případě studijních SOU a maturitních SOŠ nebyl zcela jednoznačný. Stabilně nejpoměrnějšími skupinami jsou vyučení (2 830) a absolventi maturitních SOŠ (2 480), následování gymnazisty (1 686). Naopak velice nízké jsou počty absolventů středního vzdělání bez výučního listu i maturity (30) a absolventů VOŠ (305).

Nejvýraznější rozdíly mezi podíly nově přijímaných žáků v roce 2004/2005 a podíly absolventů v roce 2004:

- výrazně nižší podíly nově přijímaných žáků do studijních SOU skupin oborů 31 Textilní výroba a oděvnictví, kde v roce 2004 činilo procentní zastoupení absolventů 9,8%, zatímco u nově přijímaných žáků v roce 2004/05 se jednalo pouze o 2,8%;
- výrazně vyšší podíly nově přijímaných žáků do studijních SOU skupiny oborů 23 Strojírnoství a strojírenská výroba (20,5 % absolventů a 28,5 % nově přijímaných žáků), do nástavbového studia skupin oborů 64 Podnikání v oborech, odvětvích (27,5 % absolventů a 32,9% nově přijímaných žáků) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (5,9% absolventů a 9,5% nově přijímaných žáků) a do vyššího odborného studia ve skupině oborů 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (19,7% absolventů a 25,3% nově přijímaných žáků);
- absence nově přijímaných žáků v roce 2004/05 do studijních SOU skupiny oborů 41 Zemědělství a lesnictví (9,6 % absolventů v roce 2004), do nástavbového studia skupiny oborů 37 Doprava a spoje (6,5 % absolventů v roce 2004) a do vyššího odborného studia skupiny oborů 37 Doprava a spoje (7,2% absolventů v roce 2004); absence absolventů studijních SOU skupiny oborů 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie v roce 2004 (10,5% nově přijímaných žáků v roce 2004/05).

V oblasti vzdělávací nabídky bude Olomoucký kraj pokračovat ve schvalování rozsahu nabídky studijních a učebních oborů jednotlivých škol tak, aby tato odpovídala požadavkům trhu práce. Rada Olomouckého kraje při stanovování výkonů vycházela z předpokladů úřadů práce o zaměstnanosti a uplatnitelnosti absolventů středních škol a závěrů jednání Rady pro rozvoj lidských zdrojů a Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje. Na základě spolupráce s Úřadem práce v Olomouci, který pro naše potřeby zpracovává údaje o počtech absolventů jednotlivých středních škol v členění trvalého bydliště, jsme pravidelně informováni o počtech absolventů našich škol, kteří po ukončení střední školy nenašli uplatnění na trhu práce a zůstali tak v registraci místně příslušného úřadu práce. Absolventi středních škol Olomouckého kraje díky obecně vysoké míře nezaměstnanosti v kraji mají jedny z nejobtížnějších podmínek pro hledání uplatnění na trhu práce. I přes tuto skutečnost došlo ke snížení počtu absolventů v evidenci úřadů práce k 30. 9. 2004 v porovnání ke stejnému datu roku předchozího o 4%. V absolutních číslech to představuje snížení o 286 absolventů tj. na 1 366 evidovaných na úřadech práce v Olomouckém kraji k 30. 9. 2004.

Kritéria kvantitativního rozvoje regionálního školství:

- zachovat stávající nabídku nadregionálních oborů a dále ji rozšiřovat jen v opodstatněných případech a soustředit výuku nadregionálního oboru pouze na jedné škole v kraji;
- zařadit a kapacitně posílit pouze obor, který bude odpovídat potřebám trhu práce;
- při výměně nevyhovujícího oboru za nový perspektivní musí být recipročně utlumen obor, ze kterého pocházejí nezaměstnaní absolventi v míře nezaměstnanosti vyšší než průměr kraje;
- podporovat úsilí, aby obsah vzdělávacích programů odpovídal požadavkům trhu práce;
- podporovat zařazení učebních a studijních oborů určených pro smyslově postižené;

- podporovat víceoborové (dvou – až tří) třídy nedostatkových učebních oborů na trhu práce;
- ovlivňovat strukturu otevíraných studijních a učebních oborů na školách soukromých zřizovatelů finanční podporou provozních nákladů těchto soukromých škol, které nabízejí vzdělávací programy, jež jsou v souladu s potřebami trhu práce a záměry vzdělávání v Olomouckém kraji;
- podporovat obory s podprůměrnou mírou nezaměstnanosti absolventů;
- podporovat obory s vyšší poptávkou po absolventech na trhu práce;
- podporovat takové změny v oborové struktuře škol, které povedou ke zvýšení homogenity jejich vzdělávací nabídky.

3.4. Přístup absolventů středních škol k terciárnímu vzdělávání

Základním úkolem terciárního systému je vytvoření takového systému vzdělávání, který bude diferencovanou soustavou různých typů vyšších odborných a vysokých škol přístupných postupně stále vyššímu počtu mladých lidí do různých úrovní terciární sféry podle jejich schopností (nadání, rozdílné oborové zaměření, rozdílná schopnost abstraktního myšlení, sociální a ekonomické zázemí atd.) a potřeb trhu práce.

Přes výrazné zvýšení přijímání do terciárního vzdělávání je v ČR, v porovnání se zahraničními údaji, stále malý podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Jako důvod se nabízí odlišná struktura terciárního vzdělávání v ČR, kdy přes zvyšující se podíl přijímaných do bakalářského studia vstupuje přímo na trh práce zatím méně těchto absolventů než v jiných zemích; řada z nich pokračuje okamžitě v navazujícím magisterském studiu.

Vyšší odborné školy

V roce 2003/2004 bylo k dennímu studiu na vyšších odborných školách v Olomouckém kraji přijato 5,25% z 19leté mládeže, což činí 456 studentů (viz. příloha č. 1) Olomoucký kraj bude podporovat zachování stávajícího poměru přijímaných ke studiu.

Kritéria kvantitativního rozvoje regionálního školství:

- podporovat vysokoškolské vzdělávání v regionech Olomouckého kraje vytvářením elokovaných pracovišť VŠ;
- vytvořit bohatě diverzifikovaný terciární sektor vzdělávání s dostatečnou kapacitou v maximální míře dostupný.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- rozšíření vzdělávací nabídky v oblasti terciárního sektoru vzdělávání.

4. Ekonomická část

Financování školství v České republice zůstává nepřijatím návrhu zákona o rozpočtovém určení daní rozděleno na tzv. více zdrojové. Ze státního rozpočtu plynou do rozpočtu škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a krajem přes krajské úřady finanční prostředky na tzv. přímé neinvestiční výdaje, finanční prostředky na rozvojové programy a jiné účelové dotace. Krajský úřad dále přiděluje finanční prostředky soukromým školám dle zvláštního zákona, kterým je zákon č. 306/1999 o poskytování dotací soukromým školám a školským zařízením, v platném znění.

Zřizovatelé škol a školských zařízení poskytují své příspěvkové organizaci ze svého rozpočtu příspěvek na provoz a finanční prostředky na investice, opravy a údržby majetku kraje. Olomoucký kraj dále ze svého rozpočtu podporuje i činnosti v rámci školství, mládeže a tělovýchovy.

4.1. Finanční nároky na veřejné rozpočty – Státní rozpočet ČR

4.1.1. Přímé výdaje – SR kapitola MŠMT

V roce 2003 přebíral kraj plnou zodpovědnost za financování přímých výdajů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi, které v roce 2002 ještě probíhalo přes referáty školství okresních úřadů. Ze strany MŠMT ČR byl rozpočet na rok 2003 rozepsán pomocí tzv. agregovaných normativů podle čtyř věkových kategorií. Vzhledem ke skutečnosti, že jednotkové přímé výdaje byly v jednotlivých krajích odlišné od republikového průměru, byla soustava agregovaných normativů pro rok 2003 ještě doplněna soustavou krajských korekčních koeficientů, které zohledňovaly rozdílnou jednotkovou nákladovost regionálního školství v každém kraji.

V roce 2004 provedlo MŠMT ČR rozpis rozpočtu přímých výdajů na kraje dle agregovaných normativů pro čtyři základní věkové kategorie poskytovaného vzdělávání. Pro částečné rozpočtové vyrovnání stávajících odchylek mezi kraji v roce 2004 použilo MŠMT ČR krajské koeficienty, které zmírnily odchylky mezi kraji.

V roce 2005 došlo k významné změně v oblasti financování regionálního školství ze státního rozpočtu vzhledem ke skutečnosti, že dnem 1. ledna 2005 nabyl účinnosti zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. Podle tohoto zákona stanovuje MŠMT ČR republikové (dříve agregované) normativy jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí na kalendářní rok.

V roce 2003 byla výše nárokové složky platů stanovována na základě mzdových inventur dle jednotlivých součástí ředitelství. Výše příplatků za vedení, třídnictví a dalších příplatků byla stanovena v Principech stejně jako rozpočtovaná výše nenárokové složky platů. V roce 2005 již byl rozpočtován pouze celkový průměrný plat na jednoho pedagogického a nepedagogického zaměstnance. Tato praxe se předpokládá i v dalších letech.

MŠMT současně s normativním rozpisem finančních prostředků na rok 2006 rozepsalo účelově určené finanční prostředky na pokračování rozvojových programů, které byly vyhlášeny v roce 2005. Konkrétně se jedná o „Podporu řešení dopadu meziročního snížení počtu žáků a s ním spojené nutnosti snižování počtu zaměstnanců RgŠ zřizovaného územně samosprávnými celky“ a „Podporu řešení specifických problémů RgŠ v působnosti územně samosprávných celků“.

V Olomouckém kraji byly prostředky obou výše uvedených rozvojových programů v roce 2005 použity na zvýšení platů. Byly určeny k posílení normativně přidělených prostředků, protože krajská specifika již byla vyřešena v rámci disponibilních zdrojů. V roce 2006 budou prostředky těchto programů rozděleny školám současně s normativním rozpisem, a to z toho důvodu, aby si ředitelé škol a školských zařízení mohli co nejefektivněji naplánovat hospodaření s rozpočtem. Prostředky obou programů budou použity v souladu s vyhlášením rozvojových programů, např. na financování bilingvních gymnázií, protože ta jsou považována za specifický problém Olomouckého kraje.

Nároky kraje na tyto veřejné prostředky jsou zahrnuty v tabulce neinvestičních výdajů RgŠ, protože byly MŠMT rozepsány přímo s normativním rozpisem na rok 2006 a byly obsaženy i v upraveném rozpočtu na rok 2005. Předpokládá se tedy, že budou-li tyto programy ministerstvem vyhlášeny, bude jejich rozdělení probíhat v následujících letech stejně jako v roce 2006.

Financování regionálního školství ze Státního rozpočtu ČR kromě přímých výdajů pro školy zřizované krajem a obcemi zahrnuje i objem finančních prostředků určených pro soukromé školy.

Neinvestiční výdaje regionálního školství v tis. Kč

	2005	2006	2007	2008
RgŠ celkem	4 329 159	4 553 300	4 765 200	4 984 700
z toho:				
Školy zřizované krajem	1 807 781	1 874 100	1 956 600	2 042 700
Školy zřizované obcí	2 343 793	2 482 600	2 592 400	2 704 200
Soukromé školy	177 585	196 600	216 200	237 800

4.1.2. Rozvojové programy a účelové dotace – SR kapitola MŠMT

Finanční nároky na rozvojové programy a účelové dotace z rozpočtu MŠMT vychází ze schváleného státního rozpočtu. Výhled těchto prostředků pro roky 2007 a 2008 se odvíjí od upraveného rozpočtu roku 2005 a schváleného rozpočtu 2006.

Výdaje v oblasti rozvojových programů a účelových dotací z rozpočtu MŠMT v tis. Kč

UZ	Dotace	2005	2006	2007	2008
33122	Sociální prevence a prevence kriminality	429,50	429,50	429,50	429,50
33160	Podpora romských žáků středních škol	1 002,30	1 002,30	1 002,30	1 002,30
33163	Protidrogová politika	429,50	535,00	535,00	535,00
33166	Soutěže, přehlídky - okresní a krajská kola	1 330,00	1 332,00	1 332,00	1 332,00
33166	Soutěže, přehlídky - republiková kola	213,00	213,00	213,00	213,00
33192	Zajištění ubytování španělských lektorů na gymnáziích	69,20	69,20	69,20	69,20
33245	Státní informační politika	33 506,23	27 914,23	27 914,23	27 914,23
33625	Státní informační politika - investice	2 345,78	2 500,00	2 500,00	2 500,00
33264	Evropská jazyková cena Label	160,00	160,00	160,00	160,00
33368	Úprava vzdělávacích programů 7. ročníků (HODINA)	6 005,32	3 002,70	0,00	0,00
33429	Podpora DVPP vzdělávacími zařízeními zřizovanými kraji	2 841,00	2 841,00	2 841,00	2 841,00
33430	Zpřístupnění DVPP ZŠ s ročníky pouze I. stupně	320,00	320,00	320,00	320,00
33435	Vzdělávání žáků s postavením azylantů	19,00	19,00	19,00	19,00
33439	OPRLZ, Zkvalitňování vzdělávání ve školách	254,36	254,36	254,36	254,36
33445	Koncepce péče o nadané žáky ve školských poradenských zařízeních	41,00	41,00	41,00	41,00
	CELKEM	48 966,19	40 554,09	37 551,39	37 551,39

Poznámka: Pokryté výdaje roku 2005, předpoklad 2006 - 08

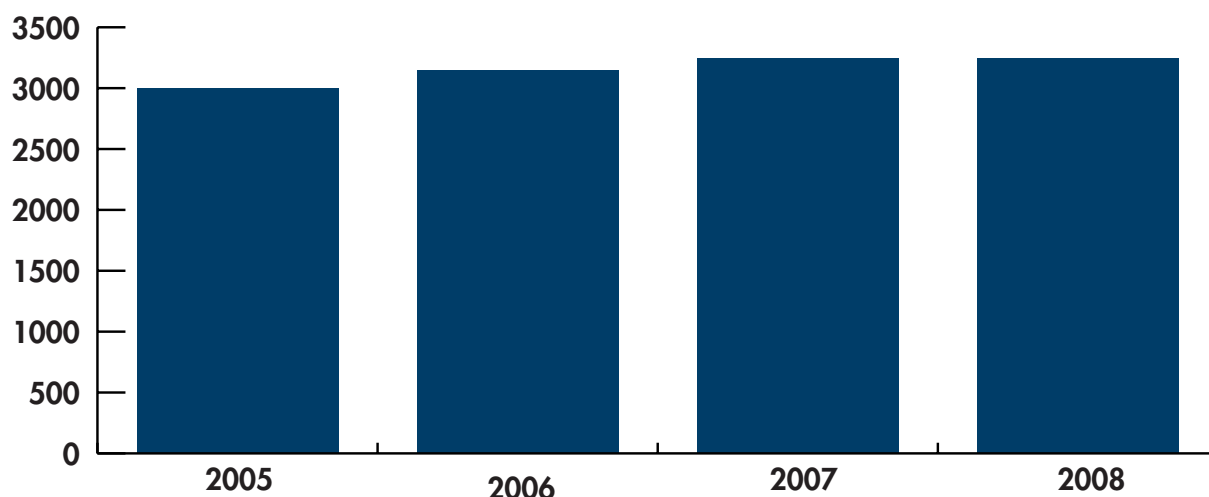
4.1.3. Státní rozpočet – jiné kapitoly

Olomoucký kraj je od 1. 1. 2003 zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Město Libavá, okres Olomouc, příspěvková organizace, která se nachází na území Vojenského újezdu Libavá. Ministerstvo obrany se jako správní úřad nadřízený Újezdnímu úřadu vojenského újezdu Libavá, zavázalo finančně podílet na zabezpečení provozu školy. Finanční prostředky jsou poskytovány formou dotace, ve které jsou zahrnuty i náklady na příslušný počet žáků chybějících do zákonem stanoveného počtu.

Finanční nároky k zabezpečení plnění povinné školní docházky v tis. Kč

UZ	Neinvestiční dotace	2005	2006	2007	2008
07131	Neinvestiční transfery na provoz škol	3 000	3 148	3 248	3 248

Poznámka: Pokryté výdaje roku 2005, předpoklad 2006 - 08

Již od roku 2002 krajský úřad přiděluje školám a školským zařízením dotaci z úřadů práce Jeseník, Olomouc, Přerov a Šumperk. Jedná se o účelové prostředky určené na zřízení společensky účelného pracovního místa, na zabezpečení odborné praxe absolventa střední školy, na vyhrazení pracovního místa nebo na veřejně prospěšné práce. S úřady práce uzavírají dohody přímo školy a školská zařízení. Finanční prostředky jsou poskytovány prostřednictvím zřizovatele, tedy Olomouckého kraje.

Účelové prostředky z úřadů práce v tis. Kč

UZ	Neinvestiční dotace	2005	2006	2007	2008
13101	Aktivní politika zaměstnanosti	627	50	50	50

Poznámka: Pokryté výdaje roku 2005, předpoklad 2006 – 08. Pokles v letech 2006-2008 je způsoben změnou podpory tzv. absolventských stáží z úřadů práce.

Sřederndědobé návrhy a záměry v oblasti výdajů ze státního rozpočtu DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále prosazovat:

- provedení systémových změn ve financování s cílem převedení kategorie přímých výdajů pro školy zřizované krajem do rozpočtového určení daní;
- vytváření společných principů rozdělování přímých výdajů pro školství krajské i obecní;
- při sestavování rozpočtů bude kraj vycházet z trvalého předpokladu poklesu dětí a snažit se dosáhnout

dalšího snížení počtu zaměstnanců ve školství, které povede k růstu průměrných platů zaměstnanců škol, především pedagogů.

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- tvorbou krajských normativů ovlivňovat rozvoj těch typů škol, které jsou dlouhodobě v kraji podporovány;
- usilovat o stabilní krajské normativy, aby nebyla narušena organizace započatého školního roku;
- pro zvyšování nenárokových složek platu pracovníků ve školství bude podporován trend poklesu počtu zaměstnanců, a to především lepší organizací ve školách. Pro lepší organizaci využít jako prostředek krajské normativy;
- v maximální možné míře využívat finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu na rozvojové programy a účelové dotace.

4.2. Finanční nároky na veřejné rozpočty - rozpočet kraje

4.2.1. Oblast provozních výdajů

Olomoucký kraj jako zřizovatel poskytuje školským příspěvkovým organizacím příspěvek na provoz, tedy na zabezpečení výdajů souvisejících se správou svěřeného majetku. Organizace musí spravovat a hospodárně užívat majetek pro plnění hlavního účelu, předmětu činnosti a doplňkové činnosti. Je povinna o majetek pečovat, udržovat jej, provádět jeho opravy, dbát o jeho další rozvoj a zvelebení.

Kromě toho, že byly směřovány budovy škol, aby byly narovnaný vlastnické vztahy, tak Olomoucký kraj nemovitosti i prodával. Záměrem kraje je v tomto pokračovat a v budoucnosti takto získané prostředky používat pro potřeby školství.

Olomoucký kraj kromě provozních výdajů řešil u školských organizací od roku 2004 účelové financování nároků vyplývajících z plnění hygienických norem. Školám bylo v roce 2004 poskytnuto 10,4 mil. Kč a v roce 2005 34,5 mil. Kč. Prostředky byly určeny především na povinnosti škol vybavit učebny nábytkem, který odpovídá věkovým a fyzickým zvláštnostem dětí. V letech následujících se předpokládá, že příspěvek na provoz bude mít stále rostoucí tendenci. Dlouhodobým záměrem je pokrývat především avizované nárůsty cen energií, nájmu a inflaci. Jako optimální se jeví meziroční nárůst provozu o 5%.

V oblasti odpisů bylo rokem 2003 dosaženo toho, že školy obdržely stoprocentně vykryté odpisy s tím, že byl zřizovatelem stanoven 50% odvod. Tento trend byl dodržen i v letech 2005 a 2006. Meziroční nárůst v odpisech se předpokládá ve výši 2 %.

Finanční nároky na rozpočet školských příspěvkových organizací od zřizovatele v tis. Kč

Příspěvek zřizovatele	2005	2006	2007	2008
Provoz	309 510	317 893	333 800	350 500
Hygienické předpisy	34 496	0	0	0
Odpisy	74 560	75 594	77 100	78 600

Poznámka: Pokryté výdaje roku 2005, schválený rozpočet 2006 a předpoklad 2007 a 2008.

4.2.2. Oblast investiční činnosti, oprav a údržby majetku

Majetek převedený v rámci reformy státní správy do vlastnictví Olomouckého kraje, který je využíván pro činnost škol a školských zařízení v Olomouckém kraji, byl pořízen často před cca 80 až 100 lety a tomu často odpovídá

jeho stav. Relativně mladší objekty škol, realizované v 60 až 80 letech, postupně přestávají být z pohledu provozní spolehlivosti, opotřebenosti a plnění požadovaných předpisů, norem a vyhlášek vyhovující. Tomuto problému je věnována dostatečná pozornost, která je přesto limitována finančním objemem, který má školství k dispozici.

Jedním z nedostatků stávajících stavebních objektů je energetická náročnost na provoz. Za tímto účelem na základě zákona o hospodaření energií Olomoucký kraj zabezpečil zpracování energetických auditů budov školských zařízení v objemu cca 5,5 mil. Kč. Zjednodušeným závěrem auditů je nutnost snížit energetické ztráty, a to nejčastěji výměnou oken (v minulých dvou letech v celkové hodnotě cca 10,2 mil. Kč), zateplením obvodových plášťů a střech, zaizolováním rozvodného potrubí, kompletní termoregulací, apod. Odhadované investice na splnění navržených energetických úspor se pohybují v rozsahu cca. 500 mil. Kč.

V roce 2004 byla také řešena problematika v oblasti regulace tepla ve školských příspěvkových organizacích. Z celkového počtu 92 příspěvkových organizací, kterých se zákonná povinnost týká, byla tato povinnost do konce roku 2005 u 77 příspěvkových organizací splněna. Zbývajících 15 příspěvkových organizací bude dořešeno do konce roku 2006. Zákon vyžaduje zavedení časové i prostorové termoregulace objektů včetně termoventilů na radiátorech. Finanční prostředky, které byly vloženy pro splnění zákonných požadavků, se pohybují ve výši cca 30 mil. Kč v období 2003 – 2006.

Další zákon, jehož naplnění přináší požadavky na finanční prostředky kraje, je zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních. Zákon stanovuje povinnost rozdělit domov na tzv. samostatné rodinné skupiny, což má vliv na rozšíření stávajících prostorů. Nejvýznamnější akcí, kterou se podařilo dokončit v roce 2005, je přemístění Základní školy a Dětského domova Čechy pod Kosířem do zrekonstruovaného objektu v areálu bývalé nemocnice v Prostějově s proinvestovanou částkou ve výši cca 40 mil. Kč. Druhou etapou tohoto záměru je rekonstrukce objektu, ve kterém bude umístěna základní škola pro tento dětský domov v objemu cca 37 mil. Kč, s předpokládaným dokončením v roce 2007.

V souvislosti s přijímáním nových legislativních úprav se zvyšují nároky na technická zázemí pro činnost škol a školských zařízení. K naplnění zákonných norem upravujících ochranu veřejného zdraví, hygienické požadavky na stravovací služby a požadavky na prostory a provoz škol, předškolních zařízení a některých školských zařízení, jsou školy povinny nejpozději do 31. 12. 2007 provést příslušné úpravy tak, aby mohly i nadále zajišťovat školní stravování. Dle provedeného průzkumu se celkové náklady odhadují na 90 mil. Kč.

Dále se evidují požadavky škol v oblasti sportovní výuky a sportovního vyžití mládeže, požadavky na výstavbu nových tělocvičen nebo žádosti na rekonstrukci, či rozšíření tělocvičen. Jde o oblast finančně velmi náročnou, u které se upřednostňuje sdružování finančních prostředků kraje a měst s multifunkčním využitím těchto objektů. Poslední větší investiční akcí je dokončení tělocvičny pro Gymnázium Šumperk ve finančním objemu cca 54 mil. Kč. Na rok 2006 je plánováno zahájení výstavby tělocvičny pro Obchodní akademii, Mohelnice v celkovém objemu cca 37 mil. Kč s dokončením v následujícím roce. Tento objekt bude využíván nejenom studenty obchodní akademie nebo jiných středních škol, ale také dalšími zájemci o sportovní činnost z města Mohelnice a okolí. Důležitou zakázkou v roce 2005 z oblasti kultury byla oprava historické fasády Střední zdravotnické školy E. Pöttinga v Olomouci s 1 mil. dotací Ministerstva kultury. Celkový objem veřejné zakázky je ve výši cca 6,6 mil. Kč.

Celkové požadavky škol na opravy a údržbu, které jsou každoročně aktualizovány, se pohybují ve výši cca 120 mil. Kč. Požadavky na rekonstrukce, případně nové investice, se pohybují ve výši cca 850 mil. Kč. Tyto požadavky jsou v oblasti investic aktualizovány s ohledem na slučování škol a změny reagující na poptávku po jiných oborech a oblastech vzdělání než v minulosti.

Předpokladem pro nezhoršování technického stavu školních objektů je každoroční údržba a opravy ve výši min. 20 mil. Kč. V oblasti investic bude snahou zabezpečit realizaci investičních akcí v ročním objemu min. 60 mil.

Prostředky z rozpočtu kraje na větší opravy a investice v tis. Kč

Prostředky z rozpočtu OK	2005	2006	2007	2008
INVESTICE (tis. Kč)	67 317	55 074	60 000	60 000
OPRAVY (tis. Kč)	7 104	14 400	20 000	20 000
CELKEM (tis. Kč)	74 421	69 474	80 000	80 000

Poznámka: Pokryté výdaje roku 2005 a schválený rozpočet 2006. Pro rok 2007 a 2008 je uveden předpoklad bez požadavků na plnění zákonných norem v oblasti hygienických požadavků na stravování, bez požadavků dle zákona 109/2002 Sb. a bez požadavků na výstavbu Vzdělávacího centra pro zrakově postižené.

4.2.3. Další výdaje Olomouckého kraje v oblasti školství, mládeže a sportu

V roce 2003 přistoupil Olomoucký kraj k realizaci pilotních projektů podle Metodiky pilotních projektů v rámci I. etapy Státní informační politiky ve vzdělávání (SIPVZ). Předpokládá se, že i v letech 2007-08 bude rozvoj ICT na školách nadále finančně podporován. V kraji jsou podporovány programy škol a školských zařízení, které jsou zaměřeny na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů. V roce 2006 přispěje Olomoucký kraj finančními prostředky i na Evropské vzdělávací programy. Tyto finanční prostředky jsou určeny na dofinancování vzdělávacích projektů realizovaných zejména v rámci evropských programů SOCRATES, Leonardo da Vinci, Mládež. Dále na podporu při realizaci projektů s finančním příspěvkem od mezinárodních nadačních fondů např. Česko – německý fond budoucnosti, Višegrádský fond. Příjemci příspěvku jsou školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace.

Kraj, ve snaze zajistit srovnatelné podmínky pro působení škol různých zřizovatelů, začal v roce 2003 jako první z krajů přispívat soukromým středním školám na provoz. V roce 2005 Zastupitelstvo Olomouckého kraje schválilo příspěvek nejen soukromým středním školám, ale i školám, které poskytují vzdělání dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami. Od roku 2003 se v kraji podporuje tzv. zasedání Zastupitelstva mládeže Olomouckého kraje. Jeho cílem je například vytvářet prostor pro diskusi dětí a mládeže Olomouckého kraje s představiteli samosprávy. Od roku 2004 podporuje Olomoucký kraj mezinárodní výměny dětí a mládeže. Školy prostředky využívají na poznávací a vzdělávací zájezdy, k návštěvám partnerských škol v zahraničí, k realizaci projektů Mobility programu Leonardo da Vinci. V roce 2004 byla podepsána Olomouckým krajem smlouva s institucí Le Center National d'Enseignement a Distance ve Francii ve výši 98 000 EUR. Předmětem této zakázky je realizace analýzy vzdělávacích potřeb a proveditelnosti realizace, vzdělávacích aktivit v Olomouckém kraji. V roce 2006 se Olomoucký kraj bude spolupodílet na financování vertikální plošiny pro Gymnázium Čajkovského v Olomouci ve výši 700 tis. Kč. Investorem bude město, které je vlastníkem budovy.

Olomoucký kraj podpořil v roce 2005 Krajskou konferenci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen EVVO). Akce je jedním z úkolů vyplývajících z plnění Akčního plánu Koncepce EVVO Olomouckého kraje. V roce 2006 Olomoucký kraj podpoří realizaci úkolů z Akčního plánu Koncepce Environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (dále jen EVVO). Bude vytvořena studie pro vznik Centra ekologické výchovy Olomouckého kraje, podpořena soutěž Ekologická škola, semináře EVVO pro pedagogické pracovníky, vytvořen Sborník nejlepších výukových programů a aktivit EVVO na školách a vytvořena Brožura s nabídkou programů a aktivit EVVO na školách.

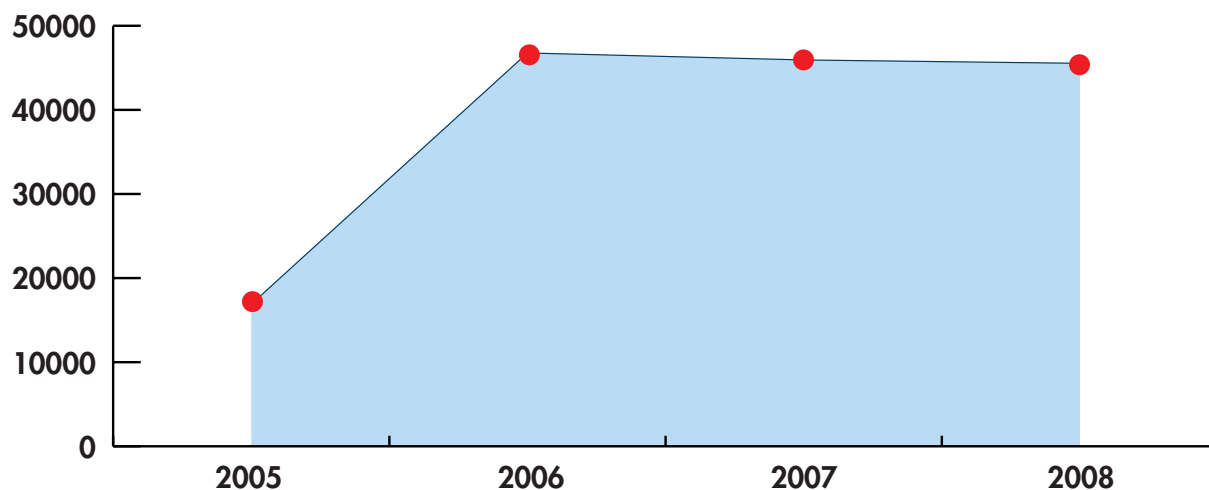
Olomoucký kraj vyhláší od roku 2002 nejlepší sportovce Olomouckého kraje za předcházející rok a stal se prvním krajem, který začal uvedenou akci realizovat na regionální úrovni. Kraj od roku 2003 finančně podporuje Olympiády pro děti a mládež. Jedná se o projekt Českého olympijského výboru, do kterého jsou zapojeny všechny kraje České republiky. V Olomouckém kraji probíhá 4. rokem akce „Sportuj s krajem“. Jde o pokračování úspěšné prezentace občanských sdružení pracujících s dětmi a mládeží. V roce 2005 kraj vyhlásil 1. ročník ocenění Talent Olomouckého kraje, v rámci tohoto vyhlášení jsou oceňováni nadaní a mimořádně nadaní žáci a studenti škol na území kraje. Od roku 2004 Olomoucký kraj přispívá na úhradu nákladů spojených s organizací soutěží a přehlídek. Kromě okresních a krajských kol soutěží podporuje dalších 30 soutěží škol, které mají v rámci kraje již svoji tradici. V roce 2006 kraj poskytne finanční prostředky i na Krajskou soutěž PARAGRAF 11/55. Do

této soutěže budou zapojeny základní školy a víceletá gymnázia. V roce 2004 bylo ze strany Olomouckého kraje podpořeno uspořádání „Krajské Bambiriády“. Tímto způsobem kraj vyjadřuje podporu neziskovému sektoru pracujícímu s dětmi a mládeží. V roce 2005 se poprvé konala akce Středoškolský pěti boj aneb adrenalin trochu jinak, protože kraj podporuje vzájemné setkávání studentů středních škol. Kraj v roce 2006 začal podporovat vrcholový, výkonnostní a mládežnický sport na území Olomouckého kraje. Tato podpora bude realizována jako přímá podpora vytipovaných vrcholových oddílů v jednotlivých okresech a jednorázově vyhlášeným grantovým programem.

Další výdaje kraje v oblasti školství, mládeže a sportu v tis. Kč

Příspěvek	2005	2006	2007	2008
Celkem	16 893	46 768	45 935	45 535

Poznámka: Pokryté výdaje roku 2005, předpoklad 2006 – 08. Stručný přehled je uveden v příloze. č. 2

Střednědobé návrhy a záměry v oblasti výdajů ze státního rozpočtu DZ 2006:

Olomoucký kraj bude nadále prosazovat:

- v souvislosti s racionalizací nadále nesnižovat rozpočet na provozní výdaje, protože je nutné každoročně zohledňovat zvyšování cen energií, nájemného a inflaci.

Nové střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání:

- nadále stanovovat jednotná pravidla pro odpisové plány a odpisy pokrývat do výše 100%. Nově navrhnout stanovení odvodu výši 50 % jen pro budovy a stavby. U ostatního majetku odvod nenařizovat;
- usilovat o zabezpečení realizace oprav v oblasti školství z rozpočtu kraje v ročním objemu min. 20 mil. Kč a v oblasti investic v ročním objemu 60 mil. Kč s možným využitím prostředků z prodeje nemovitostí ve správě školských příspěvkových organizací;
- usilovat o zajištění finančních prostředků na zabezpečení splnění zákonných norem v oblasti hygienických požadavků na stravovací služby a požadavků dětských domovů dle zákona č. 109/2002 Sb., což vyžaduje investiční objem ve výši cca 180 mil. Kč. Tento požadavek je možno plnit např. pomocí finančního úvěru;
- usilovat o výstavbu Vzdělávacího centra pro zrakově postižené v Olomouci Hejčíně v celkové výši cca 300 mil. Kč. Na kofinancování tohoto záměru hledat možnosti získání finančních prostředků z fondů Evropské unie;
- v oblasti školství, mládeže a sportu v kraji je žádoucí v následujících letech finančně podporovat akce, které si v rámci kraje získaly určitou prestiž. Dále podporovat nové akce, které přispějí k rozvoji této oblasti.

4.3. Další zdroje financování – Evropský sociální fond

Olomoucký kraj si je vědom důležitosti Evropského sociálního fondu jako jednoho ze strukturálních fondů EU a finančního nástroje Evropské strategie zaměstnanosti. Základem pro čerpání prostředků z Evropského sociálního fondu v oblasti rozvoje lidských zdrojů v ČR v letech 2004-2006 je Operační program Rozvoj lidských zdrojů, který je zaměřen na celé území České republiky s výjimkou hlavního města Praha. Vzdělávání je věnováno Priorita 3 Rozvoj celoživotního učení. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR přímo řídí - jako klíčový partner Ministerstva práce a sociálních věcí, řídicího orgánu - Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů - dvě opatření. Jedná se o Opatření 3.1 „Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání“ a opatření 3.2 „Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje“. Opatření 3.1 je rozděleno na tzv. systémové projekty, národní projekty a grantové schéma. Celková alokace určená na grantové schéma OP RLZ, Opatření 3.1 činila 1 014 mil Kč, po navýšení v listopadu 2005 již 1 239 mil. Kč. V rámci 1. výzvy grantového schématu Opatření 3.1 bylo rozděleno 369 365 806 Kč. Poslední z trojice opatření v rámci priority 3 OP RLZ je Opatření 3.3 „Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání“, které je rozděleno z 60 % na grantová schémata krajů a 40 % na tzv. systémové projekty. V tomto opatření převzal na sebe úlohu konečného příjemce na svém území Olomoucký kraj. Celková alokace pro Olomoucký kraj činí 60 350 tis. Kč. V rámci 1. výzvy tohoto opatření bylo podpořeno 11 projektů v celkové výši 31 736 721 Kč.

Již přípravě na využívání finančních prostředků v programovacím období věnoval Olomoucký kraj pozornost. V rámci grantu MŠMT „Vyrovnávání disparit ve vzdělávací nabídce krajů“ byl na počátku roku 2004 realizován vzdělávací kurz „Příprava učitelů na výuku projektového řízení a strukturální politiky EU na vybraných typech SŠ v Olomouckém kraji“.

Před první výzvou v rámci grantového schématu OP RLZ, opatření 3.1 v lednu 2005 spoluorganizoval Olomoucký kraj s MŠMT regionální seminář k přípravě na využívání prostředků Evropského sociálního fondu v oblasti vzdělávání, který měl za cíl poskytnout dostatek informací k přípravě projektů do OP RLZ, opatření 3.1. Ředitelé škol a školských zařízení byli také pravidelně informováni např. na poradách ředitelů škol a školských zařízení o možnostech využívání prostředků ESF (viz. příloha č.3).

Rada Olomouckého kraje se rozhodla v roce 2005 finančně podpořit zpracování projektů připravovaných školskými příspěvkovými organizacemi do Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, v jehož rámci je zpracování projektů neuznatelným nákladem. V roce 2005 tak bylo podpořeno 19 projektových námětů škol a školských zařízení zřízených Olomouckým krajem. Celková finanční podpora na zpracování projektů dosáhla výše 450 000 Kč.

Olomoucký kraj také v listopadu roku 2005 zahájil pilotní projekt „Vzdělávání učitelů a vedoucích pracovníků škol a školských zařízení zřízených Olomouckým krajem v přípravě projektů do strukturálních fondů EU“, který je zaměřen na praktické dovednosti při přípravě projektů do strukturálních fondů EU.

Olomoucký kraj počítá při realizaci návrhů a záměrů krajského vzdělávání také se zapojením do národních a systémových projektů financovaných ze zdrojů Evropského sociálního fondu (viz. příloha č. 4).

Národní projekty – jsou projekty založené na přímém přidělení prostředků programu na realizaci nebo k doplnění národních politik programů. Tyto projekty jsou předkládány výhradně konečnými příjemci - subjekty s kompetencí k implementaci národních politik a programů v dané oblasti. Tito koneční příjemci jsou stanoveni v Dodatku OP RLZ. Projekty realizuje Konečný příjemce, který je zároveň Konečným uživatelem, a to buď ve spolupráci s partnery nebo prostřednictvím externího dodavatele, nebo kombinací obojího.

Systémové projekty – jsou projekty založené na přímém přidělení prostředků programu na rozvoj národních politik a programů a na modernizaci (rozšíření kapacity a kvality nabídky) veřejných služeb. Tyto projekty jsou předkládány výhradně konečnými příjemci, subjekty s kompetencí k rozvoji národních politik a programů v dané oblasti. Tito koneční příjemci jsou stanoveni v Dodatku OP RLZ.

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání DZ 2006:

- **podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti přípravy a zpracování projektů;**
- **finančně podporovat zpracování projektů připravovaných školami a školskými zařízeními;**
- **podporovat zapojení škol a školských zařízení do národních a systémových projektů.**

4.4. Efektivita dosavadních opatření

Efektivita dosavadních opatření se odrazila především v racionalizaci škol a školských zařízení v kraji. K racionalizacím docházelo a nadále bude docházet především z důvodu avizovaného poklesu počtu dětí. Od roku 2003 činí roční finanční úspora přímých neinvestičních výdajů, včetně mzdových prostředků, cca 10,7 mil. Kč. Úspora v oblasti provozních prostředků je cca 5 mil. Kč. Přehled racionalizačních opatření do 31. 12. 2005 je uveden v příloze č. 5.

5. Závěr

Realizace v dokumentu uváděných střednědobých návrhů a záměrů krajského vzdělávání významným způsobem přispěje ke zvýšení kvality vzdělávání na všech úrovních školství v kraji.

Vzhledem k tomu, že dlouhodobý záměr kraje vychází z dlouhodobého záměru České republiky, bude pro realizaci navrhovaných opatření vyžadovat na centrální úrovni:

- dořešení legislativy, systému vícezdrojového financování a motivace pro další vzdělávání;
- definování celostátních rozvojových programů hrazených z kapitoly 333- MŠMT státního rozpočtu;
- definování rozvojových programů a zpřesňování podmínek pro využití prostředků ESF po roce 2006;
- v rámci každoroční přípravy státního rozpočtu usilovat o navýšení prostředků, především na rychlejší rozvoj platů učitelů a na celostátní rozvojové programy, zejména ty, které není možné spolufinancovat v rámci ESF, nebo na takové, jejichž zajištění bude nezbytné pro úspěch reformy vzdělávání a zajištění udržení zahájených procesů ve školství.

Velkým přínosem Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2006 je, že se jedná o výsledek týmové práce. Vedle zpracovatele se na jeho tvorbě úzce podíleli odpovědný člen Rady Olomouckého kraje, pracovní skupiny složené z ředitelů jednotlivých typů škol, členové Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje a Rady pro rozvoj lidských zdrojů, pracovní skupiny tripartity. Dlouhodobý záměr tak díky této skutečnosti dobře reflektuje současný stav a určuje strategii dalšího postupu.

Krajský úřad Olomouckého kraje chce využít této dobré spolupráce se sociálními partnery a dále je zapojovat do procesů spojených s naplňováním priorit Olomouckého kraje v oblasti vzdělávání.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje tímto děkuje všem, kteří se na tvorbě dlouhodobého záměru podíleli.

Seznam použitých zkratk:

ČŠI	Česká školní inspekce
ČSU	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ OK	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky
ESF	Evropský sociální fond
HDP	hrubý domácí produkt
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OU	odborné učiliště
PC	pedagogické centrum
PrŠ	praktická škola
PRUOK	Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje
RgŠ	regionální školství
RHSD	Rada hospodářské a sociální dohody
RLZ	rozvoj lidských zdrojů
ROK	Rada Olomouckého kraje
RRLZ	Rada pro rozvoj lidských zdrojů
SIPVZ	Státní informační politika ve vzdělávání
SLBD	sčítání lidu, bytů a domů
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SŠ	střední škola
SVČ	střediska volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠVP	školní vzdělávací program
UNIV	uznávání neformálního a informálního vzdělání
VOŠ	vyšší odborná škola
VaV	výzkum a věda
VŠ	vyšší odborná škola
VWZ	Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost
ZMOK	Zastupitelstvo mládeže Olomouckého kraje
ZOK	Zastupitelstvo Olomouckého kraje
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Příloha č. 1

Mateřské školy (MŠ) bez speciálních mateřských škol

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Demografická projekce																
Děti ve věku 2 roky			5 479	5 694	5 655	5 707	5 807	5 880	5 885	5 871	5 841	5 801	5 756	5 713	5 663	5 610
3 roky			5 541	5 478	5 692	5 653	5 707	5 806	5 879	5 884	5 871	5 840	5 801	5 756	5 712	5 662
4 roky			5 643	5 540	5 477	5 692	5 653	5 706	5 805	5 878	5 883	5 869	5 840	5 799	5 754	5 711
5 let			5 658	5 643	5 539	5 477	5 691	5 652	5 705	5 803	5 877	5 883	5 868	5 838	5 799	5 753
6 let			5 599	5 658	5 641	5 539	5 475	5 690	5 650	5 704	5 803	5 876	5 881	5 867	5 838	5 798
Věková skupina 3-5 let	0	0	16 842	16 661	16 708	16 822	17 051	17 164	17 389	17 565	17 631	17 592	17 509	17 393	17 265	17 126
Počet dětí zapsaných v mateřské škole (vč.přípravných ročníků)																
Děti celkem	18 596	18 447	18 572	18 472	18 583	18 709	18 940	19 111	19 311	19 489	19 595	19 594	19 489	19 350	19 194	19 024
z toho ve věku mladších 3 let	1 459	1 731	1 865	1 941	1 984	1 997	2 032	2 058	2 060	2 055	2 044	2 030	2 015	2 000	1 982	1 964
3 leté	4 387	4 394	4 512	4 709	4 674	4 641	4 685	4 767	4 827	4 831	4 820	4 795	4 763	4 726	4 690	4 649
4 leté	5 265	5 371	5 329	5 132	5 331	5 538	5 500	5 552	5 648	5 719	5 724	5 711	5 682	5 642	5 599	5 557
5 leté	5 836	5 487	5 455	5 427	5 247	5 203	5 435	5 426	5 505	5 629	5 730	5 765	5 751	5 721	5 683	5 638
6 leté a starší	1 649	1 464	1 411	1 263	1 347	1 329	1 287	1 309	1 271	1 255	1 277	1 293	1 279	1 261	1 241	1 218
Podíl dětí zapsaných v mateřských školách z jednotek věku v %																
Podíl dětí v MŠ celkem z věk.skup.3-5 letých			110,27%	110,87%	111,22%	111,22%	111,08%	111,35%	111,05%	110,95%	111,14%	111,38%	111,31%	111,25%	111,17%	111,08%
Podíl dětí mladších 3 let v MŠ z 2 letých			34,04%	34,09%	35,08%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%
Podíl dětí 3 letých v MŠ z 3 letých			81,43%	85,96%	82,12%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%	82,10%
Podíl dětí 4 letých v MŠ z 4 letých			94,44%	92,64%	97,33%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%	97,30%
Podíl dětí 5 letých v MŠ z 5 letých			96,41%	96,17%	94,73%	95,00%	95,50%	96,00%	96,50%	97,00%	97,50%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%
Podíl dětí starších ze 6 letých			25,20%	22,32%	23,88%	24,00%	23,50%	23,00%	22,50%	22,00%	22,00%	22,00%	21,75%	21,50%	21,25%	21,00%

Základní vzdělávání bez speciálních základních škol

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Demografická projekce																
Děti ve věku 6 let	0	0	5 599	5 658	5 641	5 539	5 475	5 690	5 650	5 704	5 803	5 876	5 881	5 867	5 838	5 798
Věková skupina 6 - 14 let	0	0	67 114	64 308	61 668	58 844	56 120	54 008	52 032	50 872	50 742	51 017	51 239	51 468	51 764	52 089
Žáci v základním vzdělávání																
Počet žáků přijatých do 1.roč. základních škol	7 095	6 197	5 823	5 616	5 488	5 423	5 327	5 458	5 518	5 590	5 667	5 743	5 762	5 752	5 727	5 690
Podíl z dětí 6letých v %			104,00%	99,26%	97,29%	97,90%	97,29%	95,92%	97,66%	98,00%	97,65%	97,74%	97,98%	98,05%	98,09%	98,13%
Počet žáků přípravných tříd na základní škole	25	21	8	10	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet žáků na I.stupni základních škol	38 319	36 565	34 153	32 067	30 019	28 393	27 583	27 279	27 206	27 309	27 555	27 969	28 278	28 514	28 652	28 676
z toho v 5. ročníku	7 837	8 105	7 606	7 434	6 969	6 082	5 708	5 540	5 436	5 371	5 278	5 402	5 465	5 537	5 614	5 690
Počet žáků na II.stupni základních škol	28 986	28 704	28 689	28 278	27 461	26 677	24 968	23 273	21 627	20 279	19 632	19 241	19 116	19 144	19 292	19 586
z toho v 7.ročníku	7 327	7 500	7 132	7 346	6 929	6 751	6 361	5 556	5 206	5 049	4 952	4 892	4 806	4 917	4 975	5 040
Počet žáků základních škol celkem	67 305	65 269	62 842	60 345	57 480	55 070	52 551	50 552	48 833	47 588	47 187	47 210	47 394	47 657	47 944	48 262
Počet absolventů základních škol																
Počet žáků odcházejících do 6letých a 8letých škol	815	786	834	821	843	782	692	651	615	597	588	577	586	590	598	607
v tom do 8letých gymnázií	666	637	652	635	630	602	517	485	471	462	457	449	459	465	471	477
podíl ze žáků 5.ročníku předchoz. roku zákl. školy v %		8,13%	8,04%	8,35%	8,47%	8,63%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
v tom do 8letých tanečních konzervatoří	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom do 6letých gymnázií	149	149	182	186	213	180	176	165	144	135	131	129	127	125	128	129
podíl ze žáků 7. roč. předchoz roku základní školy		2,03%	2,43%	2,61%	2,90%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%
Počet žáků v nižších stupních 6letých a 8letých škol	2 992	2 905	2 897	2 936	2 934	2 889	2 712	2 548	2 358	2 192	2 119	2 077	2 061	2 060	2 075	2 107

Střední školy celkem - denní studium (vč. speciálních středních škol)

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Demografická projekce																
Mládež ve věku 15let	0	0	8 256	8 455	8 275	8 356	8 190	7 798	7 620	6 858	5 929	5 593	5 652	5 636	5 533	5 470
Věková skupina 15-18 let	0	0	33 706	33 587	33 250	33 325	33 260	32 602	31 947	30 450	28 188	25 987	24 020	22 799	22 403	22 279
Žáci přijati do středních škol (vč. speciálních středních škol)																
Žáci přijati do 1.roč. středních škol*)	9 576	9 614	9 522	9 555	9 745	9 412	9 401	9 009	8 793	8 281	7 449	7 113	6 966	6 779	6 708	6 601
Žáci přijati do 1.roč. středních škol*) bez nástavbového studia (viz tab.7)	8 920	8 964	8 920	8 758	8 928	8 591	8 576	8 182	7 989	7 486	6 696	6 385	6 258	6 179	6 107	5 992
jejich podíl z dětí 15letých v %			108,04%	103,58%	107,89%	102,81%	104,71%	104,93%	104,84%	109,16%	112,93%	114,16%	110,72%	109,63%	110,38%	109,54%
Žáci přijati do středního vzdělávání s maturitní zkouškou	5 875	5 975	5 976	6 183	6 392	6 301	6 335	6 168	6 108	5 872	5 387	5 153	5 027	4 855	4 816	4 733
jejich podíl z přijatých do SŠ v %	61,35%	62,15%	62,76%	64,71%	65,59%	66,95%	67,39%	68,46%	69,46%	70,90%	72,31%	72,44%	72,17%	71,62%	71,80%	71,71%
Žáci přijati do všeobecného vzdělávání**)	1 901	1 841	2 044	1 947	2 048	2 035	2 076	2 023	2 016	1 978	1 880	1 841	1 824	1 812	1 807	1 796
jejich podíl z přijatých do SŠ v %	19,85%	19,15%	21,47%	20,38%	21,02%	21,62%	22,08%	22,46%	22,93%	23,89%	25,23%	25,88%	26,18%	26,74%	26,93%	27,21%
Žáci přijati do středního vzdělávání a středního vzdělávání s výučním listem	3 701	3 639	3 546	3 372	3 353	3 111	3 066	2 842	2 685	2 410	2 063	1 960	1 938	1 924	1 892	1 867
jejich podíl z absolventů ZŠ v %	51,84%	49,79%	48,87%	46,25%	44,58%	44,17%	42,76%	41,65%	40,46%	38,55%	37,54%	38,03%	38,74%	39,17%	38,99%	39,09%

Žáci ve středních školách celkem (vč. speciálních středních škol)																
Počet žáků středních škol	31 133	31 639	31 805	31 679	31 868	31 593	31 401	30 814	30 071	29 039	27 403	25 808	24 425	23 407	22 853	22 511
Počet žáků středních škol bez nástavbového studia	30 401	30 422	30 700	30 347	30 402	30 014	29 812	29 220	28 499	27 497	25 912	24 379	23 041	22 151	21 695	21 345
Podíl z věkové skupiny 15-18 let v %			91,08%	90,35%	91,43%	90,07%	89,63%	89,63%	89,21%	90,30%	91,93%	93,81%	95,92%	97,16%	96,84%	95,81%
Počet žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	20 861	21 250	21 592	21 869	22 339	22 547	22 647	22 588	22 250	21 829	20 927	19 983	19 009	18 111	17 621	17 345
jejich podíl z žáků středních škol v %	67,01%	67,16%	67,89%	69,03%	70,10%	71,37%	72,12%	73,30%	73,99%	75,17%	76,37%	77,43%	77,83%	77,38%	77,11%	77,05%
Počet žáků ve všeobecném vzdělávání**)	6 385	6 622	7 440	7 616	7 764	7 936	7 960	8 026	7 984	7 928	7 734	7 553	7 364	7 201	7 129	7 086
jejich podíl z žáků středních škol v %	20,51%	20,93%	23,39%	24,04%	24,36%	25,12%	25,35%	26,05%	26,55%	27,30%	28,22%	29,27%	30,15%	30,77%	31,20%	31,48%
Počet žáků ve středním vzdělávání a středním vzdělávání s výučním listem	10 272	10 389	10 213	9 810	9 529	9 046	8 754	8 226	7 821	7 210	6 477	5 825	5 416	5 296	5 232	5 166
jejich podíl z žáků středních škol v %	32,99%	32,84%	32,11%	30,97%	29,90%	28,63%	27,88%	26,70%	26,01%	24,83%	23,63%	22,57%	22,17%	22,62%	22,89%	22,95%
Počet absolventů středních škol (vč. speciálních středních škol)	4 800	7 395	7 163	7 701	7 540	7 579	7 426	7 439	7 429	7 246	7 104	6 833	6 587	6 121	5 648	5 445

*) včetně příslušných ročníků 6letých a 8letých gymnázií a 8letých konzervatoří

***) studium na gymnáziích 4letých, v přísl. ročnících 6letých a 8letých gymnázií a v oborech lyceum na SOŠ

Střední školy celkem - ostatní formy studia

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Žáci přijati do středních škol (vč. nástavbového studia)																
Počet žáků přijatých do 1.roč. středních škol*)	561	511	626	714	754	762	768	765	774	758	709	697	683	602	607	612
Počet žáků přijatých do středního vzdělávání s maturitní zkouškou	561	511	626	714	753	762	768	765	774	758	709	697	683	602	607	612
z toho do lyceí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podíl přijatých žáků do středního vzdělávání s maturitní zkouškou z přijatých na SŠ v %	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	99,87%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Počet přijatých do všeobecného vzdělávání**)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podíl přijatých do všeob. vzděl. z přijatých do SŠ v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Počet žáků přijatých do středního vzdělávání a středního vzdělávání s výučním listem	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jejich podíl z absolventů ZŠ v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Žáci ve středních školách celkem (vč.nástavbového studia)																
Počet žáků středních škol	1 225	1 130	1 410	1 549	1 667	1 697	1 722	1 722	1 728	1 723	1 658	1 595	1 544	1 422	1 334	1 338
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	1 211	1 130	1 410	1 548	1 664	1 693	1 718	1 719	1 724	1 720	1 655	1 592	1 542	1 419	1 332	1 336
jejich podíl z žáků středních škol v %	98,86%	100,00%	100,00%	99,94%	99,82%	99,77%	99,78%	99,80%	99,81%	99,83%	99,84%	99,86%	99,87%	99,86%	99,85%	99,85%
v tom počet žáků ve všeobecném vzdělávání*)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jejich podíl z žáků středních škol v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
v tom počet žáků ve středním vzdělávání a středním vzdělávání s výučním listem	14	0	0	1	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2
jejich podíl z žáků středních škol v %	1,14%	0,00%	0,00%	0,06%	0,18%	0,23%	0,22%	0,20%	0,19%	0,17%	0,16%	0,14%	0,13%	0,14%	0,15%	0,15%
Počet absolventů středních škol	137	262	158	250	284	334	341	346	348	349	352	346	328	324	316	275

*) včetně příslušných ročníků 6letých a 8letých gymnázií a 8letých konzervatoří

***) studium na gymnáziích 4letých, v přísl.ročnících 6letých a 8letých gymnázií a v oborech lyceum na SOŠ

GYMNÁZIA (bez speciálních středních škol) v denním / prezenčním studiu

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Žáci přijatí																
Počet přijatých žáků do 4letých gymnázií a příslušných ročníků 6letých a 8letých gymnázií	1 780	1 667	1 712	1 695	1 787	1 770	1 811	1 758	1 751	1 713	1 614	1 575	1 559	1 548	1 541	1 531
Podíl přijatých z 15 letých v %			20,74%	20,05%	21,60%	21,18%	22,11%	22,55%	22,98%	24,98%	27,23%	28,17%	27,58%	27,46%	27,86%	27,99%
Žáci celkem																
Počet žáků gymnázií celkem (ve všech ročnících)	9 256	9 232	9 715	9 684	9 695	9 731	9 640	9 532	9 297	9 074	8 807	8 584	8 379	8 215	8 158	8 148
v tom ve 4letých gymnáziích	2 941	3 116	3 239	3 396	3 646	3 773	3 845	3 875	3 866	3 866	3 866	3 865	3 865	3 865	3 865	3 865
v tom v 6letých a 8letých gymnáziích celkem	6 315	6 116	6 476	6 288	6 049	5 958	5 795	5 657	5 431	5 208	4 942	4 718	4 513	4 350	4 294	4 283
v tom v ročnících odpovídajících ZŠ	2 992	2 905	2 897	2 936	2 934	2 889	2 712	2 548	2 358	2 192	2 119	2 077	2 061	2 060	2 075	2 107
v tom v ročnících odpovídajících SŠ	3 323	3 211	3 579	3 352	3 115	3 069	3 084	3 109	3 073	3 016	2 823	2 642	2 452	2 290	2 219	2 175
Podíl žáků gymnázií odpovídajících SŠ z 15-18 leté mládeže v %			20,23%	20,09%	20,33%	20,53%	20,83%	21,42%	21,72%	22,60%	23,73%	25,04%	26,30%	27,00%	27,16%	27,11%
Podíl žáků příslušných ročníků gymnázií z žáků středních škol celkem v %	20,12%	20,00%	21,44%	21,30%	21,22%	21,66%	22,06%	22,66%	23,07%	23,70%	24,41%	25,21%	25,86%	26,30%	26,62%	26,83%
Počet absolventů gymnázií (vč. 6letých a 8letých)	1 007	1 529	1 129	1 682	1 686	1 606	1 641	1 617	1 711	1 684	1 723	1 674	1 667	1 630	1 534	1 497

GYMNÁZIA (bez speciálních středních škol) v ostatních formách studia

Žáci přijatí																
Počet přijatých žáků do 4letých gymnázií a příslušných ročníků 6letých a 8letých gymnázií	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žáci celkem																
Počet žáků gymnázií celkem (ve všech ročnících)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom ve 4letých gymnáziích	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom v 6letých a 8letých gymnáziích celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho v ročnících odpovídajících SŠ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíl žáků příslušných ročníků gymnázií z žáků středních škol celkem v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Počet absolventů gymnázií (vč. 6letých a 8letých)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLY (bez nástavbového studia a speciálních středních škol) v denním studiu - SOŠ

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Žáci přijati																
Počet přijatých žáků do SOŠ celkem (vč. přísl. roč. konzervatoří)	2 807	3 160	3 065	3 113	3 216	3 136	3 137	3 047	3 031	2 858	2 550	2 386	2 313	2 268	2 240	2 167
Podíl přijatých z 15 letých v %			37,12%	36,82%	38,86%	37,53%	38,30%	39,08%	39,78%	41,67%	43,02%	42,67%	40,92%	40,24%	40,48%	39,61%
v tom počet přijatých do středního vzdělání s maturitní zkouškou	2 775	3 160	3 065	3 113	3 216	3 136	3 137	3 047	3 031	2 858	2 550	2 386	2 313	2 268	2 240	2 167
z toho do oborů lyceum	121	174	332	252	261	265	265	265	265	265	265	265	265	265	265	265
v tom počet přijatých do středního vzdělání bez maturitní zkoušky	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíl žáků SOŠ z žáků středních škol celkem v %	29,31%	32,87%	32,19%	32,58%	33,00%	33,32%	33,36%	33,83%	34,47%	34,51%	34,24%	33,55%	33,20%	33,46%	33,39%	32,83%
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou v %	28,98%	32,87%	32,19%	32,58%	33,00%	33,32%	33,36%	33,83%	34,47%	34,51%	34,24%	33,55%	33,20%	33,46%	33,39%	32,83%
z toho v oborech lyceum v %	1,26%	1,81%	3,49%	2,64%	2,68%	2,81%	2,82%	2,94%	3,02%	3,20%	3,56%	3,73%	3,81%	3,91%	3,95%	4,01%
v tom ve středním vzdělávání bez maturitní zkoušky v %	0,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Žáci celkem																
Počet žáků SOŠ celkem (vč. přísl. roč. konzervatoří)	11 389	11 321	11 397	11 628	12 014	11 979	12 020	11 932	11 715	11 443	10 874	10 241	9 567	9 019	8 730	8 521
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	11 334	11 304	11 397	11 628	12 014	11 979	12 020	11 932	11 715	11 443	10 874	10 241	9 567	9 019	8 730	8 521
z toho v oborech lyceum	121	295	622	868	1 003	1 093	1 031	1 042	1 046	1 046	1 046	1 046	1 046	1 046	1 046	1 045
v tom ve středním vzdělávání bez maturitní zkoušky v %	55	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíl žáků SOŠ z 15-18leté mládeže v %			33,81%	34,62%	36,13%	35,94%	36,14%	36,60%	36,67%	37,58%	38,58%	39,41%	39,83%	39,56%	38,97%	38,25%
Podíl žáků SOŠ z žáků SŠ celkem v %	36,58%	35,78%	35,83%	36,71%	37,70%	37,91%	38,28%	38,72%	38,96%	39,41%	39,68%	39,68%	39,17%	38,53%	38,20%	37,85%
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou v %	36,41%	35,73%	35,83%	36,71%	37,70%	37,91%	38,28%	38,72%	38,96%	39,41%	39,68%	39,68%	39,17%	38,53%	38,20%	37,85%
v tom ve středním vzdělávání bez maturitní zkoušky v %	0,18%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Podíl žáků oboru lyceum z žáků středního vzdělávání s maturitní zkouškou na SOŠ v %	1,07%	2,61%	5,46%	7,46%	8,35%	9,13%	8,58%	8,73%	8,93%	9,14%	9,62%	10,22%	10,94%	11,60%	11,98%	12,27%
Počet absolventů středních odborných škol	828	2 751	2 495	2 513	2 480	2 775	2 703	2 743	2 858	2 746	2 746	2 668	2 654	2 502	2 233	2 089
v tom střední vzdělání s maturitní zkouškou	804	2 729	2 479	2 513	2 480	2 775	2 703	2 743	2 858	2 746	2 746	2 668	2 654	2 502	2 233	2 089
z toho obor lyceum	0	0	0	0	117	166	318	246	252	256	256	256	256	256	257	257
v tom střední vzdělání bez maturitní zkoušky	24	22	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLY (bez nástavbového studia a speciálních středních škol) v ostatních formách studia - SOŠ

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Žáci přijati																
Počet přijatých žáků do SOŠ celkem (vč.přísl.roč.konzervatoří)	142	123	124	149	178	177	177	172	171	161	144	135	131	128	127	122
Počet přijatých žáků do SOŠ celkem (vč.přísl.roč.konzervatoří)	142	123	124	149	178	177	177	172	171	161	144	135	131	128	127	122
z toho do oborů lyceum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom počet přijatých do středního vzdělávání bez maturitní zkoušky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíl žáků přijatých do SOŠ z žáků přijatých do středních škol v ostatních formách studia celkem v %	25,31%	24,07%	19,81%	20,87%	23,61%	23,25%	23,09%	22,49%	22,12%	21,31%	20,32%	19,33%	19,15%	21,29%	20,84%	19,99%
v tom do středního vzdělávání s maturitní zkouškou v %	25,31%	24,07%	19,81%	20,87%	23,61%	23,25%	23,09%	22,49%	22,12%	21,31%	20,32%	19,33%	19,15%	21,29%	20,84%	19,99%
z toho do oborů lyceum v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
v tom do středního vzdělávání bez maturitní zkoušky v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Žáci celkem																
Počet žáků SOŠ celkem (vč.přísl.roč.konzervatoří)	429	346	395	416	495	509	511	507	498	486	462	435	407	383	371	362
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	429	346	395	416	495	509	511	507	498	486	462	435	407	383	371	362
z toho v oborech lyceum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom ve středním vzdělávání bez maturitní zkoušky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíl žáků SOŠ z žáků SŠ v ostatních formách studia celkem v %	35,02%	30,62%	28,01%	26,86%	29,69%	29,99%	29,67%	29,45%	28,82%	28,23%	27,88%	27,30%	26,34%	26,96%	27,81%	27,06%
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou v %	35,02%	30,62%	28,01%	26,86%	29,69%	29,99%	29,67%	29,45%	28,82%	28,23%	27,88%	27,30%	26,34%	26,96%	27,81%	27,06%
v tom ve středním vzdělávání bez maturitní zkoušky v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Podíl žáků oboru lyceum ze středního vzdělávání s maturitní zkouškou na SOŠ v ostatních formách studia v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Počet absolventů středních odborných škol	12	110	44	50	38	50	51	51	51	50	49	46	44	41	38	37
v tom střední vzdělávání s maturitní zkouškou	12	110	44	50	38	50	51	51	51	50	49	46	44	41	38	37
z toho lycea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom střední vzdělávání bez maturitní zkoušky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILIŠTĚ a učiliště (bez nástavbového studia a speciálních středních škol) v denním/prezenčním studiu - (SOU a U)

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Žáci přijati																
Počet přijatých žáků do SOU celkem	3 931	3 715	3 702	3 561	3 447	3 210	3 154	2 902	2 731	2 441	2 056	1 948	1 912	1 888	1 851	1 819
Podíl přijatých z 15 letých v %			44,84%	42,12%	41,66%	38,41%	38,51%	37,21%	35,85%	35,59%	34,68%	34,83%	33,82%	33,51%	33,46%	33,25%
v tom počet přijatých do středního vzdělávání s maturitní zkouškou	664	498	597	578	572	574	563	535	521	506	468	463	448	440	434	427
v tom počet přijatých do středního vzdělávání s výučním listem	3 267	3 217	3 105	2 983	2 875	2 636	2 591	2 367	2 210	1 935	1 588	1 485	1 463	1 449	1 417	1 392
Podíl žáků přijatých do SOU z přijatých žáků do středních škol celkem v %	41,05%	38,64%	38,88%	37,27%	35,37%	34,10%	33,54%	32,21%	31,06%	29,47%	27,60%	27,39%	27,44%	27,86%	27,60%	27,55%
v tom do středního vzdělávání s maturitní zkouškou v %	6,93%	5,18%	6,27%	6,05%	5,87%	6,10%	5,98%	5,94%	5,93%	6,11%	6,29%	6,50%	6,44%	6,49%	6,47%	6,46%
v tom do středního vzdělávání s výučním listem v %	34,12%	33,46%	32,61%	31,22%	29,50%	28,01%	27,56%	26,27%	25,14%	23,36%	21,31%	20,88%	21,01%	21,37%	21,12%	21,09%
Žáci celkem																
Počet žáků SOU celkem	11 680	11 686	11 347	10 846	10 472	9 992	9 592	9 041	8 587	7 914	7 091	6 373	5 899	5 718	5 623	5 525
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	2 531	2 402	2 272	2 161	2 098	2 147	2 109	2 078	2 024	1 962	1 873	1 807	1 741	1 681	1 650	1 617
v tom ve středním vzdělávání s výučním listem	9 149	9 284	9 075	8 685	8 374	7 845	7 483	6 963	6 563	5 952	5 218	4 566	4 158	4 037	3 974	3 908
Podíl žáků SOU z 15-18leté mládeže v %			33,66%	32,29%	31,49%	29,98%	28,84%	27,73%	26,88%	25,99%	25,16%	24,53%	24,56%	25,08%	25,10%	24,80%
Podíl žáků SOU z žáků SŠ celkem v %	37,52%	36,94%	35,68%	34,24%	32,86%	31,63%	30,55%	29,34%	28,56%	27,25%	25,88%	24,70%	24,15%	24,43%	24,61%	24,54%
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou v %	8,13%	7,59%	7,14%	6,82%	6,58%	6,80%	6,72%	6,74%	6,73%	6,76%	6,84%	7,00%	7,13%	7,18%	7,22%	7,18%
v tom ve středním vzdělávání s výučním listem v %	29,39%	29,34%	28,53%	27,42%	26,28%	24,83%	23,83%	22,60%	21,82%	20,50%	19,04%	17,69%	17,02%	17,25%	17,39%	17,36%
Počet absolventů SOU																
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	197	416	638	529	523	426	499	466	477	473	464	441	430	417	386	382
v tom ve středním vzdělávání s výučním listem	2 471	2 422	2 612	2 684	2 508	2 451	2 293	2 250	2 023	1 987	1 815	1 695	1 482	1 216	1 139	1 122

STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILIŠTĚ a učiliště (bez nástavbového studia a speciálních středních škol) v OFS studiu - (SOU a U)

Žáci přijati																
Počet přijatých žáků do SOU celkem	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom počet přijatých do středního vzdělávání s maturitní zkouškou	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom počet přijatých do středního vzdělávání s výučním listem	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíl žáků SOU z žáků středních škol celkem v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
v tom ve středním vzdělávání s výučním listem v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Žáci celkem																
Počet žáků SOU celkem	14	0	0	1	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom ve středním vzdělávání s výučním listem	14	0	0	1	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2
Podíl žáků SOU z žáků SŠ celkem v %	1,14%	0,00%	0,00%	0,06%	0,18%	0,23%	0,22%	0,20%	0,19%	0,17%	0,16%	0,14%	0,13%	0,14%	0,15%	0,15%
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
v tom ve středním vzdělávání s výučním listem v %	1,14%	0,00%	0,00%	0,06%	0,18%	0,23%	0,22%	0,20%	0,19%	0,17%	0,16%	0,14%	0,13%	0,14%	0,15%	0,15%
Počet absolventů SOU																
v tom ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom ve středním vzdělávání s výučním listem	13	5	0	0	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1

Vyšší odborné školy - denní/prezenční forma studia

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
	skutečnost					výhled										
Demografická projekce																
19 letá mládež	0	0	8 584	8 560	8 597	8 265	8 241	8 440	8 260	8 341	8 176	7 784	7 606	6 847	5 920	5 584
Věková skupina 19-21 let	0	0	26 945	26 090	25 722	25 403	25 086	24 928	24 923	25 023	24 760	24 284	23 549	22 221	20 357	18 337
Studenti přijatí na VOŠ																
Počet přijatých studentů	282	454	376	449	438	456	456	457	464	467	464	460	457	443	405	380
Podíl na 19 leté mládeži v %			4,38%	5,25%	5,09%	5,51%	5,53%	5,42%	5,61%	5,59%	5,67%	5,91%	6,01%	6,48%	6,84%	6,81%
Studenti VOŠ																
Počet studentů	872	986	941	1 058	1 064	1 115	1 131	1 166	1 172	1 181	1 185	1 181	1 173	1 154	1 102	1 037
Podíl ze skupiny 19-21 let			3,49%	4,06%	4,14%	4,39%	4,51%	4,68%	4,70%	4,72%	4,79%	4,86%	4,98%	5,19%	5,42%	5,65%
Počet absolventů VOŠ	293	274	282	227	305	286	317	298	331	331	332	336	338	336	333	331

Vyšší odborné školy - ostatní formy studia

Studenti přijatí na VOŠ																
Počet přijatých studentů	83	85	111	57	69	62	62	62	63	63	63	63	62	60	55	52
Studenti VOŠ																
Počet studentů	182	170	215	203	211	192	187	187	185	187	187	187	185	184	182	176
Absolventi VOŠ																
Počet absolventů	17	33	7	23	21	14	21	19	19	19	19	19	19	19	19	18

Příloha: č. 2

Příspěvek	2005	2006	2007	2008
Rozvoj IT na školách	5 000	5 000	5 000	5 000
Soukromé školy	7 200	7 200	7 200	7 200
Vyhlášení nejlepších sportovců kraje	400	400	400	400
Olympiády pro děti a mládež (letní a zimní)	1 108	550	1 100	600
Sportuj s krajem	250	250	250	250
Talent Olomouckého kraje	127	170	170	170
Podpora programů škol, školských zařízení, které jsou zaměřeny na DVPP v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů	150	150	150	150
Náklady spojené se zasedáním Zastupitelstva mládeže Olomouckého kraje	37	60	60	60
Mezinárodní výměny dětí a mládeže, skupin dětí a mládeže ze škol a školských zařízení zřizovaných OK	62	100	100	100
Krajská konference environmentální výchovy pro koordinátory EVVO na školách a pedagogy volného času	25	50	50	50
Příspěvek na úhradu nákladů spojených s organizační soutěží a přehlídek	200	350	350	350
Evropské vzdělávací programy	0	300	400	500
Krajská Bambiriáda	50	65	65	65
Středoškolský pěti boj aneb adrenalin trochu jinak	128	200	200	200
Krajská soutěž PARAGRAF 11/55	0	40	40	40
Koncepce Enviromentální výchovy, vzdělávání a osvěty	0	360	400	400
Monsieur l'Agent Comptable du C.N.E.D – výuka cizích jazyků	2 156	823	0	0
Podporu sportu (vrcholového, výkonnostního a mládežnického) na území kraje	0	30 000	30 000	30 000
Vertikální plošina pro Gymnázium Čajkovského v Olomouci	0	700	0	0
Celkem	16 893	46 768	45 935	45 535

Poznámka: Pokryté výdaje roku 2005, předpoklad 2006 - 08

Příloha č. 3

Seznam realizovaných projektů:

SROP 3.1	Materiální a technologické vybavení Centra vzdělávání a odborného výcviku v Šumperku v roce 2005	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Šumperk	Realizuje se
SROP 3.1	Zřízení střediska celoživotního vzdělávání ve strojírenských oborech	Sigmundova střední škola strojírenská, Lučín	Realizace 2006 Realizuje se
OP RLZ 3.1	Další vzděláváním pedagogických pracovníků se zaměřením na implementaci rámcových vzdělávacích programů ve výuce chemie na ZŠ a SŠ s ohledem na použití ICT technologie a environmentální výchovu	Gymnázium, Šternberk	Realizace 2006 Realizace 2006
OP RLZ 3.3	Profesním vzděláváním k prosperitě Jesenicka a Šumperska	Hotelová škola Vincenze Priessnitze, Jeseník	Realizace 2006
OP RLZ 3.3	Odborné vzdělání a certifikace instruktorů, technologů a řídicích pracovníků ATB nově zřizované středisko svařování plastových materiálů	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Šumperk	Realizace 2006

Připravované projekty:

OP RLZ 3.1	Vzdělávání učitelů a vedoucích pracovníků škol a školských zařízení v přípravě projektů do SF EU	Olomoucký kraj	
OP RLZ	Optimalizace profilu absolventů podle potřeby trhu práce	Sigmundova střední škola strojírenská, Lučín	
OP RLZ	Ekonomické praktikum zaměřené na podmínky Evropské unie	Střední průmyslová škola strojnická, Olomouc	
OP RLZ	Tvorba a realizace vzdělávacích programů pro Centrum vzdělávání a odborného výcviku v Šumperku	Střední odborná škola a střední odborné učiliště, Šumperk	
OP RLZ	Zkvalitnění jazykové připravenosti pedagogických a nepedagogických pracovníků Střední lesnické školy	Střední lesnická škola, Hranice	
OP RLZ	Zkvalitnění vzdělávacího programu školy	Gymnázium Jiřího Wolkera, Prostějov	

OP RLZ	Šance pro Tebe	Základní škola a Dětský domov, Zábřeh
OP RLZ	Zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti učitelů a ostatních pedagogických pracovníků	Základní škola Jeseník, Fučíkova 312
OP RLZ	Zvyšování počítačové gramotnosti u žáků zdravotně postižených a znevýhodněných integrovaných na běžných školách	Základní škola prof. V. Vejvodského Litovel
OP RLZ	Integrační program porozumění a tolerance v návaznosti na RVP s využitím školy jako informačního a multikulturního centra	Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301
OP RLZ	Projekt k navození motivujícího prostředí pro všechny účastníky výchovně vzdělávacího procesu	Základní škola a Mateřská škola Přerov, Malá Dlážka 4
OP RLZ	Společně dokážeme víc	Základní škola Hranice, Nová 1820
OP RLZ	Podpora zkvalitnění výuky automatizační techniky s využitím programovatelných automatů	Střední průmyslová škola elektrotechnická, Mohelnice
OP RLZ	Rozvoj a zkvalitnění odborného vzdělávání strojařů a mechatroniků	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště technické, Přerov
OP RLZ	Profesní vzdělávání na Obchodní akademii a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24	Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov
OP RLZ	Podpora IT pro školy	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc
OP RLZ	Další vzdělávání ZŠ a SŠ v oblasti jazykové výuky pro oblast Olomouc, Zlín a Moravskoslezsko	Gymnázium Šternberk
OP RLZ	Oživlé baroko	Gymnázium Uničov
OP RLZ	Od tradiční školy ke školním vzdělávacím programům. Týmová spolupráce jako jedna ze základních podmínek pro tvorbu a realizaci ŠVP	Schola servis – centrum vzdělávání a středisko služeb školám Prostějov
OP RLZ	Zvyšování odborné a pedagogické úrovně pedagogických pracovníků se zaměřením na požadavky podnikatelské sféry a EU	Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní, Zábřeh

OP RLZ	Ředitel školského zařízení – manager	Schola servis – centrum vzdělávání a středisko služeb školám Prostějov
OP RLZ	Dysfunkce v praxi	Schola servis – centrum vzdělávání a středisko služeb školám Prostějov
OP RLZ	Tvorba multimediálních materiálů pro gymnasia s přihlédnutím k potřebám bilingvní výuky	Gymnázium Olomouc - Hejčín
OP RLZ	Integrace žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do výuky v ZUŠ	Základní umělecká škola Iši Krejčího Olomouc
OP RLZ	Zřízení celoživotního vzdělávacího centra pro informatiku, strojírenství a elektrotechniku	Střední odborná škola železniční, stavební a památkové péče a Střední odborné učiliště, Šumperk
OP RLZ	Vzdělávací programy pro obory kuchař, číšník a cukrář	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Přerov
OP RLZ	Inovace oboru VOŠ – užití počítačů	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Šumperk
OP RLZ	Tvorba a realizace výukových programů	Střední odborné učiliště zemědělské, Horní Heřmanice
OP RLZ	Podpora celoživotního vzdělávání v počítačové grafice a ICT dovednostech	Střední škola polygrafická, Olomouc
OP RLZ	Podpora přijatých projektů rozšířením celoživotního vzdělávání	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Šumperk
OP RLZ	Realizace hry Simgate na škole aneb činnosti podniku ve školních podmínkách	Obchodní akademie, Olomouc
OP RLZ	Učitel na prahu 21. století	Gymnázium Jiřího Wolkera, Prostějov
OP RLZ	Rozvoj jazykových kompetencí pedagogických pracovníků v rámci celoživotního vzdělávání	Gymnázium, Šumperk

OP RLZ	Průzkum požadavků trhu práce na rozvoj dalšího vzdělávání na SOŠ ve strojírenských oborech	Sigmundova střední škola strojírenská, Lutín
OP RLZ	Projektové financování škol	Sigmundova střední škola strojírenská, Lutín
OP RLZ	Profesní rekvalifikace a adaptace nezaměstnaných s poruchami sluchu	Střední odborné učiliště potravinářské, Jeseník
OP RLZ	Intenzifikace a modernizace odborného výcviku u potravinářských oborů	Střední odborné učiliště potravinářské, Jeseník
OP RLZ	Rekvalifikační centrum	Střední odborné učiliště potravinářské, Jeseník
OP RLZ	Gastronomický upgrade	Střední odborné učiliště potravinářské, Jeseník
OP RLZ	Program dalšího vzdělávání učitelů a pracovníků ve školství v anglickém jazyce	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště strojírenské a stavební, Jeseník
OP RLZ	Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zájmového vzdělávání a odborné přípravě	Dům dětí a mládeže Olomouc
OP RLZ	Učíme fyziku moderně	Slovanské gymnázium, Olomouc
OP RLZ	Vzdělávání odborných pracovníků poradenských zařízení Olomouckého kraje	Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje, Olomouc
OP RLZ	Aplikace multimediálních prvků ve výuce	Obchodní akademie, Mohelnice
OP RLZ	Rozšíření a prohloubení vzdělávání v první pomoci	Střední zdravotnická škola, Hranice
OP RLZ	Projektové metody ve výchově a vzdělávání	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttिंगa, Olomouc
OP RLZ	Prohloubení a rozšíření přírodovědného vzdělávání v přerovském okrese	Střední průmyslová škola, Přerov

OP RLZ	Zavedení moderních metod do výuky	Střední odborná škola průmyslová a Střední odborné učiliště strojírenské, Prostějov
OP RLZ	Program rozvoje multikulturního povědomí absolventů středních škol	Střední pedagogická škola, Přerov
OP RLZ	Prohloubení vzdělávání v potravinářských technologiích a rozšíření o praxi	Švehlova střední škola, Prostějov
OP RLZ	Vzdělávací program pro průvodcovskou činnost v oblasti cestovního ruchu	Hotelová škola Vincenze Priessnitze, Jeseník

Příloha č. 4

Od roku 2005 je kurikulární reforma podpořena:

Stav ke 14. lednu 2005 (v mil. Kč)	2006	2006	2007	2008	2005-2008
Schválené projekty:					
Systémové projekty:					
PILOT Z – Tvorba a ověřování pilotních ŠVP na 2. stupni vybraných základních škol	14,4	12,0	0,0	0,0	26,4
HODINA - Úprava vzdělávacích programů 7. ročníků škol směřující k rozvoji klíčových kompetencí žáků	82,4	55,0	0,0	0,0	137,4
Grantové schéma:					
Modernizace školních vzdělávacích programů - rozvoj klíčových kompetencí					249,0*
Připravené projekty k vyhlášení:					
Národní projekt:					
KOORDINÁTOŘI - Zavádění Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání do praxe	41,0	15,3	0,0	0,0	56,3
Systémové projekty:					
PILOT G - Tvorba a ověřování pilotních ŠVP na vybraných gymnáziích	15,0	10,0	12,5	9,0	46,5
PILOT S - Tvorba a ověřování pilotních ŠVP na vybraných středních odborných školách a středních odborných učilištích	21,0	12,0	5,0	2,0	40,0
Připravované projekty:					
Systémové projekty:					
METODIKA - Systém metodické podpory učitelů při utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků	7,1	6,8	6,9	0,0	20,8

*Finanční prostředky na dílčí grantové schéma nejsou rozepsány do jednotlivých let, protože nejsou rozděleny administrativní náklady v celkové výši 12 mil. Kč
(Pozn. jde o výdaje celkem, v jejichž rámci se počítá s 25% účastí z rozpočtu kapitoly 333-MŠMT)

Na podporu zajišťování kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání byly vypracovány systémové projekty:

Stav ke 14. lednu 2005 (v mil. Kč)	2006	2006	2007	2008	2005-2008
Připravené projekty k vyhlášení:					
KVALITA I. - Vytvoření externího systému monitorování a hodnocení vč.zřízení Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (vč. informační a poradenské činnosti)	26,1	43,2	53,0	18,6	140,9
Připravované projekty:					
KVALITA II. - Vytvoření systému autoevaluace (vč.informační a poradenské činnosti)	6,1	9,1	7,1	2,2	24,5

(Pozn. jde o výdaje celkem, v jejichž rámci se počítá s 25% účastí z rozpočtu kapitoly 333-MŠMT)

Na základě finanční podpory z Evropského sociálního fondu bude MŠMT v letech 2005–2006 realizovat národní projekt a vyhlásí grantové schéma podporující zajišťování rovnosti příležitostí ke vzdělávání:

Stav ke 14. lednu 2005 (v mil. Kč)	2006	2006	2007	2008	2005-2008
Schválené projekty:					
Grantové schéma:					
Zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami					200,0*
Připravované projekty:					
Národní projekt:					
MINORITY I (výzkum a pilotní ověřování) - Zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a minorit v hlavním vzdělávacím proudu na základních školách	16,7	13,5	0,0	0,0	30,2
MINORITY II (realizace) - Zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a minorit v hlavním vzdělávacím proudu na základních školách	0,0	32,5	27,5	0,0	60,0

* Finanční prostředky na dílčí grantové schéma nejsou rozepsány do jednotlivých let, protože nejsou rozděleny administrativní náklady v celkové výši 12 mil. Kč
(Pozn. jde o výdaje celkem, v jejichž rámci se počítá s 25% účastí z rozpočtu kapitoly 333-MŠMT)

Na základě finanční podpory z Evropského sociálního fondu uskuteční MŠMT systémový projekt VIP KARIÉRA:

Stav ke 14. lednu 2005 (v mil. Kč)	2006	2006	2007	2008	2005-2008
Připravované projekty:					
Systémový projekt:					
VIP KARIÉRA - Rozvoj a zdokonalení integrovaného diagnostického, informačního a poradenského systému v oblasti vzdělávání a volby povolání	44,4	37,3	39,1	4,4	125,2

(Pozn. jde o výdaje celkem, v jejichž rámci se počítá s 25% účastí z rozpočtu kapitoly 333-MŠMT)

Na základě finanční podpory z Evropského sociálního fondu vyhlásí MŠMT v letech 2005–2006 systémové projekty a grantová schémata na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

Stav ke 14. lednu 2005 (v mil. Kč)	2006	2006	2007	2008	2005-2008
Schválené projekty:					
Grantové schéma (souhrn všech schémat)*:					
Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních	454,0	410,0	100,0	50,0	1 014,0
Připravované projekty:					
Národní projekt:					

UČITELÉ - Rozvoj specifických kompetencí pedagogických a odborných pracovníků ve školství za účelem zkvalitňování vzdělávání na základních, středních a vyšších odborných školách a zvýšení adaptability těchto pracovníků na trhu práce	57,2	31,0	0,0	0,0	88,2
VEDOUcí - Vzdělávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení	29,7	11,8	0,0	0,0	41,5
SÍŤ - Vytváření sítě škol s inovací pedagogické práce	23,0	23,0	0,0	0,0	46,0

* včetně předpokládaných nákladů na administraci v celkové výši 12 mil.

(Pozn. jde o výdaje celkem, v jejichž rámci se počítá s 25% účastí z rozpočtu kapitoly 333-MŠMT)

Na základě finanční podpory z Evropského sociálního fondu vyhlásí MŠMT v letech 2005–2006 systémové projekty a grantová schémata podporující další vzdělávání:

Stav ke 14. lednu 2005 (v mil. Kč)	2006	2006	2007	2008	2005-2008
Schválené projekty:					
Grantové schéma:					
Rozvoj dalšího vzdělávání učitelů a pracovníků ve školství					208,0*
Rozvoj dalšího vzdělávání na střed. a vyšších odbor. školách					345,0*
Připravené projekty k vyhlášení:					
Systémové projekty:					
KVALIFIKACE - Vytváření národní soustavy kvalifikační podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání	23,4	14,5	0,0	0,0	37,9
Připravované projekty:					
Systémové projekty:					
UNIV - Uznávání výsledků neformálního vzděl. a informál. učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby dospělým	62,0	15,0	8,0	0,0	85,0

*Finanční prostředky na dílčí grantové schéma nejsou rozepsány do jednotlivých let, protože nejsou rozděleny administrativní náklady v celkové výši 12 mil. Kč

(Pozn. jde o výdaje celkem, v jejichž rámci se počítá s 25% účastí z rozpočtu kapitoly 333-MŠMT)

Příloha č. 5

Seznam realizovaných racionalizačních projektů v Olomouckém kraji

- sloučení Speciální základní školy při dětské ozdravovně Vojtěchov 2 se Zvláštní školou internátní Litovel, Palackého 938 s účinností od 1. 1. 2002; současně došlo ke změně názvu na Speciální školy Litovel, Palackého 938;
- sloučení Středního odborného učiliště zemědělského, Uničov, Stromořadí 420 s Integrovanou střední školou a Odborným učilištěm, Uničov, Moravské nám. 681 s účinností od 1. 9. 2002;
- sloučení Speciální základní školy a mateřské školy při nemocnici, Přerov, Dvořákova 1800 se Zvláštní školou a pomocnou školou Přerov, Malá Dlážka 4 s účinností od 1. 9. 2002; současně došlo ke změně na Speciální školy, Přerov, Malá Dlážka 4;
- sloučení Střediska praktického vyučování, Přerov, Blahoslavova 2 se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm, Přerov, Šířava 7 s účinností od 1. 1. 2003;
- splynutí Střediska služeb škole, Prostějov, Západní 72, Střediska služeb školám Jeseník, Komenského 281, Střediska služeb školám, Šumperk, Lautnerova 1 a Informačního a vzdělávacího střediska TECHNIK, Přerov, Optiky 16 k 30. 6. 2003 a zrušení uvedených organizací k 30. 6. 2003 a zřízení nové organizace SCHOLA; SERVIS – centrum služeb školám, Prostějov, Palackého 8-10 s účinností od 1. 7. 2003;
- sloučení Školního polesí, Valšovice se Střední lesnickou školou, Hranice, Jurikova 31 s účinností od 31. 8. 2003;
- sloučení SOU Přerov, Kojetínská ul. s Integrovanou střední školou technickou Přerov, Kouřilkova 8 s účinností od 1. 9. 2002 a následně pak sloučení se Střediskem praktického vyučování, Přerov, 9. května 194 s účinností od 1. 9. 2003;
- sloučení Střediska praktického vyučování – strojírenského, Šumperk, Uničovská 2 a Střediska praktického vyučování – strojírenského, Šumperk, Nemocniční 13 se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm, Šumperk, Gen. Krátkého 30 s účinností od 1. 1. 2004;
- sloučení Střediska praktického vyučování, Prostějov - Krasice, Západní 75 se Středním odborným učilištěm obchodním, Prostějov, nám. Edmunda Husserla 1 s účinností od 1. 1. 2004;
- sloučení Zvláštní školy, Štíty, Březná 47 se Speciálními školami a Dětským domovem, Zábřeh, Sušilova 40 s účinností od 1. 7. 2003;
- sloučení Školního statku, Kojetín, nám. Svobody se Střední zemědělskou školou, Přerov, Osmek 47 s účinností od 1. 1. 2004;
- zrušení Školy v přírodě, Hranice – Středolesí, okres Přerov k 30. 6. 2004;
- zrušení Stanice mladých přírodovědců Jeseník, Poštovní 115 k 30. 6. 2004;
- sloučení Domova mládeže, Šumperk, U Sanatoria 1 s Vyšší odbornou školou a Střední průmyslovou školou, Šumperk, Gen. Krátkého 1 s účinností od 1. 7. 2004;
- sloučení Střední zemědělské školy, Olomouc, U Hradiska 4 se Středním odborným učilištěm zemědělským, Odborným učilištěm a Učilištěm, Olomouc, Gorazdovo nám. 1;
- sloučení Střední zemědělské školy, Přerov, Osmek 47 se Středním odborným učilištěm zemědělským a Odborným učilištěm, Lipník nad Bečvou, Tyršova 781;
- sloučení Středního odborného učiliště a Učiliště Šternberk, Dvorská 13 se Středním odborným učilištěm lesnickým a Učilištěm, Šternberk, Opavská 4;
- sloučení Střední odborné školy a Středního odborného učiliště železničního a stavebního, Šumperk, Bulharská 8 se Střední odbornou školou památkové péče, Šumperk, 28. října 1;
- sloučení Speciálních škol, Šumperk, Hanácká 3 se Speciální základní školou pro žáky s více vadami, Šumperk, Třebízského 1;
- sloučení Speciálních škol, Prostějov, Komenského 10 se Speciální mateřskou školou, Prostějov, Mozartova 30;
- sloučení Speciální základní školy při Státních léčebných lázních Velké Losiny, státní podnik, okres Šumperk se Speciální mateřskou školou při Státních léčebných lázních Velké Losiny, státní podnik;
- sloučení Pedagogicko - psychologické poradny, Olomouc, U Sportovní haly 1 a s Okresní pedagogicko-psychologickou poradnou, Přerov, Bří Hovůrkových 17, Pedagogicko - psychologickou poradnou, Šumperk, Husitská 12, Pedagogicko psychologickou poradnou Jeseník a Pedagogicko - psychologickou poradnou Prostějov, Vrchlického 5;
- sloučení Střední průmyslové školy oděvní, Prostějov, Vápenice 1 s Domovem mládeže, Prostějov, Palečkova 1;
- sloučení Speciální mateřské školy při rehabilitačním stacionáři Olomouc, Mošnerova 1 se Speciální základní školou při Fakultní nemocnici Olomouc;
- sloučení Středního odborného učiliště a Učiliště Don Bosco, Vřesovice 107 se Švehlovou střední odbornou školou, Prostějov, nám. Spojenců 17;
- Švehlova střední odborná škola, Prostějov, nám. Spojenců 17. s e Středním odborným učilištěm zemědělským, Prostějov, Svatoplukova 80.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ
A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
OLOMOUCKÉHO KRAJE